

Raport

podsumowujący

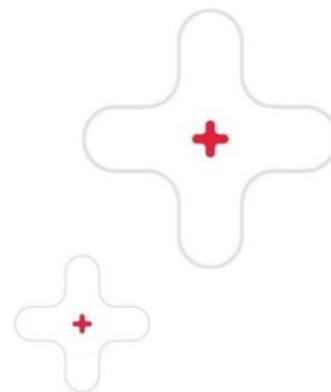
KONSULTACJE SPOŁECZNE

projektu dokumentu

PROGRAMY ROZWOJU 2030

Termin realizacji:

16 października – 19 listopada 2023 r.

Spis treści:

1. Proces partycypacyjny przygotowania Programów Rozwoju 2030	3
2. Przebieg konsultacji społecznych.....	3
3. Uwagi rozpatrzone	5
4. Uwagi nierozpatrzone.....	74

1. Proces partycypacyjny przygotowania Programów Rozwoju 2030

Konsultacje społeczne były ostatnim elementem partycypacyjnego procesu opracowania projektu dokumentu Programów Rozwoju 2030, który obejmował także warsztaty z mieszkańcami i spotkania branżowe.

W ramach cyklu spotkań „Jaki ma być Gdańsk w 2030? Porozmawiajmy o programach rozwoju”, który trwał od marca do maja 2023 r. odbyły się dwa spotkania ogólne oraz cztery warsztaty tematyczne, obejmujące zagadnienia poszczególnych programów rozwoju. W sześciu spotkaniach wzięło udział blisko 560 mieszkańców. Łącznie zgłoszono 402 zagadnienia do rozpatrzenia oraz 155 przedsięwzięć – pomysłów na nowe inicjatywy.

Równolegle przeprowadzana była ankieta na temat priorytetowych inwestycji w mieście do 2030 roku. Mieszkańcy mogli zgłaszać na maksymalnie 5 inwestycji w każdym z czterech obszarów tematycznych odpowiadających programom rozwoju. W ankiecie wzięło udział ponad 3,6 tys. osób.

Kolejnym elementem procesu partycypacyjnego były spotkania branżowe. Były one okazją do rozmów przedstawicieli miasta z organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami biznesu, uczelniami, radami dzielnic, zespołami eksperckimi oraz osobami ze społeczności narażonych na wykluczenie. Łącznie odbyło się ok. 20 takich spotkań. Ich celem było zgłaszanie uwag do polityki miasta i wypracowanie rozwiązań z różnych obszarów tematycznych. Odbyły się spotkania m.in. z:

- przedstawicielami środowiska działkowców;
- ekspertami i organizacjami celu opracowania Gdańskiej Karty dla Drzew;
- seniorami, społecznościami osób LGBT+, osobami z niepełnosprawnościami;
- Radą Mobilności i Transportu;
- przedstawicielami szkół wyższych;
- branżami turystyczną, morską oraz IT;
- przedstawicielami biznesu i obszaru przedsiębiorczości;
- przedstawicielami kultury gdańskiej.

2. Przebieg konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne projektu dokumentu Programy Rozwoju 2030, stanowiącego instrument wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus¹, zostały zrealizowane w terminie 16 października – 19 listopada 2023 r.

W trakcie 35 dni mieszkańcy oraz partnerzy społeczni i gospodarczy mieli możliwość zgłoszenia swoich uwag do projektu dokumentu Programy Rozwoju 2030. Zasady i tryb konsultacji zostały określone w zarządzeniu Prezydenta Miasta Gdańska². Konsultacje bazowały również na

¹ przyjętej Uchwałą nr LIV/1363/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 września 2022 r.

² Zarządzenie Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 5 października 2023 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Programów Rozwoju 2030, stanowiących instrument wdrażania dokumentu pn. Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta.

https://baw.bip.gdansk.pl/UrządMiejskiwGdansku/document/556308/Zarządzenie-1859_23

wytycznych uchwały Rady Miasta Gdańska dotyczącej zasad przeprowadzania konsultacji społecznych³ oraz ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁴.

Przedmiot konsultacji społecznych, tj. projekt dokumentu Programy Rozwoju 2030, a także Regulamin konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Gdańska i interesariuszami oraz formularz zgłaszania uwag zostały zamieszczone 9 października 2023 r. na stronie internetowej gdansk.pl/strategia i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku bip.gdansk.pl.

Celem konsultacji było zebranie uwag do zapisów projektu dokumentu Programy Rozwoju 2030, który został sporządzony m.in. na podstawie diagnoz przeprowadzonych w poszczególnych obszarach wraz z wynikającymi z nich rekomendacjami kierunkowymi, wyników ankiety skierowanej do mieszkańców nt. priorytetowych inwestycji w mieście do 2030 roku, efektów prac warsztatowych z mieszkańcami oraz spotkań branżowych.

W celu realizacji konsultacji społecznych powołano Zespół ds. konsultacji społecznych⁵. Zespół był odpowiedzialny za przygotowanie i przebieg konsultacji, zebranie uwag oraz opracowanie raportu z ich wyników.

Do udziału w konsultacjach społecznych uprawnieni byli:

- mieszkańcy Gdańska,
- lokalni partnerzy społeczni i gospodarczy (tj. przedsiębiorstwa, instytucje publiczne, instytucje gospodarcze i zawodowe działające na rzecz gdańszczan, organizacje pozarządowe oraz uczelnie i jednostki naukowo-badawcze, jednostki samorządu terytorialnego).

Promocja konsultacji społecznych

Informacje o konsultacjach wraz z terminami i sposobami przekazywania uwag były ogłoszone na 7 dni przed ich rozpoczęciem:

- na stronie gdansk.pl/strategia,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku,
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego,
- w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza).

Zrealizowano kampanię informacyjną, aby dotrzeć z zaproszeniem do udziału w konsultacjach do szerokiego grona zainteresowanych. Informacja o planowanych i prowadzonych konsultacjach społecznych została upowszechniona z wykorzystaniem następujących kanałów i narzędzi:

- Gdańska Karta Mieszkańca – newsletter oraz komunikat w aplikacji Jestem z Gdańska;
- newsletter do gdańskich organizacji pozarządowych;
- strona trojmiasto.pl;
- citylighty (plakaty) na przystankach komunikacji miejskiej;

³ Uchwała Nr XVI/494/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Gdańska.

https://baw.bip.gdansk.pl/UrządMiejskiwGdansk/document/531494/Uchwala-XVI_494_15

⁴ Art. 6. ust. 4-6 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

⁵ Zarządzenie nr 1859/23 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 5 października 2023 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Programów Rozwoju 2030 stanowiących instrument wdrażania dokumentu pn. „Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta”.

https://baw.bip.gdansk.pl/UrządMiejskiwGdansk/document/556308/Zarządzenie-1859_23

- plakaty i ekrany autobusach i tramwajach;
- media społecznościowe (Facebook, Instagram, X – dawny Twitter) na profilach Miasta Gdańska i Prezydent Miasta Gdańska (posty w postaci grafik);
- komunikat prasowy przekazany lokalnym mediom;
- zaproszenie do uczestnictwa w konsultacjach przesłane mailem do radnych miejskich, radnych dzielnic oraz interesariuszy społeczno-gospodarczych.

Formy konsultacji

Mieszkańcy oraz partnerzy społeczno-gospodarczy mogli przekazywać uwagi do projektu dokumentu Programy Rozwoju 2030:

- pisemnie – za pośrednictwem formularza zgłaszania uwag przesłanego mailem, pocztą lub złożonego osobiście w siedzibie jednego z trzech Zespołów Obsługi Mieszkańców w Gdańsku;
- pisemnie – za pośrednictwem formularza przekazanego podczas spotkań otwartych zrealizowanych 21 października oraz 6 listopada 2023 r., na których można było wcześniej przedyskutować zgłaszany problem oraz uzyskać wyjaśnienia bezpośrednio od opiekunów i koordynatorów Programów Rozwoju 2030;
- elektronicznie – za pomocą formularza online.

W konsultacjach społecznych łącznie wzięło udział blisko 150 osób (osoby zgłaszające uwagi oraz uczestnicy dwóch spotkań konsultacyjnych).

3. Uwagi rozpatrzone

Sposób rozpatrzenia uwag

Uwagi i propozycje zmian do projektu dokumentu Programy Rozwoju 2030 zgłoszone zgodnie z zasadami – to jest w terminie oraz na formularzu konsultacyjnym – zostały zebrane i przeanalizowane przez Zespół ds. konsultacji. Uwagi zostały rozpatrzone pod kątem poziomu ich szczegółowości, realności, możliwości i kompetencji realizacyjnych oraz zidentyfikowanych dla rozwoju Gdańska potrzeb i wyzwań w długoterminowej perspektywie.

Do przedmiotu konsultacji, tj. projektu dokumentu Programy Rozwoju 2030 **34 osoby** zgłosiły łącznie **154 uwagi** (traktowanych jako odrębne wątki tematyczne).

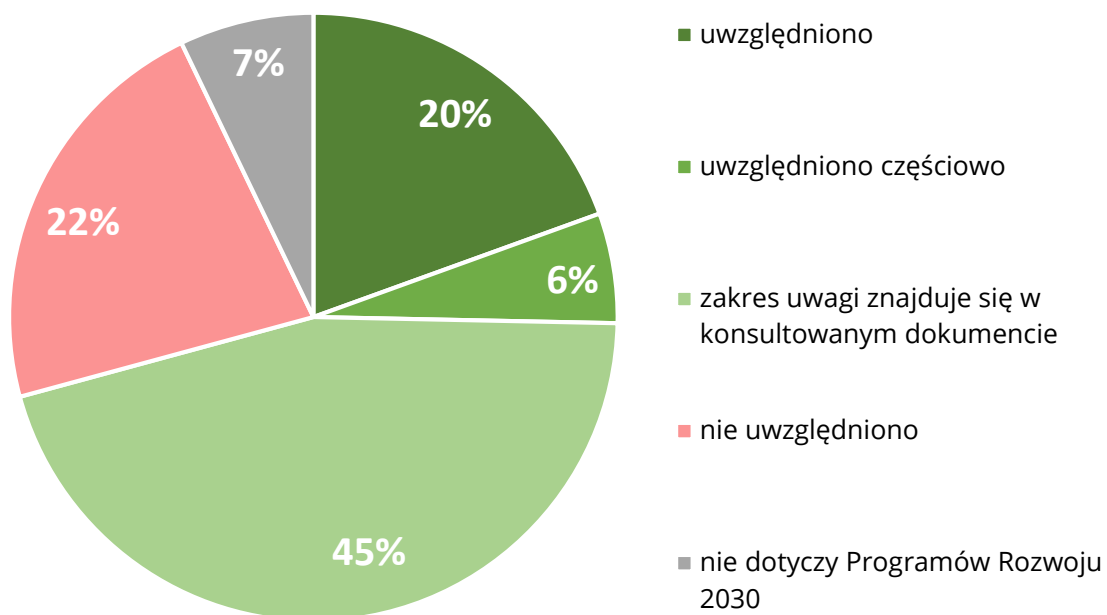
Uczestnicy przekazali swoje uwagi w następującej formie:

- za pośrednictwem formularza online **[70 uwag od 17 osób]**;
- za pośrednictwem formularza przesłanego na adres mailowy: strategia@gdansk.gda.pl **[51 uwag od 3 osób]**;
- podczas spotkań otwartych **[32 uwagi od 15 osób]**;
- za pośrednictwem formularza przesłanego pocztą tradycyjną **[1 uwaga od 1 osoby]**.

Ogółem **154 uwagi zostały rozstrzygnięte w następujący sposób:**

- 30 uwag, tj. 19% zostało uwzględnionych (zapisy zostały wprowadzone do dokumentu);
- 9 uwag, tj. 6% zostało uwzględnionych częściowo;
- 70 uwag, tj. 45% zawierało uwagę, której zakres znajduje się w konsultowanym dokumencie;
- 34 uwagi, tj. 22% nie uwzględniono;
- 11 uwag, tj. 7% nie dotyczyło projektu dokumentu Programów Rozwoju 2030.

Wykres 1. Struktura uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych według sposobu rozstrzygnięcia

Projekt dokumentu Programy Rozwoju 2030 został uzupełniony o sugestie zmian zaproponowanych w pozytywnie rozpatrzonych uwagach zgłoszonych podczas konsultacji społecznych.

Szczegółowy sposób rozstrzygnięcia każdej zgłoszonej uwagi wraz z uzasadnieniem znajduje się w [Tabeli nr 1](#).

Tabela nr 1. Szczegółowe zestawienie uwag wraz z ich rozstrzygnięciem i uzasadnieniem rozpatrzenia

Dokument projektu Programów Rozwoju 2030 został udostępniony w dwóch wersjach tj. standardowej oraz dostępnej cyfrowo. W przypadku oznaczenia gwiazdką (**Dotyczy***) wskazana lokalizacja fragmentu odnosi się do dokumentu w wersji dostępnej cyfrowo. Dokument dostępny cyfrowo to dokument przystosowany do odczytywania przez czytniki immersyjne.

Uwagi zostały zapisane w oryginalnym brzmieniu. Fragmenty oznaczone kolorem czerwonym są przypisami redakcyjnymi Zespołu ds. konsultacji społecznych.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
1	<p>Dotyczy: Program Rozwoju Wspólne Miasto</p> <p>Uwaga: Rozwój szkół z południowej części miasta. Obecnie brakuje szkół przede wszystkim w tej części Gdańska. Mnóstwo przeludnionych szkół ponad 1700 dzieci w SP6, ponad 1200 w SP85 i pozytywnej.</p> <p>Uzasadnienie: należy jak najszybciej zacząć budowanie szkół podstawowych, aby zapewnić prawidłową edukację najmłodszym mieszkańcom.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Treść uwagi łączy się kierunkowo w zakres programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.1.1.1. Zwiększenie dostępności do opieki nad dziećmi i edukacji formalnej przez utworzenie nowych szkół i placówek oświatowych. Działanie to skierowane będzie w szczególności do rozwijających się dzielnic południowych.
2	<p>Dotyczy: Zielony - Rozwój stacji ładowania na parkingach PKM (udostępnienie prywatnym firmom lub stacje Energa)</p> <p>Uwaga: Stacje PKM jako miejsce przesiadkowe dzięki przygotowaniu stacji ładujących samochody elektryczne. Co najmniej 4 stanowiska z szybkim łączem ładującym samochody.</p> <p>Uzasadnienie: działania wspierające ekomobilność i "czyste" środki transportu - pociąg, SKM, elektryczne.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Rozwój ekomobilności zawiera się w zapisach Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.4.4. Promowanie ekomobilności oraz III.6.4.4. Rozwój ekomobilności z udziałem OZE i paliw alternatywnych. Szczegółowe założenia dotyczące rozwoju ekomobilności w Gdańsku znajdują się w dokumencie branżowym - Strategii Rozwoju Ekomobilności do 2035 r. Za sprzedaż energii elektrycznej, w tym stacje ładujące, odpowiadają prywatne firmy, które mogą się zgłosić do PKM lub GZDIZ celem wszczęcia procedury wystąpienia o zajęcie pasa na potrzeby budowy stacji ładowania.
3	<p>Dotyczy: -</p> <p>Uwaga: Turystyczna wieża widokowa "Skay Orunia" pierwsza telewizja prywatna w Polsce. Widok na gdańskie Żuławy (promocja Żuław i wzmocnienie rewitalizacji Oruni).</p> <p>Uzasadnienie: turystyka - (przykład) znana na całą Polskę nowa wieża widokowa w Gdyni</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w kierunku interwencji IV.6.1.1. Rozwój infrastruktury turystyki indywidualnej i czasu wolnego oraz IV.6.1.2. Równoważenie i specjalizacja ruchu turystycznego, w szczególności przeciwdziałanie sezonowości w ujęciu czasowym i przestrzennym. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
4	<p>Dotyczy: Miasto uczące się</p> <p>Uwaga: Należy dodać zapis: W rankingu miast Gdańsk zajmuje 12 miejsce -> cel: poprawa (wynik indeksu: 38, cel: 55)</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytet IV.1.2. Wsparcie gospodarki opartej na wiedzy oraz Programu Rozwoju Wspólne Miasto w celu II.2. Rozwijanie i wspieranie uczenia się przez całe życie w zgodzie z talentami i rynkiem pracy.
5	<p>Dotyczy: -</p> <p>Uwaga: Zrównoważenie tematu dzikie zwierzęta-mieszkańcy.</p> <p>Uzasadnienie: dziki i inne dzikie zwierzęta (likwidacja kół łowieckich na terenie miasta)</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania na rzecz bioróżnorodności zostały uwzględnione przede wszystkim w priorytetach I.1.1. Ochrona ekosystemów oraz przywracanie spójności przestrzennej systemu przyrodniczego miasta i I.1.2. Ochrona i rozwój bioróżnorodności na obszarze miasta. Obecność dzikich zwierząt w mieście wiąże się również z działaniami edukacyjnymi, które są przewidziane m.in. w kierunku interwencji I.5.1.2. Realizacja ogólnomiejskich kampanii edukacyjnych, w szczególności dotyczących gospodarki obiegu zamkniętego, odporności na zmiany klimatu, bioróżnorodności, czystego powietrza, wody i gleby. Koła łowieckie ustanawia Polski Związek Łowiecki, który jest nadzorowany przez ministra właściwego do spraw środowiska. Likwidacja kół łowieckich jest poza kompetencjami Prezydenta Miasta Gdańska.
6	<p>Dotyczy: kilku rozdziałów [rozdziały 4-7]</p> <p>Uwaga: Postawienie nowych placów zabaw w Śródmieściu z uwzględnieniem różnych grup wiekowych. Place zabaw - zielone i zacienione, z dostępem do toalety publicznej. Uwzględnienie naturalnego położenia, roślinności. Przykład wspaniale zaaranżowanych, zaplanowanych placów zabaw w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Potrzeba dla mieszkańców i dla turystów.</p> <p>Uzasadnienie: zbyt mała oferta placów zabaw w Śródmieściu. Potrzeba nowych atrakcyjnych, koniecznie zacienionych miejsc. Przykład - zrealizowany plac zabaw wierzbowy w Gdańsku Chełmie. Altany i labirynty z wierzby energetycznej.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w kierunku interwencji IV.6.1.1. Rozwój infrastruktury turystyki indywidualnej i czasu wolnego oraz IV.6.1.2. Równoważenie i specjalizacja ruchu turystycznego, w szczególności IV.3.1.2. Realizacja nowych przestrzeni publicznych oraz modernizacja istniejących, z uwzględnieniem funkcjonalności i tożsamości, w oparciu o studia i analizy przestrzenne oraz IV.3.1.3. Zastosowanie zasad projektowania uniwersalnego w kształtowaniu przestrzeni publicznych. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Następuje stopniowa poprawa wyposażenia przestrzeni publicznych w place zabaw w Śródmieściu, czego przykładem są zadania realizowane m.in. w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
7	<p>Dotyczy: kilku rozdziałów [rozdziały 4-7] Uwaga: Zielona strefa naprzeciwko dworca głównego PKP przy City Forum. Uzasadnienie: brak cienia, drzew.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w kierunku interwencji IV.3.1.2. Realizacja nowych przestrzeni publicznych oraz modernizacja istniejących, z uwzględnieniem funkcjonalności i tożsamości, w oparciu o studia i analizy przestrzenne i IV.3.4.5. Zmiana przestrzenna Zachodniego Frontu Śródmieścia oraz w Program Rozwoju Zielone Miasto kierunek interwencji I.1.2.2. Zazielenianie obszarów zurbanizowanych oraz poprawa bioróżnorodności. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Należy podkreślić, że miasto podejmuje działania w kierunku poprawy tej przestrzeni, czego przykładem jest opracowanie studialne pt. Zachodni Front Śródmieścia Gdańska - Studium rewaloryzacji. W jego ramach określono wstępną koncepcję wykonania nasadzeń zieleni średniej i niskiej wraz z nasadzeniem drzew i krzewów w wybranych miejscach w pasie drogowym od Błędnika do Węzła Unii Europejskiej.</p>
8	<p>Dotyczy: [s. 20 i 21 (4.3 i 4.4)] rozdział 4.3, 1.3 - obejmowanie efektywną ochroną obszarów o znacznej wartości przyrodniczej [s. 22] I.1.2.1 ochrona istniejących drzew Uwaga: ponadnormatywne emisje hałasu</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Kwestia hałasu została ujęta w diagnozie, jak i w rekomendacjach wynikających z diagnozy obszaru Zielone Miasto - w punkcie 2.6. Redukcja obszarów i liczby mieszkańców dotkniętych ponadnormatywnymi emisjami hałasu, w tym ograniczenie hałasu miejsko-rekreacyjnego. Znajduje się również w celu I.4. Czyste powietrze, woda, gleba, w kierunku interwencji I.1.4.7. Ograniczanie emisji hałasu. Zmniejszeniu hałasu sprzyjać będą także działania wpisane w celu I.1. Bioróżnorodność i zazielenianie miasta, w priorytecie I.1.2. Ochrona i rozwój zieleni oraz bioróżnorodności na terenie miasta - takie jak np. zazielenianie miasta i tworzenie szpalerów drzew. Ponadto działania mające wpływ na ograniczenie hałasu zostały zapisane w programie Dostępne Miasto - np. kształtowanie miejskiej polityki transportowej w taki sposób, by zachęcić do mobilności aktywnej oraz stosowanie nowoczesnych pojazdów zeroemisyjnych w transporcie publicznym (cele: III.1. Poprawa warunków ruchu pieszego, z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami, III.2. Poprawa warunków ruchu rowerowego, III.3. Zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego).</p>
9	<p>Dotyczy: [I.1.c] Liczba ulic przebudowanych na zielone [szt.] Uwaga: Nowe brzmienie wartości: w 2026 r. - 10 w 2030 r. - 25</p>	nie uwzględniono	<p>Przywołany w zgłoszonej uwadze wskaźnik I.1.c odnosi się do liczby ulic, które zostaną gruntownie przebudowane w celu wprowadzenia maksymalnej możliwej powierzchni zieleni oraz posadzenia drzew. Są to kosztowne inwestycje. Ze względu na wysokie koszty nie jest możliwe zwiększenie liczby ulic przewidzianych</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>Uzasadnienie: miasto Gdańsk może i powinno stawiać sobie ambitne cele. 2 ulice w ciągu 4 lat to kropla w morzu. Patrząc na rozmach miasta, ulice po których można po prostu spacerować powinny pojawić się w każdej dzielnicy.</p>		<p>do takiej przebudowy do 2030 roku. Nie oznacza to jednak, że zazielenianie ulic zostanie ograniczone do 15 ulic uwzględnionych we wskaźniku I.1.c. Stosowane będą również inne, nie wymagające gruntownej przebudowy pasów drogowych sposoby wprowadzania zieleni, takie jak sadzenie drzew w pasach drogowych czy rozszczelnianie nawierzchni (w celu wprowadzenia zieleni niskiej i poprawy warunków bytowych istniejących drzew). Ogółem więc skala zazieleniania ulic będzie większa niż wynikałoby to z samego wskaźnika I.1.c. Odnoszą się do tego przede wszystkim następujące kierunki interwencji: I.1.2.2. Zazielenianie obszarów zurbanizowanych oraz poprawa bioróżnorodności, I.1.2.3. Tworzenie szpalerów drzew oraz zielonych powiązań pieszo-rowerowych, I.2.1.2. Rozszczelnianie nawierzchni i zazielenianie w przestrzeniach publicznych i osiedlowych.</p>
10	<p>Dotyczy: [str. 23, I.1.a] liczba użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych wartość w 2026 r. - 24 wartość w 2030 r. - 30 [s.31 WM.4] odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających swój stan zdrowia</p> <p>Uwaga: 2026 r. - 30 (objęcie obszarem ul. Cygańska Góra) 2030 r. - 35</p> <p>Uzasadnienie: w obszarze ul. Cygańska Góra 20, Suchanino znajdują się tereny zielone, obecnie zaniedbane, które stanowią ostoję jeży, nietoperzy oraz miejsce wypoczynku mieszkańców. Wnoszę o objęcie ochroną tego terenu i wycofanie się miasta z udzielenia deweloperowi zgody na intensywną zabudowę wraz z garażami. Deweloper planuje płaskie dachy co jest sprzeczne z ładem urbanistycznym.</p>	nie uwzględniono	<p>Dla obszaru przy ul. Cygańska Góra została podjęta Uchwała Nr LXII/1645/23 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej przy ul. Cygańska Góra i inwestycji towarzyszących w mieście Gdańsku. Teren ten nie został wskazany jako obszar cenny przyrodniczo do ochrony prawnej.</p> <p>Długoterminowe plany w zakresie ustanawiania form ochrony przyrody są bardziej ambitne, dlatego prace przygotowawcze – tj. inwentaryzacja obszarów cennych przyrodniczo, które mogłyby zostać objęte ochroną – prowadzone są dla około 50 obszarów.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
11	<p>Dotyczy: [str. 30 l.4.1.2] ochrona walorów i zasobów przyrodniczych</p> <p>Uwaga: Miasto już dziś powinno chronić zasoby przyrodnicze i nie dopuszczać do wycinania drzew, rujnowania ostoje ptactwa, nietoperzy, jeży i innej zwierzyny.</p> <p>Uzasadnienie: miasto celem zabezpieczenia zasobów przyrodniczych powinno chronić tereny zielone w okolicy ul. Cygańska Góra 20, Suchanino.</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	Uwaga jest zbyt szczegółowa, nie dotyczy bezpośrednio dokumentu Programy Rozwoju 2030. Decyzja w sprawie przeznaczenia terenu przy ul. Cygańska Góra została podjęta przez Radę Miasta Gdańska - Uchwała Nr LXII/1645/23 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej przy ul. Cygańska Góra i inwestycji towarzyszących w mieście Gdańsku. Teren ten nie został wskazany jako obszar cenny przyrodniczo do ochrony prawnej.
12	<p>Dotyczy: [6.2.3] Dostępne Miasto, transport publiczny</p> <p>Uwaga: Lepsze zgranie rozkładów jazdy na węzłach przesiadkowych</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto. Jednak w celu zadbania o bardziej precyzyjny zapis, wprowadzono do niego autopoprawkę. Uwaga odnosi się do kierunku interwencji, który po wprowadzonej korekcie otrzymał brzmienie: III.3.2.4 Poprawa koordynacji rozkładów jazdy i współpracy operatorów transportu publicznego.
13	<p>Dotyczy: [6.2.3] Dostępne Miasto, transport publiczny</p> <p>Uwaga: bardziej intuicyjne oznakowanie numerów linii autobusowych</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Oznakowanie linii autobusowych wynika z przyjętej polityki numeracji linii na terenie całego obszaru MZKZG (Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej). Zgodnie z przyjętą polityką numery linii autobusowych nie pokrywają się na terenie całego MZKZG. Zmiana numeracji linii w Gdańsku wiązałyby się więc ze zmianą numeracji linii w ramach całego obszaru MZKZG. Obecnie nie jest rozważana zmiana aktualnej polityki.
14	<p>Dotyczy: [6.2.3] Dostępne Miasto, transport publiczny</p> <p>Uwaga: spięcie odległych dzielnic szybkimi liniami autobusowymi</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.3.3.3 Optymalizacja połączeń, w tym w zakresie zbiorowego transportu wodnego. Jednak zgodnie z przyjętą polityką miasta w pierwszej kolejności realizowane będą: przyśpieszenie publicznego transportu zbiorowego, rozwój sieci buspasów, rozbudowa siatki tramwajowej i kolejowej. Ujęcie rozwoju tzw. szybkich linii autobusowych możliwe będzie w dalszej perspektywie po 2030 r.
15	<p>Dotyczy: Program Rozwoju Dostępne Miasto; "0" ofiar na drogach</p> <p>Uwaga: Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniu ul. Świętokrzyska/Niepołomska</p> <p>Uzasadnienie: wielokrotnie byłam świadkiem potrącenia oraz sama byłam potrącona. Jest to droga do szkoły, przejście jest bardzo niebezpieczne.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.5.1. Realizacja założeń wizji ZERO wypadków śmiertelnych. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej celem analizy.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
16	<p>Dotyczy: Program Rozwoju Dostępne Miasto; "0" ofiar na drogach</p> <p>Uwaga: Brak chodnika/zbyt wąski ul. Świętokrzyska/Kampinoska.</p> <p>Uzasadnienie: przy mostku ciężko przejść z wózkiem dziecięcym</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III,1 Poprawa dostępności pieszej. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej celem analizy.
17	<p>Dotyczy: [s. 23, 4.4.] ZM.2 zasadzenie nowych drzew</p> <p>Uwaga: Zasadzenie i utrzymywanie przy życiu przez 3 lata</p> <p>Uzasadnienie: bardziej ambitny i mierzalny wskaźnik sukcesu.</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	Uwaga dotyczy wskaźnika ze Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, który został przywołany w Programach Rozwoju 2030. Strategia została uchwalona przez Radę Miasta Gdańska w 2022 r. i nie była przedmiotem konsultacji społecznych trwających od 16 października do 19 listopada 2023 r. Ochrona drzew stanowi ważny element Programu Rozwoju Zielone Miasto. Zapisana jest w kierunku interwencji I.1.2.1. Zwiększenie ochrony istniejących drzew. Każde sadzone drzewo objęte jest 3-letnią pielęgnacją i gwarancją.
18	<p>Dotyczy: Brak jakiegokolwiek perspektywy rozwoju sportów i turystyki kajakowej</p> <p>Uwaga: Brak jakiegokolwiek planu rozwoju sportów wodnych. Opływem Motławy nie się przepłynąć. Zagospodarowanie jeziora Jasień dla sportów wodnych</p> <p>Uzasadnienie: obecnie w centrum Gdańska brak możliwości uprawiania kajakarstwa - za dużo motorówek, obostrzenia kapitanatu portu</p>	uwzględniono częściowo	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytet IV.6.1. Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój przemysłu zrównoważonej turystyki i czasu wolnego. W celu podkreślenia wartości zasobów wody kierunek interwencji IV.6.1.3. otrzymuje brzmienie "Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego, w szczególności przez wzmocnienie znaczenia poszczególnych dziedzin turystyki kwalifikowanej, w tym wodnej". Dodatkowo kwestie te zostały zawarte także w Programie Rozwoju Wspólne Miasto w kierunku interwencji II.3.4.4 Wykorzystanie nadmorskiego potencjału miasta dla rozwoju sportu, rekreacji i turystyki wodnej. W celu podkreślenia, że działania objęte powyższym kierunkiem interwencji będą obejmowały również rzeki i jeziora znajdujące się na terenie Gdańska, słowo "nadmorskiego" zostanie zamieniona na "nadwodnego". Dla obszaru Opływu Motławy prowadzona jest inwentaryzacja przyrodnicza, która ma wyznaczyć granicę przyszłego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Po jej zakończeniu zostaną określone zasady funkcjonowania turystyki wodnej.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
19	<p>Dotyczy: zielone miasto, wspólne miasto</p> <p>Uwaga: oparcie edukacji ekologicznej o sieć Domów i Klubów Seniorów</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Treść uwagi wpisuje się kierunkowo w zakres programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.5.2.1. Rozwój i systemowe wsparcie centrów aktywności lokalnej.</p> <p>W celu podkreślenia roli centrów aktywności lokalnej funkcjonujących w Gdańsku i ich zróżnicowanych form, brzmienie powyższego kierunku interwencji zostanie zamieniona na: „Rozwój i systemowe wsparcie centrów aktywności lokalnej jako przestrzeni działań grup formalnych i nieformalnych”.</p> <p>Treść uwagi wpisuje się również kierunkowo w zakres programu Zielone Miasto: Kierunek interwencji I.5.1.2. Realizacja ogólnomiejskich kampanii edukacyjnych, w szczególności dotyczących gospodarki obiegu zamkniętego, odporności na zmiany klimatu, bioróżnorodności, czystego powietrza, wody i gleby. W ramach realizacji tych kampanii planowane są m.in. zajęcia w domach i klubach sąsiedzkich.</p>
20	<p>Dotyczy: komunikacja</p> <p>Uwaga: Rozbudowa parkingu przy PKM Jasień. Jeśli nie ma miejsca, to może warto zbudować tam piętrowy parking.</p> <p>Uzasadnienie: obecny parking jest zbyt mały, samochody parkowane wzdłuż jezdni.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.4.1. Optymalizacja polityki parkingowej, m.in. w zakresie cen i obszarów funkcjonowania. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Treść uwagi będzie dalej analizowana w ramach prac nad polityką parkingową.</p>
21	<p>Dotyczy: -</p> <p>Uwaga: likwidacja lotów nocnych na lotnisku w Gdańsku</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	<p>Rozwój miasta i regionu jest bezpośrednio związany z portem lotniczym, który został wskazany jako kluczowy teren rozwoju w modelu funkcjonalno-przestrzennym w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. Port lotniczy podejmuje jednak szereg działań mających na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko i uciążliwości dla mieszkańców np. poziom hałasu jest monitorowany 24/7 h, zgodnie z decyzją środowiskową liczba lotów nocnych nie może przekraczać 30% operacji wykonywanych w ciągu dnia (w szczycie sezonu poziom dla Gdańska sięgał 20-25%), podejmowana jest współpraca nad ciągłą optymalizacją procedur antyhałasowych i możliwościami ograniczania emisji hałasu do środowiska.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
22	<p>Dotyczy: - Uwaga: budowa parkingów dla turystów w pasie nadmorskim Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.4.1. Optymalizacja polityki parkingowej, m.in. w zakresie cen i obszarów funkcjonowania. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Treść uwagi będzie dalej analizowana w ramach prac nad polityką parkingową.
23	<p>Dotyczy: - Uwaga: obciążenie rowerzystów kosztami budowy ścieżek rowerowych Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Miasto nie prowadzi polityki polegającej na obciążaniu mieszkańców kosztami działań inwestycyjnych. Analogicznie, wskazane działanie należałoby zastosować w stosunku do wszystkich użytkowników różnych środków transportu. W związku z tym, osoby korzystające z rowerów byłyby obciążone najniższymi kosztami, a kierowcy samochodów najwyższymi - ze względu na najwyższą kosztochłonność inwestycji drogowych.
24	<p>Dotyczy: - Uwaga: ratunek pomników przyrody na ul. Astronautów Uzasadnienie: -</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	Uwaga zbyt szczegółowa, nie dotyczy bezpośrednio dokumentu Programy Rozwoju 2030. Przy ulicy Astronautów znajduje się grupowy pomnik przyrody - 4 lipy drobnolistne o numerach 1967/1 do 1967/4. Dla drzew o numerach 1967/1 do 1967/3 zostanie w roku 2024 zlecone zaplanowanie i wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych. Drzewo nr 1967/4 pozostanie w terenie jako tzw. świadek przyrody, co zostanie potwierdzone odpowiednią tabliczką.
25	<p>Dotyczy: inwestycje Uwaga: dot. Olszynki: wpływ inwestycji przemysłowych i komunikacyjnych na jakość życia mieszkańców. Uzasadnienie: szkody wyrządzone przez przemysł i rafinerię.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Polityką miasta jest rozwój miasta zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Konsultowany dokument również został skonstruowany w myśl tej idei. Zapisy te zostały zawarte w Programie Rozwoju Zielone Miasto w kierunku interwencji I.4.1.4. Wprowadzenie pasów buforowej zieleni na obrzeżach terenów przemysłowo-produkcyjno-portowych, szczególnie na styku z terenami mieszkaniowymi i rekreacyjnymi oraz w Programie Rozwoju Innowacyjne Miasto w celu IV.3. Odpowiedzialny rozwój przestrzenny miasta. Inwestycje realizowane na terenie miasta podlegają procedurom środowiskowym, które mają na celu minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko. Miasto podejmuje także działania zmierzające do poprawy jakości życia okolicznych mieszkańców poprzez wprowadzanie w dokumentach planistycznych stref buforowych oraz prowadzony jest monitoring środowiska.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
26	<p>Dotyczy: inwestycje</p> <p>Uwaga: Brak przejazdów bezkolizyjnych i przejazdu (tunel) pod torami na ul. Łanowej.</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Uwaga kierunkowo wpisuje się w Program Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.1.3. Niwelowanie barier drogowych, kolejowych i wodnych. Jednak w najbliższej perspektywie do 2030 r. możliwa jest realizacja tylko jednego przejazdu bezkolizyjnego w ul. Nowej Sandomierskiej w ramach budowy linii PKM Południe. Miasto jest otwarte na realizację kolejnych przejazdów bezkolizyjnych w dłuższej perspektywie. Nie wyklucza to również niezależnych od miasta działań, które mogą podjąć spółki kolejowe.
27	<p>Dotyczy: razem</p> <p>Uwaga: dotyczy Olszynki: brak żłobka, przedszkola i centrum komunikacji społecznej.</p> <p>Uzasadnienie: rozwój usług</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Treść uwagi wpisuje się kierunkowo w zakres programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.1.1.1. Zwiększenie dostępności do opieki nad dziećmi i edukacji formalnej przez utworzenie nowych szkół i placówek oświatowych i rozbudowę istniejących Kierunek interwencji II.5.2.2. Poszerzenie sieci centrów aktywności lokalnej o nowe dzielnice
28	<p>Dotyczy: ekologia</p> <p>Uwaga: Brak diagnozy zagrożeń środowiskowych; drzewa w mieście "uprawia się"</p> <p>Uzasadnienie: zapaść w Zatoce Gdańskiej; monitoring zagrożeń dla wody, powietrza i gleby wysypiska (Ełganowo) zatoka;</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Najważniejsze zagrożenia i wyzwania środowiskowe zostały przedstawione we wnioskach z diagnozy do Programu Zielone Miasto (rozdział 4.2.). Odpowiedzią na zdiagnozowane problemy są kierunki interwencji zakładające kontynuację i rozwój monitoringu wód podziemnych (w priorytecie I.2.4. Zabezpieczenie infrastruktury przez zmianami klimatu i ochrona zasobów wody pitnej) i powierzchniowych (w priorytecie I.4.2. Ochrona wód) oraz powietrza (w priorytecie I.4.1. Ochrona powietrza). Kwestia zanieczyszczenia Bałtyku przez broń chemiczną z okresu II wojny światowej wykracza poza zakres działania i możliwości samorządu miejskiego. Jest to problem, który powinien być rozwiązany na poziomie międzynarodowym.
29	<p>Dotyczy: parkingi</p> <p>Uwaga: Pierwsza godzina parkingu bezpłatna.</p> <p>Uzasadnienie: rozwój usług</p>	nie uwzględniono	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.4.1. Optymalizacja polityki parkingowej, m.in. w zakresie cen i obszarów funkcjonowania. Optymalizacja polityki parkingowej przewiduje m.in. działania mające zapewnić dostępność oraz odpowiednią rotację miejsc postojowych. Nie przewidziano rezygnacji z pobierania opłaty w pierwszej godzinie postoju.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
30	<p>Dotyczy: [5.2.4 str. 39] (..) lub częściowego uzależnienia organizacji pozarządowych od finansowania ze środków budżetu miasta</p> <p>Uwaga: organizacje pozarządowe potrzebują wybranego wsparcia finansowego infrastrukturalnie, ale i edukacyjnego kształcenia.</p> <p>Uzasadnienie: Misja ZHP może być spełniona, a nawet musi, ale tylko przy współpracy majątkowo-finansowej miasta, w końcu mamy wspólne cele</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.5.3.1. Wzmocnienie samodzielności, niezależności i sprawności działania organizacji społecznych.
31	<p>Dotyczy: -</p> <p>Uwaga: miejsce na wzór sektora III z Wrocławia</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga wpisuje się kierunkowo w zapisy programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.5.1.2. Rozwój narzędzi wspierających aktywność mieszkańców w oparciu o współdziałanie. Przykładem narzędzia wspierającego gdańszczanki i gdańszczan w budowaniu tożsamości, silnych lokalnych społeczności, podejmowaniu aktywności społecznej i obywatelskiej, współdecydowaniu o przyszłości miasta czy przyjmowaniu świadomej odpowiedzialności za jakość relacji międzyludzkich jest otwarte w 2022 r. Centrum Dolna Brama.
32	<p>Dotyczy: -</p> <p>Uwaga: miejsce na wzór bielańskiego integratora przedsiębiorczości</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	Program Rozwoju Innowacyjne Miasto został uzupełniony o kierunek interwencji o następującym brzmieniu: IV.1.1.6. Współpraca z centrami aktywności lokalnej w celu rozwoju kompetencji przedsiębiorczych wśród mieszkańców.
33	<p>Dotyczy*: Cel 2.1 str. 74</p> <p>Rozwój systemu edukacji na każdym etapie życia, z naciskiem na kompetencje przyszłości i cyfryzację oraz rozwój talentów.</p> <p>Uwaga: wprowadzenie pilotażowego programu lekcji psychologii do wybranych publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych</p> <p>Uzasadnienie: profilaktyka uzależnień, suicydalna, ale i wzmocnienie poczucia własnej wartości, sprawczości i relacji rówieśniczych.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga wpisuje się kierunkowo w zapisy programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.3.2.1. Umacnianie indywidualnej i społecznej wartości zdrowia psychicznego poprzez edukację zdrowotną i promocję zachowań prozdrowotnych oraz zapobieganie stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi. W ramach wskazanego kierunku interwencji realizowany będzie Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, obejmujący zróżnicowane formy edukacji dotyczącej zdrowia psychicznego.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
34	<p>Dotyczy: Uwagi dotyczące całości chłamu 1</p> <p>Uwaga: Gdzie rozbudowa dróg pod ruch samochodowy. Gdzie podatki dla rowerzystów za budowę ścieżek rowerowych. Gdzie likwidacja lotów nocnych i budowa monitoringu zgodnego z prawem. Dlaczego promowane jest ciepło systemowe wytwarzane z węgla kosztem nawet starych kotłowni gazowych przecież to idiotyzm. Wszystko trzeba napisać odnowa pod prawdziwe potrzeby mieszkańców bez tych lewackich bredni.</p> <p>Uzasadnienie: wasz program to jeden wielki lewacki bełkot. Masa bzdur i niewiele konkretów. Doścignęliście w głupocie Warszawę Ludzie za swoje podatki płacone w mieście mają prawo wjeżdżać, gdzie chcą i nie mogą być ograniczeni fochami Dulkiwicz bo jej samochody przeszkadzają na Starówce. Niech się przeprowadzi do Kartuz i dojeżdża przez pola rowerkiem</p>	nie uwzględniono	<p>Przygotowanie Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz Programów Rozwoju 2030 było procesem otwartym i włączającym mieszkańców, specjalistów z różnych środowisk oraz partnerów społeczno-gospodarczych. Swoje oczekiwania mieszkańcy Gdańska mogli zgłaszać podczas procesów konsultacji społecznych. Konsultacje w zakresie dokumentu Strategii odbyły się wiosną 2022 r. W ramach partycypacji dokumentu Programów Rozwoju w 2023 r. odbył się cykl warsztatów tematycznych z mieszkańcami oraz spotkania z mieszkańcami. Dostępna była także ankieta nt. priorytetowych inwestycji do realizacji w Gdańsku do 2030 r. Wszystkie materiały w zakresie powstawania Strategii i Programów Rozwoju są publikowane na stronie internetowej www.gdansk.pl/strategia. Budowa nowych dróg znajduje się w Programie Rozwoju Dostępne Miasto w celu szczegółowym III.4 Poprawa dostępności transportowej. Miasto nie prowadzi polityki polegającej na obciążaniu mieszkańców kosztami działań inwestycyjnych niezależnie od wybieranych środków transportu. Rozwój miasta i regionu jest bezpośrednio związany z portem lotniczym, który został wskazany jako kluczowy teren rozwoju w modelu funkcjonalno-przestrzennym w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. Port lotniczy podejmuje jednak szereg działań mających na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko i uciążliwości dla mieszkańców. Zgodnie ze strategią realizowane są inwestycje mające na celu odejście od węgla w perspektywie kolejnych lat. Nieserwisowane gazowe źródła ciepła i niekontrolowane przewody kominowe są zagrożeniem dla mieszkańców, a także najbliższego sąsiedztwa. Ciepło pochodzące z miejskiej sieci ciepłowniczej jest bezpieczniejszym źródłem ogrzewania, jak i ciepłej wody.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
35	<p>Dotyczy*: 6.2.6., str. 72</p> <p>W zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych pole do działania jest szerokie – dotyczy termomodernizacji budynków, modernizacji i rozbudowy sieci ciepłowniczych oraz zwiększania udziału energii z OZE.</p> <p>Uwaga: Brak zapisów odnośnie wymiany tzw. "kopciuchów".</p> <p>Uzasadnienie: Gdańsk mógłby wprowadzić ustawę antysmogową jak Kraków i stopniowo zakazywać używania kopciuchów. W części dzielnic Gdańska powietrze jest bardzo złej jakości za co w dużej mierze odpowiadają "kopciuchy".</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Proponowana uwaga odnosi się do podrozdziału "Wnioski z diagnozy", która została przygotowana przez zewnętrznego eksperta. Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.6.5.3. Wsparcie dotacyjne w celu likwidacji tzw. kopciuchów i podnoszenia efektywności energetycznej. W celu podkreślenia wagi wskazanego aspektu, w wymienionym celu szczegółowym również jest wskaźnik III.6.c, który dotyczy liczby zmodernizowanych nieefektywnych źródeł ciepła. "Kopciuchy" ujęte są również w Programie Rozwoju Zielone Miasto w kierunku interwencji I.4.1.2. Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na źródła niskoemisyjne lub zeroemisyjne, w szczególności na odnawialne źródła ciepła.</p> <p>Działania miasta powiązane są również z dokumentami wyższymi rzędu. W zakresie "kopciuchów" obowiązuje wojewódzka tzw. uchwała antysmogowa określająca ograniczenia i zakazy w zakresie instalacji, w których następuje spalanie paliw.</p>
36	<p>Dotyczy*: 7.2.3., str. 98</p> <p>Również port lotniczy dynamicznie odbudowuje ruch lotniczy i konsekwentnie realizuje kolejne inwestycje zwiększające jego konkurencyjność. Rozwój portu lotniczego jest czynnikiem stymulującym rozwój przedsiębiorstw oraz napływ nowych inwestycji. Sprzyja specjalizacji w zakresie transportu, spedycji i logistyki. Połączenia Gdańska z ważnymi europejskimi ośrodkami gospodarczymi i naukowymi stwarzają warunki do poprawy innowacyjności. Transport lotniczy ma również zauważalne znacznie w obsłudze ruchu turystycznego</p> <p>Uwaga: Brak informacji na temat negatywnych skutków rozwoju portu lotniczego takich jak zwiększenie zanieczyszczenia środowiska oraz zanieczyszczenie hałasem oraz sposobów na radzenie sobie z tymi zagrożeniami.</p> <p>Uzasadnienie: w ostatnich latach port lotniczy w Gdańsku rozwija się w sposób dynamiczny. Co wpływa na zanieczyszczenia środowiska oraz zanieczyszczenie hałasem. Podejście do lądowania przebiega przez teren śródmieścia oraz tereny gęsto zaludnione. Samoloty przelatują na niskiej wysokości nad terenem Gdańska. Co w sposób</p>	nie uwzględniono	<p>Proponowana uwaga odnosi się do podrozdziału "Wnioski z diagnozy". Diagnoza, szczegółowo opisująca sytuację z zakresu programu Innowacyjne Miasto, jest odrębnym dokumentem przygotowanym przez eksperta zewnętrznego. W dokumencie Programy Rozwoju 2030 przytoczone są jedynie kluczowe wnioski wynikające z diagnozy.</p> <p>Korzyści z rozwoju portu znacząco przewyższają negatywne aspekty, które cały czas są minimalizowane. Transport lotniczy to najszybszy i najbezpieczniejszy transport zbiorowy. Port Lotniczy Gdańsk, mając na uwadze intensywny rozwój ilościowy operacji lotniczych, na bieżąco współpracuje z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej w zakresie optymalizacji profili tras dolotowych i odlotowych nad terenami zabudowanymi w sąsiedztwie lotniska. Następuje również zmiana świadomości w zakresie emisji CO₂. W branży lotniczej wprowadzane są nowe technologie, które mają zapewnić mniejszą emisję spalin oraz zredukować emisję hałasu.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>negatywny wpływa na mieszkańców tych dzielnic. Miasto może wymóc na porcie lotniczym używanie nowszych samolotów z mniejszą emisją CO2, mniejszym hałasem, ustalić na jakiej minimalnej wysokości mogą poruszać się samoloty tak jak odbywa się to w krajach Europy Zachodniej oraz powrócić do koncepcji portu lotniczego w Kosakowie, gdzie większość operacji startów i lądowań mogłaby odbywać się drogą morską.</p>		
37	<p>Dotyczy*: 6.2.1., str. 69 Do istotnych i niezbędnych elementów działań należy jasne określenie priorytetu ruchu pieszego w przestrzeni miasta, np. Przez wprowadzenie większej liczby stref ruchu uspokojonego oraz „stref zamieszkania”, zapewniających pieszym pierwszeństwo i ochronę prawną. Uwaga: Z jednej strony jest to zapis mówiący o ochronie i pierwszeństwie, brak informacji o przejściach dla pieszych, które dają obie te rzeczy. Uzasadnienie: W Gdańsku likwiduje się przejścia dla pieszych pod pretekstem poprawy bezpieczeństwa. W mojej ocenie statystyczna poprawa bezpieczeństwa nie może być realizowana kosztem zmniejszenia praw pieszych a to w tym momencie ma miejsce. Pieszy nie ma żadnych praw na przejściach sugerowanych stoi więc to w sprzeczności z bezpiecznym miastem, które nie wyklucza. Zachęca też do poruszania się transportem drogowym zamiast pieszym, jeśli chodzenie przy ulicy nie jest ani bezpieczne ani przyjemne.</p>	Uwzględniono	<p>W Programie Rozwoju Dostępne Miasto nie zakłada się likwidacji przejść dla pieszych. Odpowiednie zapisy można znaleźć w Programie w priorytecie III.1.1. Poprawa dostępności pieszej. W przestrzeni miasta zapewniane są odpowiednie typy przejść dla pieszych, który są adekwatne do warunków, natężenia ruchu oraz zagospodarowania przestrzennego.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
38	<p>Dotyczy*: 4.2.2., str. 18</p> <p>Kompetencje w zakresie ochrony zasobów przyrody są rozproszone pomiędzy instytucjami i szczeblami administracji, przez co systemowa ochrona jest niewystarczająco skoordynowana. Ochrona rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000 należy do regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu – do samorządu wojewódzkiego. Do kompetencji samorządu gminnego w zakresie ochrony przyrody należy ustanawianie pomników przyrody, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz nadzór nad nimi. Według danych GUS odsetek powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni (ogółem) miasta Gdańska wynosił w 2021 r. 25%. W porównaniu z pozostałymi miastami na prawach powiatu to wysoki udział, stawiający Gdańsk na siódmym miejscu.</p> <p>Uwaga: Zdefiniowanie i ochrona obszarów o wysokiej bioróżnorodności i ich ochrona.</p> <p>Uzasadnienie: podczas rewitalizacji opływów Motławy doszło do degradacji znacznych obszarów o wysokiej bioróżnorodności. Wszystko odbyło się zgodnie z prawem, ponieważ ten obszar nie był rezerwatem ani nie miał ochrony prawnej. Uważam, że należy przed każdą rewitalizacją ustalić wartość przyrodniczą danego obszaru i drzewa nie powinny być jedyną rzeczą chronioną ale cały ekosystem, ponieważ występująca na niektórych obszarach, która występuje w niewielkich ilościach można utracić bezpowrotnie</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Ochrona obszarów o wysokiej bioróżnorodności znajduje się w Programie Rozwoju Zielone Miasto. Odnoszą się do tego przede wszystkim kierunki interwencji I.1.1.1. Inwentaryzacja obszarów cennych przyrodniczo - centrów bioróżnorodności w celu ich diagnozy i ochrony oraz I.1.1.2. Powołanie nowych użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i pomników przyrody oraz ich czynna ochrona. Dodatkowo planowany wzrost liczby użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zapisany został we wskaźniku I.1.a.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
39	<p>Dotyczy: Rozdział 5 pkt 5.2.4 i 5.4 str. 50. oraz: Cel strategiczny II Wspólne Miasto pkt 2.1, Cel Szczegółowy II.2 str. 52 oraz Priorytety celu i kierunków działania II.2.1.1 str. 53 Str. 53, Cel strategiczny 2. Wspólne Miasto – kierunek działań: 2.1. Rozwój systemu edukacji na każdym etapie życia, z naciskiem na kompetencje przyszłości i cyfryzację oraz rozwój talentów 2.2. Wyrównywanie szans rozwoju dla wszystkich mieszkańców, wzmacnianie solidarności społecznej i wsparcie rodzin oraz tworzenie warunków do długiego samodzielnego życia Kierunki interwencji: II.2.1.1. Promowanie postaw uczenia się przez całe życie i rozwijania swoich pasji i talentów</p> <p>Uwaga: Mamy ważny wyznaczony cel strategiczny, ale celu tego nie zrealizujemy tylko poprzez promowanie postaw uczenia się przez całe życie, jeżeli nie stworzymy systemu, który te postawy będzie wspierał. Konieczne jest wsparcie instytucjonalne i finansowe działań w tym zakresie uwzględniające możliwość włączenia do tych działań organizacji pozarządowych</p> <p>Uzasadnienie: już w 2009 roku Rada Europy przyjęła dokument: Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie ... ram Europejskiej współpracy (Dziennik Urzędowy UE2009/C 119/02). w dokumencie tym określono cele strategiczne działania państw zrzeszonych w Unii Europejskiej a w tym: - Realizacja koncepcji uczenia się przez całe życie i mobilności; - Promowanie równości, spójności społecznej i aktywności obywatelskiej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Realizacja tych celów miała zostać dokonana do roku 2020 a jaka jest rzeczywistość? Popatrzmy na nasze podwórko. Na osiedlu Zaspą Młyniec mieszka ponad 12 tysięcy osób, z tego ok 30% jest w wieku senioralnym, Wiele z tych osób jest niepełnosprawnych (przykład: w naszym Stowarzyszeniu 60% członków posiada Orzeczenie o niepełnosprawności) należy domniemywać, że w całej dzielnicy jest podobnie. Wiele z tych osób z różnych przyczyn nie miało szans nauczenia się obsługi komputera. Czyż nie jest to wykluczenie cyfrowe</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Działania wpisują się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Wspólne Miasto oraz Dostępne Miasto - odpowiednio: Kierunek interwencji II.5.3.2. Rozwój współpracy z organizacjami społecznymi w zakresie realizacji usług społecznych, wspierania społeczności lokalnych i relacji z mieszkańcami i mieszkankami; Kierunek interwencji III.7.4.3 Rozwój cyfrowych umiejętności mieszkańców. Ideą cyfrowej gminy jest między innymi włączanie mieszkańców do życia cyfrowego. Wskazany aspekt jest również przedmiotem innych, bardziej szczegółowych dokumentów miejskich: rocznego lub wieloletniego Programu Współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>w najczystszej postaci? Tymczasem jako wsparcie tego problemu w programach ogólnopolskich, ale również i miasta Gdańsk ten temat nie znajduje żadnego odzwierciedlenia. Nie widoczny jest też temat wsparcia edukacji dorosłych określanych w dokumencie Rady Europy jako wsparcie idei uczenia się przez całe życie. Wsparcie to powinno mieć charakter instytucjonalny i finansowy. Należy w tym uwzględnić możliwość realizacji tych działań przez organizacje pozarządowe. Z uwagi na brak miejsca nie będę rozwijał tego tematu, ale bardzo potrzebna jest pomoc państwa i miasta w tym zakresie. Miejmy nadzieję ze znajdzie to odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Miasta oraz Gdańsk 2030 Plus a także w Programach współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi przez najbliższe lata. Tylko przy wsparciu organów Państwa, ale i samorządów organizacje takie jak nasze Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Aktywny Senior będą mogły efektywnie działać by pobudzić seniorów do wyjścia z domu i otwarcie się na społeczne działanie. To jest jednym z celów działania naszego Stowarzyszenia, ale: Potrzebujemy pomocy władz w jego realizacji. Prosimy o nią.</p>		

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
40	<p>Dotyczy*: 4.2.1., str. 18</p> <p>Środowisko przyrodnicze na obszarze Gdańska jest silnie zróżnicowane. Dwie główne jednostki przestrzenno-funkcjonalne – dolny i górny taras, rozdzielone strefą krawędziową wysoczyzny – różnią się zauważalnie pod względem składu powierzchniowych utworów geologicznych, rzeźby terenu, sieci hydrograficznej, klimatu, gleb oraz szaty roślinnej. Z uwagi na nadmorskie położenie i zróżnicowaną rzeźbę terenu największym zagrożeniem naturalnym dla stabilności życia są powodzie i podtopienia – przede wszystkim w wyniku spiętrzeń sztormowych oraz intensywnych opadów deszczu</p> <p>Uwaga: Intensywne opady i w ich efekcie podtopienia są problemem zwłaszcza przy braku sieci kanalizacyjnych na obszarze południowych dzielnic miasta.</p> <p>Uzasadnienie: południowe dzielnice Gdańska, szczególnie Orunia Górna-Gdańsk Południe są w tym momencie najszybciej rozwijającym się obszarem miasta. Bardzo szybko powstają tu nowe osiedla jednak nie idzie za nimi odpowiednia infrastruktura miejska. W momencie, gdy deweloperzy nie wywiązują się z odpowiednich rozwiązań projektowych celem odprowadzania nadmiaru wód opadowych mieszkańcy skazani są na ciągłe problemy ze stojącą wodą. Gdyby sieć kanalizacyjna miasta rozwijała się równie szybko jak nowe dzielnice pomogłoby to uniknąć problemów tego typu.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Kwestia podtopień wywołanych przez intensywne opady deszczu została ujęta w Programie Rozwoju Zielone Miasto w celu I.2. Odporność na zmiany klimatu. Zaplanowane zostały interwencje związane z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury (priorytet I.2.1), ochroną i przywracaniem naturalnej retencji (I.2.2) oraz zabezpieczaniem infrastruktury przed zmianami klimatu (I.2.4). Naczelną zasadą jest zatrzymywanie opadu w miejscu jego występowania i lokalna retencja. Zadaniem miejskiego systemu kanalizacji otwartej i zamkniętej jest przejęcie nadmiaru wody opadowej. W ramach części inwestycji deweloperskich budowana jest kanalizacja deszczowa. Planowane są miejskie inwestycje związane z rozbudową miejskiego systemu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W rejonie ulic Przemian, Niepołomickiej, Feliksa Muzyka planowane są wykupy działek pod rowami prywatnymi i prace zmierzające do odbioru nadmiarowych wód opadowych z rejonu ul. Niepołomickiej. 2. Trwają też prace projektowe nad systemem miejskim w zlewni potoku M2 w celu odbioru nadmiarowych wód z rejonu ulic Czerskiej i Jagiełły. 3. Przygotowywana jest również dokumentacja na odprowadzenie wód z ulic Jagatowskiej, Jagiełły i Czerskiej.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
41	<p>Dotyczy*: 4, str. 17</p> <p>Budowanie odporności miasta na ekstremalne zjawiska pogodowe wymaga podjęcia i kontynuowania wielu działań: rozwijania błękitno-zielonej infrastruktury i zwiększania retencji wód opadowych, kształtowania przestrzeni miejskiej z uwzględnieniem ochrony przed zdarzeniami nadzwyczajnymi i dostosowania do skutków zmiany klimatu, zabezpieczenia kluczowej infrastruktury miejskiej, zwiększenia potencjału służb zarządzania kryzysowego.</p> <p>Uwaga: Proszę o szczególne uwzględnienie rejonu Maćkowy w dzielnicy Orunia Górna-Gdańsk Południe, w zakresie poprawy retencji wody opadowej.</p> <p>Uzasadnienie: mieszkam na osiedlu Zdrovo, u zbiegu ulic Niepołomickiej i Starogardzkiej. Na naszym osiedlu jest duży problem z zalaniem przez wodę deszczową. Deweloper Murapol podobno pracuje nad rozwiązaniem problemu, jednak nie do końca mu ufamy pod tym względem. Aktualnie zalane jest osiedle po każdym deszczu. Woda wywożona jest przez beczkowsy. Boimy się, że deweloper tymczasowo rozwiąże problem, po czym po 5-cio letnim okresie na zgłaszanie reklamacji zawinie się i zostaniemy z zalaniem sami. Jesteśmy młodą wspólnotą i nie mamy środków na naprawę drenażu, bądź też usprawnienie retencji w okolicy naszego osiedla. Sprawa była poruszana między innymi na łamach Radia Gdańsk, przesyłam link: https://radiogdansk.pl/audycje/sos-reporterzy/2023/03/16/grzyb-w-mieszkaniach-wilgoc-w-murach-mieszkancy-gdanskiego-osiedla-zapowiadaja-pozew-zbiorowy-sos-reporterzy/ Jesteśmy zdesperowani. Nie wyobrażamy sobie rozwiązania tego problemu bez pomocy ze strony miasta.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Kwestia podtopień wywołanych przez intensywne opady deszczu została ujęta w Programie Rozwoju Zielone Miasto w celu I.2. Odporność na zmiany klimatu. Zaplanowane zostały interwencje związane z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury (priorytet I.2.1), ochroną i przywracaniem naturalnej retencji (I.2.2) oraz zabezpieczaniem infrastruktury przed zmianami klimatu (I.2.4).</p> <p>Obecnie deweloper wykonuje dokumentację naprawczą dotyczącą poprawy odwodnienia terenu osiedla Zdrovo i ulic Hokejowej i Przemian. Gmina Miasta Gdańska zadeklarowała przejęcie nadmiaru wód z osiedla do miejskiego stawu Przemian oraz przejęcie do eksploatacji planowanego zbiornika w śladzie przyszłej ulicy Nowej Niepołomickiej. Ponadto w rejonie ulic Przemian, Niepołomickiej, Feliksa Muzyka planowane są wykupy działek pod rowami prywatnymi i prace zmierzające do odbioru nadmiarowych wód opadowych z rejonu Ul. Niepołomickiej.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
42	<p>Dotyczy*: 5, str. 43</p> <p>Kluczowy w kontekście zapewnienia dostępności do edukacji jest zasób sieci placówek edukacyjnych i wychowawczych dostosowany do sytuacji demograficznej miasta i jego poszczególnych dzielnic.</p> <p>Uwaga: Proszę o uwzględnienie w projekcie konieczności powstania nowych szkół podstawowych w rejonie Maćkowy w dzielnicy Orunia Górna-Gdańsk-Południe.</p> <p>Uzasadnienie: Dzielnica Gdańsk-Południe jest ogromną dzielnicą. Z tego względu, rejon Maćkowy często jest pomijany bądź infrastruktura i plany są "zagarniane" przez część dzielnicy położoną bliżej ulicy Świętokrzyskiej, co było widoczne w tegorocznym Budżecie Obywatelskim. U zbiegu ulic Niepołomickiej i Starogardzkiej zamieszkało i zamieszka wkrótce setki, jak nie tysiące nowych rodzin. Potrzebujemy szkoły podstawowej blisko nas, aby dzieci w starszych klasach mogły same, bez dowożenia przez rodzica, chodzić do szkoły.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.1.1.1. Zwiększenie dostępności do opieki nad dziećmi i edukacji formalnej przez utworzenie nowych szkół i placówek oświatowych. Opis celu szczegółowego II.1 precyzuje, że działanie to skierowane będzie w szczególności do rozwijających się dzielnic południowych.
43	<p>Dotyczy*: 6.2.1, str. 69</p> <p>W celu zapewnienia mieszkańcom i mieszkańcom możliwości swobodnego i bezpiecznego pieszego przemieszczania się po Gdańsku w pierwszej kolejności miasto powinno zadbać o jak największą dostępność infrastruktury ruchu pieszego.</p> <p>Uwaga: Proszę uwzględnić, że przy nowo powstałym osiedlu Zdrovo przy ulicy Niepołomickiej brakuje chodnika.</p> <p>Uzasadnienie: Na skrzyżowaniu ulic Niepołomickiej i Przemian jest jedyne bezpieczne wyjście z osiedla Zdrovo i Zdrovo II. Chcąc kierować się w stronę ulicy Starogardzkiej, aby dotrzeć do sklepów trzeba iść w pewnym momencie po ulicy, bez większego pobocza. Fragment bez chodnika jest przy domu tam stojącym od lat, myślę więc, że teren wokół domu jest jego własnością, stąd brak chodnika w tym miejscu. Miasto powinno wyegzekwować od właścicieli służebność przechodu i zbudować chodnik, którym bezpiecznie będzie można dojść do sklepu.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.1.1. Poprawa dostępności pieszej. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej celem analizy.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
44	<p>Dotyczy*: 6.2.2, str. 69 komunikacja rowerowa jest promowana jako forma miejskiej mobilności.</p> <p>Uwaga: Potrzebna jest droga rowerowa po całej długości ulicy Starogardzkiej na odcinku od ulicy Niepołomickiej do Traktu św. Wojciecha.</p> <p>Uzasadnienie: Transport rowerowy byłby dużo bardziej atrakcyjny dla mieszkańców rejonu Maćkowy, gdyby można było do drogi rowerowej na wale na Trakcie św. Wojciecha dojechać bezpiecznie drogą rowerową wzdłuż ulicy Starogardzkiej od rejonu ulicy Niepołomickiej. Na chwilę obecną jest tam tylko chodnik, po którym zgodnie z przepisami osoba dorosła nie może jechać, a i tak jest on miejscami bardzo wąski i przez to niebezpieczny. Natomiast ulica Starogardzka jest bardzo ruchliwa i strach jest nią jeździć rowerem samemu albo z kilkuletnim dzieckiem w foteliku.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.2.1. Budowa infrastruktury ruchu rowerów, hulajnóg i urządzeń transportu osobistego. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Wskazane działanie inwestycyjne jest uwzględnione w dokumencie planistycznym - System Tras Rowerowych dla Gdańska (STeR 2.0). Przygotowanie i realizacja inwestycji będzie możliwe po pozyskaniu środków finansowych.
45	<p>Dotyczy: Wniosek o dodanie Budowa trzech Bezkolizyjnych Przejazdów Serbska E-65, Boczna E-65, Równia nr 721 (Równa)</p> <p>Uwaga: Bezpieczeństwo 5 tys. Gdańszczan</p> <p>Uzasadnienie: Jako zarządca drogi Gmina powinna zrealizować to zadanie bez większych opóźnień.</p>	nie uwzględniono	Uwaga kierunkowo wpisuje się w Program Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.1.3. Niwelowanie barier drogowych, kolejowych i wodnych. Jednak w najbliższej perspektywie do 2030 r. możliwa jest realizacja tylko jednego przejazdu bezkolizyjnego w ul. Nowej Sandomierskiej w ramach budowy linii PKM Południe. Miasto jest otwarte na realizację kolejnych przejazdów bezkolizyjnych w dłuższej perspektywie. Nie wyklucza to również niezależnych od miasta działań, które mogą podjąć spółki kolejowe.
46	<p>Dotyczy*: 6.2.2, str. 69 W ostatnich dekadach rowery upowszechniły się jako środek transportu po mieście, co zostało dostrzeżone przez Gdańsk: komunikacja rowerowa jest promowana jako forma miejskiej mobilności.</p> <p>Uwaga: W zapisie powinna również znaleźć się informacja o rolkarzach, którzy korzystają ze ścieżek rowerowych szczególnie w okolicy nadmorskiej, ale potrzeby tej grupy wiążą się z odnowieniem nawierzchni ścieżek rowerowych.</p> <p>Uzasadnienie: Szanowni Państwo, chciałabym prosić o zwrócenie uwagi na nawierzchnię ścieżek rowerowych, szczególnie w okolicy</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Wskazane działania koncentrujące się na wyrównywaniu nawierzchni dróg rowerowych są ujęte w Programie Rozwoju Dostępne Miasto w celu szczegółowym III.2 Poprawa warunków ruchu rowerowego. Działania miejskie skupiają się na rozwoju sieci tras szybkiego ruchu dla rowerów oraz na modernizacji istniejących dróg rowerowych, które służą nie tylko rowerzystom, ale także osobom poruszającym się m.in. hulajnogami, na rolkach, czy innymi urządzeniami transportu osobistego. Dodatkowo opracowano Program modernizacji dróg rowerowych, w ramach którego nawierzchnie najbardziej zdegradowanych dróg rowerowych są sukcesywnie naprawiane. Wskazana droga rowerowa w pasie nadmorskim jest przewidziana do realizacji w ramach Programu modernizacji.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>nadmorskiej, z której korzystają rolkarze. Niestety ścieżki z upływem czasu stały się nierówne ze względu na mikro-ubytki, co dla rolkarzy stanowi naprawdę duży dyskomfort i problem w użytkowaniu. Rolkarze nie mają możliwości poruszania się wśród ludzi na chodnikach, a w ruchu samochodowym również jest to niebezpieczne, dlatego korzystamy ze ścieżek przeznaczonych dla rowerów z uwagi na bezpieczeństwo własne, jak i innych uczestników ruchu drogowego. Bardzo proszę o zajęcie się tą sprawą z uwagi na to, by Gdańsk był przyjaznym miejscem dla takiej mniejszości ruchu jak rolkarze, których jest z roku na rok coraz więcej na ścieżkach.</p>		
47	<p>Dotyczy: str. 27 Rozbudowa infrastruktury drogowej Uwaga: Budowa bezkolizyjnego skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Łostowicką Uzasadnienie: Poprawa komunikacji zbiorowej i indywidualnej pomiędzy centrum miasta, a dzielnicami południowymi (Kokoszki, Karczemki, Kiełpino i dalsze)</p>	nie uwzględniono	Konsultowany dokument projektu Programów Rozwoju wyznacza ogólnie obrane kierunki rozwoju miasta, jednak nie konkretyzuje ich w postaci inwestycji. Zgodnie z przyjętą polityką miasta priorytetem są działania służące wzmocnieniu nawyków transportowych mieszkańców zgodnie z priorytetem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego, w tym: działania na rzecz mobilności aktywnej, przyśpieszenie publicznego transportu zbiorowego oraz rozbudowa siatki tramwajowej i kolejowej, a także rozwój sieci buspasów.
48	<p>Dotyczy: str. 27 Rozbudowa infrastruktury drogowej Uwaga: Budowa linii tramwajowej wzdłuż ul. Armii Krajowej aż do obwodnicy Uzasadnienie: Poprawa komunikacji zbiorowej i indywidualnej pomiędzy centrum miasta, a dzielnicami południowymi (Kokoszki, Karczemki, Kiełpino i dalsze)</p>	nie uwzględniono	Konsultowany dokument projektu Programów Rozwoju wyznacza ogólnie obrane kierunki rozwoju miasta, jednak nie konkretyzuje ich w postaci inwestycji. Uwaga kierunkowo wpisuje się w Program Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.3.1. Budowa, rozbudowa i remonty infrastruktury transportu publicznego. Jednak zgłoszona inwestycja, zgodnie z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej zawartym w Strategii Rozwoju Miasta Gdańska 2030 Plus, nie jest planowana do realizacji do 2030 roku (tj. w perspektywie czasowej dokumentu Programy Rozwoju 2030).
49	<p>Dotyczy: Bezpieczeństwo Uwaga: Poprawa bezpieczeństwa na drogach, naprawa nawierzchni, pozbycie się progów zwalniających i zastąpienie ich bezpiecznym przejściem dla pieszych Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Uwaga kierunkowo wpisuje się w Program Rozwoju Dostępne Miasto w zapisach: w zakresie poprawy bezpieczeństwa na drogach - priorytet III.5.1. Realizacja założeń wizji ZERO wypadków śmiertelnych, a także cele szczegółowe III.4 Poprawa dostępności transportowej oraz III.1. Poprawa warunków ruchu pieszego, z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami - w zakresie naprawy nawierzchni oraz usuwania progów zwalniających na rzecz bezpiecznych przejść dla pieszych. W ramach działań miejskich sukcesywnie likwidowane są

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
			progi zwalniające na rzecz bezpieczniejszych rozwiązań w miejscach, gdzie organizacyjnie jest to możliwe.
50	<p>Dotyczy: Bezpieczeństwo</p> <p>Uwaga: oświetlenie łącznika między ulicą Łuczniczą a Niepołomicką</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.5.2.2. Optymalizacja oświetlenia miejskiego. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej.
51	<p>Dotyczy: Bezpieczeństwo</p> <p>Uwaga: budowa ścieżek rowerowych na tym łączniku w stronę Parku Oruńskiego i pętli Łostowice-Świętokrzyska [dotyczy łącznika między ul. Łuczniczą a Niepołomicką]</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.2.1. Budowa infrastruktury ruchu rowerów, hulajnóg i urządzeń transportu osobistego. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej.
52	<p>Dotyczy: Transport miejski</p> <p>Uwaga: Budowa bus pasa z dzielnicy Orunia Górna Gdańsk Południe do pętli tramwajowej Łostowice Świętokrzyska</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.3.1.2. Budowa buspasów oraz pasów autobusowo-tramwajowych. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Działanie inwestycyjne zostało skierowane do komórki odpowiedzialnej.
53	<p>Dotyczy: Czystość powietrza</p> <p>Uwaga: Monitorowanie jakości powietrza w południowej dzielnicy, szczególnie osiedli domków jednorodzinnych przy ulicy Łuczniczej, Olimpijskiej, Ofiar Grudnia 70, Wielkopolskiej</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Rozwój monitoringu powietrza uwzględniony został w Programie Rozwoju Zielone Miasto w kierunku interwencji I.4.1.3. Rozbudowa monitoringu jakości powietrza. Obecnie w Gdańsku funkcjonuje 5 stacji monitoringu powietrza sieci ARMAG oraz 1 punkt pomiarowy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W 2024 r. planowana jest rozbudowa sieci ARMAG o nową stację przy ul. Lawendowe Wzgórze, która będzie kontynuować pomiary prowadzone wcześniej na zlikwidowanej z powodu inwestycji drogowej stacji przy ul. Ostrzyckiej. Nowa stacja będzie monitorować jakość powietrza w obszarze intensywnej rozbudowy mieszkaniowej Gdańska Południe oraz potencjalne oddziaływanie (w tym odorowe) Zakładu Utylizacyjnego oraz budowanego Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Gdańsku. Ponadto w każdej dzielnicy funkcjonują niskokosztowe czujniki jakości powietrza zakupione w ramach Budżetu Obywatelskiego. Obecnie nie planuje się budowy stacji na osiedlu wskazanym w zgłoszonej uwadze. Działaniem uzupełniającym monitoring jakości powietrza są wykonywane przez Straż Miejską w Gdańsku kontrole urządzeń grzewczych pod kątem spalania

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
			odpadów oraz pomiary zapylenia powietrza przy użyciu mobilnego laboratorium w odpowiedzi na zgłoszenia mieszkańców.
54	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 23 ZM.2 Zasadzenie nowych drzew [szt.] • 50 000</p> <p>Uwaga: Dookreślenie, że wskaźnik dotyczy liczby nowych drzew netto (suma nasadzeń-suma wycinek) oraz ustalenie jako priorytet uzupełnienia nasadzeń w ścisłej tkance miejskiej (parki, ulice, skwery).</p> <p>Uzasadnienie: Obecnie nie wiadomo, czy te 50 tys. nie będzie nasadzeniami zastępczymi. Nie wiadomo również, czy te drzewa faktycznie odtworzą utracone przez lata nasadzenia. Ponadto najbardziej wartościowe i potrzebne są nasadzenia, które uzupełnią drzewa utracone w ścisłej tkance miejskiej.</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	<p>Uwaga dotyczy wskaźnika ze Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, który został przywołany w Programach Rozwoju 2030. Strategia została uchwalona przez Radę Miasta Gdańska w 2022 r. i nie była przedmiotem konsultacji społecznych trwających od 16 października do 19 listopada 2023 r.</p> <p>Na sumę 50 tys. drzew składać się będą zarówno nasadzenia związane z zazielenianiem miasta (w pasach drogowych, na terenach zieleni itp.), jak i nasadzenia zastępcze. Liczba nasadzeń zastępczych, które muszą być wykonane w zamian za wycięcie drzewa, wynika bowiem m.in. z przyjętej polityki miasta (Zarządzenie nr 472/22 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków obliczania liczby i powierzchni nasadzeń zastępczych na terenie Gminy Miasta Gdańska). Zgodnie z tym zarządzeniem liczba nasadzeń zastępczych wymaganych od inwestorów jest nawet kilkukrotnie większa, niż wynika to z obowiązków nałożonych przez ogólnokrajowe przepisy.</p>
55	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 31 I.4.3. Ochrona gleb I.4.3.1. Ochrona terenów zagrożonych ruchami masowymi ziem i osuwisk poprzez ograniczanie zabudowy oraz ochronę i wprowadzanie zieleni</p> <p>Uwaga: Uzupełnić zapis o ustanawianie użytków ekologicznych jako form zabezpieczenia osuwisk.</p> <p>Uzasadnienie: Zachowanie zieleni w postaci użytków ekologicznych wielowymiarowo zapobiega degradacji i osuwaniom terenu oraz pełni funkcje retencyjne i absorbcyjne. Jednocześnie zabezpiecza ciągłość tuneli biologicznych na granicy dolnego i górnego w mieście.</p>	nie uwzględniono	<p>Uwaga dotyczy wprowadzenia zapisu zbyt szczegółowego. Zabezpieczanie osuwisk odbywa się przede wszystkim poprzez ochronę planistyczną tych terenów, w tym ograniczanie zabudowy, ochronę istniejącej zieleni i zwiększanie zazieleniania na zboczach. Przywołany w uwadze kierunek interwencji I.4.3.1 nie wyklucza ustanowienia użytku ekologicznego jako formy zabezpieczenia osuwiska, przy czym może to nastąpić tylko w określonym w przepisach prawa, uzasadnionym przypadku.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
56	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 31 I.4.3. Ochrona gleb I.4.3.1. Ochrona terenów zagrożonych ruchami masowymi ziem i osuwisk poprzez ograniczanie zabudowy oraz ochronę i wprowadzanie zieleni</p> <p>Uwaga: Zachowanie samowystarczalności absorbujących gleb poprzez ustalenie wysokich wskaźników powierzchni biologicznie czynnych dla nowych inwestycji, przy czym przez powierzchnię tę nie mogą być rozumiane pseudorozwiązania zielone, stanowiące ucieczkę przed zadaniem wskaźnikiem.</p> <p>Uzasadnienie: Obecnie miasto boryka się z falami krytyki o betonozie, permanentnym niszczeniu zieleni przez nowe zabudowy. Zachowanie wysokich współczynników powierzchni biologicznie czynnych pozwoli zachować istniejącą zieleń lub odtworzyć je na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo klimatyczne miasta.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w celu IV.3. Odpowiedzialny rozwój przestrzenny miasta oraz Programu Rozwoju Zielone Miasto w celu I.1. Bioróżnorodność i zazielenianie miasta oraz I.2. Odporność na zmiany klimatu. Miasto w planach miejscowych chroni osuwiska oraz wprowadza minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej dostosowane do uwarunkowań lokalnych i do kierunków rozwoju miasta. Dodatkowo są wprowadzane szczegółowe zapisy ograniczające możliwość rozliczenia powierzchni biologicznie czynnej w ramach dachów zielonych, czy parkingów terenowych.
57	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 49 II.3.4. Rozwój sportu oraz zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze fizycznej II.3.4.1. Tworzenie warunków dla rozwoju sportu powszechnego</p> <p>Uwaga: Propozycja uzupełnienia wskaźnika o liczbę miejsc uprawiania sportu powszechnego dla miasta i poszczególnych dzielnic.</p> <p>Uzasadnienie: Aby sport był ogólnodostępny, a aktywność fizyczna mogła być promowana na szeroką skalę, dobrze by było przystosować jak największą liczbę miejsc w przestrzeni publicznej do dwufunkcyjności, i tak - aleje w parkach mogłyby być po dokonaniu remontów jednocześnie torami chodniarko-biegowymi. Na terenach zielonych mogłyby stać nie same urządzenia czy ścieżki zdrowia, ale zostałyby dostarczone informacje na miejscu lub poprzez aplikację - co i jak ćwiczyć w danej lokalizacji z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury. Warto by było wprowadzić co jakiś czas spotkania pod tytułem - poznaj potencjał sportowy/rekreacyjny swojej dzielnicy,</p>	nie uwzględniono	Proponowany wskaźnik jest wartościowym pomysłem, jednak jego wypracowanie jest istotnym wyzwaniem dotyczącym zarówno zdefiniowania miejsc uprawiania sportu powszechnego, jak i sposobu obliczania. Przykładem obrazującym problem ze zdefiniowaniem miejsc uprawiania sportu jest ścieżka spacerowa w parku, która może być jednocześnie miejscem dla biegaczy. Z kolei przykładem komplikacji podczas obliczania wskaźnika może być ścieżka rowerowa wzdłuż Al. Zwycięstwa i Grunwaldzkiej, którą można ujmować jednokrotnie (jako cały ciąg komunikacyjny) lub wielokrotnie (każdy z odcinków oddzielnie).

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	podczas których mieszkańcy byliby informowani, jak i gdzie mogą dbać o zdrowie tuż obok swojego miejsca zamieszkania.		
58	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 52 II.4.d Liczba centrów aktywności lokalnej na dzielnicę (m.in. Centrum Pracy Socjalnej, klub/dom sąsiedzki, punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, dom kultury, biblioteka) [szt.] 2,60 2,71 2,89</p> <p>Uwaga: Zaproponowanie wskaźnika uwzględniającego liczbę mieszkańców, odległość (dostępność) do takiej placówki.</p> <p>Uzasadnienie: Wskazano wartość średnią, co może oznaczać, że w niektórych dzielnicach nie będzie takich ośrodków, a w niektórych będzie zagęszczenie. To może powodować, że nawet osiągnięcie wyniku nie zapobiegnie istnieniu białych plam. Ponadto część aktywności lokalnych rozrasta się i istniejące warunki lokalowe mogą być niewystarczające. Może warto stworzyć system wielofunkcyjności placówek oświatowych, kulturalnych, jednostek miejskich, które poza godzinami pełnienia swoich funkcji stawałyby się systemowo miejscami dostępnymi dla aktywności lokalnej. Budowanie nowych placówek, które łatwo mogą dostosować swoje funkcje do zmieniających się potrzeb społecznych (w miarę starzenia się dzielnic). Podpisywanie umów z podmiotami prywatnymi na budowę przestrzeni (np. świetlic) o charakterze ogólnodostępnym dla przyszłych mieszkańców w ramach umowy "16-kowej" o charakterze społecznym.</p>	nie uwzględniono	Zdecydowano o pozostawieniu dotychczasowej wersji wskaźnika, gdyż jest on bardziej syntetyczny i pod tym względem bardziej dopasowany do formy dokumentu Programy Rozwoju 2030. Jednocześnie informujemy, że do jego obliczenia używane są szczegółowe dane obrazujące liczbę placówek i instytucji w dzielnicach. Dane te są monitorowane i wykorzystywane w bieżącej polityce miejskiej, która ma na celu poprawę dostępności usług w dzielnicach. Dodatkowo, Gdańsk będzie się rozwijać zgodnie z ideą miasta kompaktowego i miasta krótkich odległości, co znajduje odzwierciedlenie w zapisach programu Rozwoju Innowacyjne Miasto. Wynikiem takiej polityki będzie poprawa rozmieszczenia między innymi usług społecznych w dzielnicach.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
59	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 69 III.2.2. Budowa infrastruktury parkowania rowerów i hulajnóg III.2.2.1. Budowa parkingów w zabudowie mieszkaniowej, usługowej oraz przy obiektach kultury i oświaty Uwaga: Brak wskaźnika dla tego celu. Z planowanych parkingów kubaturowych wszystkie są zlokalizowane w Śródmieściu. Nie wzięto pod uwagę potrzeb obsługi usług zdrowotnych o znaczeniu ponadwojewódzkim, zcentralizowanych w tzw. Dzielnicy Wiedzy (GUMed, UCK, WCO). Uzasadnienie: Uzupełnienie punktu o systemowe rozwiązania logistyczno-parkingowe w powiązaniu z transportem publicznym i pieszym dla okolic największego ośrodka świadczącego usługi ochrony zdrowia w mieście. Możliwe wykorzystanie PPP do tego celu.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Program Rozwoju Dostępne Miasto w zakresie celu szczegółowego III.2 Poprawa warunków ruchu rowerowego posiada przypisany wskaźnik III.2.b Liczba nowych lub zmodernizowanych miejsc postojowych dla rowerów. Wskazany zapis o uwzględnieniu potrzeb usług zdrowotnych znajduje swoje miejsce w Programie Rozwoju Dostępne Miasto. Dodatkowo w celu doprecyzowania zapisu, Zespół ds. konsultacji społecznych wprowadził autokorektę, po której zapis otrzymał brzmienie: III.4.1.4. Kreowanie dostępności opartej na zrównoważonych formach mobilności przy generatorach ruchu, w tym uczelniach, szpitalach. Planowane są działania konsultacyjne z zainteresowanymi w tym zakresie podmiotami w celu wypracowania rozwiązań i realizacji przyjaznych, dostępnych przestrzeni na ich terenach. Zrównoważona mobilność to system efektywnego, przyjaznego dla środowiska i dostępnego dla wszystkich transportu w miastach, polega na łączeniu i usprawnianiu przemieszczania się pieszo, rowerem oraz innymi urządzeniami transportu osobistego (UTO), publicznym transportem zbiorowym, a także transportem szynowym. To sprawne i bezpieczne sposoby przemieszczania się uwzględniające zmniejszanie negatywnego wpływu na przestrzeń miejską, jakość powietrza oraz klimat.</p>
60	<p>Dotyczy: 4.4. Cele szczegółowe, priorytety celów, kierunki interwencji i wskaźniki, str. 93 IV.3.4. Rozwój przestrzenny i transformacja terenów wzmacniających potencjał miasta IV.3.4.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych Uwaga: W kierunkach interwencji nie wybrzmiała kwestia wzrostu bezpieczeństwa w mieście. Nie tylko tereny wskazane w planach do rewitalizacji bądź zdegradowane wymagają działań infrastrukturalnych i społecznych, które zapobiegą ugruntowaniu się zachowań niewskazanych, patologicznych w przestrzeni miejskiej. Uzasadnienie: W wielu miejscach miasta pojawiają się nowe problemy społeczne, wylewające się w przestrzeń publiczną – trzeba reagować bardzo szybko i stanowczo, zanim dojdzie do sytuacji kryzysowych (strefy dojść do przystanków SKM, strefy rozrywki na terenie Młodego Miasta), ulice z pustostanami.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.5.2. Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytecie IV.3.4. Rozwój przestrzenny i transformacja terenów wzmacniających potencjał miasta. Każdy rejon miasta jest analizowany pod względem bezpieczeństwa w zależności od potrzeb. W ramach miejskich działań powstaje np. policyjny punkt interwencyjny na ul. Piwnej, gdzie będą przyjmowani interesanci. Dodatkowo podczas realizowania nowych inwestycji przeprowadzane są uzgodnienia między jednostkami miejskimi. Na ich podstawie doprowadzane są nowe łącza światłowodowe, które mogą być wykorzystywane przy punktach monitoringu miejskiego.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
61	<p>Dotyczy: uwagi ogólne Dotyczą wielu aspektów</p> <p>Uwaga: Konieczność synchronizacji działań finansowanych przez miasto na różnych poziomach - zdarza się, że działania finansowane ze środków miejskich dublują się lub brak informacji o dostępności i istnieniu takich działań.</p> <p>Uzasadnienie: Wszystkie uwagi zgłoszone w celu stworzenia lepszego miasta do życia i rozwoju.</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	Uwaga dotyczy kwestii organizacyjnych nieobjętych projektem dokumentu Programy Rozwoju 2030.
62	<p>Dotyczy: uwagi ogólne Dotyczą wielu aspektów</p> <p>Uwaga: Konieczność poprawy kanałów komunikacji z mieszkańcami - tablice lub słupy ogłoszeniowe społeczne w dzielnicach w atrakcyjnych miejscach, systemowe docieranie z informacją dedykowaną do mieszkańców lub grup społecznych poprzez zwiększenie zasięgu karty mieszkańca, wykorzystanie kanałów informacyjnych placówek oświatowych.</p> <p>Uzasadnienie: Wszystkie uwagi zgłoszone w celu stworzenia lepszego miasta do życia i rozwoju.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto oraz Wspólne Miasto - odpowiednio: priorytet III.7.4. Podnoszenie jakości życia mieszkańców dzięki inteligentnemu wykorzystaniu technologii cyfrowych (smart city), cel szczegółowy II.5. Budowanie wspólnot lokalnych i rozwój aktywności obywatelskiej. Według badań Urzędu Miejskiego, najlepszymi kanałami do komunikacji z mieszkańcami są nośniki outdoorowe: citylighty w wiatach przystankowych oraz naklejki na tyłach autobusów. Ponadto wykorzystywane są ekrany w komunikacji miejskiej oraz ramki do ekspozycji plakatów w pojazdach. Wskazane kanały są uzupełnieniem komunikacji elektronicznej: strona internetowa gdansk.pl, social media, mailling. Tablice informacyjne w dzielnicach są wykorzystywane przy współpracy z radami dzielnic. Natomiast Karta Mieszkańca to 4 kanały komunikacji: newsletter, powiadomienia w aplikacji, strona Fb, portal www.jestemzgdanska.pl. Komunikacja ww. kanałami jest i nadal będzie systematycznie rozwijana poprzez zwiększanie liczby nośników oraz usprawnianie ich wykorzystania.
63	<p>Dotyczy: uwagi ogólne Dotyczą wielu aspektów</p> <p>Uwaga: Zwiększenie odbioru oferty miejskiej kulturalnej poprzez zwiększenie mobilności wystaw, warsztatów w przestrzeni miasta.</p> <p>Uzasadnienie: Wszystkie uwagi zgłoszone w celu stworzenia lepszego miasta do życia i rozwoju.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytety IV.4.2. Zapewnienie atrakcyjnej i komplementarnej oferty kulturalnej oraz IV.4.3. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do kultury.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
64	<p>Dotyczy: uwagi ogólne Dotyczą wielu aspektów</p> <p>Uwaga: Stworzenie możliwości wnoszenia wniosków przez mieszkańców na etapie projektowania nowych inwestycji miejskich oraz dużych prywatnych w celu uwzględnienia głosu społeczeństwa w przyszłym kształcie, użyteczności, uciążliwości miasta.</p> <p>Uzasadnienie: Wszystkie uwagi zgłoszone w celu stworzenia lepszego miasta do życia i rozwoju.</p>	uwzględniono częściowo	<p>Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy programów rozwoju Wspólne Miasto oraz Innowacyjne Miasto:</p> <p>Priorytet celu II.5.4. Rozwój demokracji lokalnej, Priorytet celu IV.3.3. Partycypacja w kształtowaniu przestrzeni miasta.</p> <p>W celu pokreślenia roli partycypacji rozwinięto kierunek interwencji IV.3.3.1, który otrzymuje brzmienie "Rozwój partycypacji i popularyzacja problematyki zagospodarowania przestrzeni miejskiej, w tym przestrzeni publicznej, wśród mieszkańców".</p>
65	<p>Dotyczy: uwagi ogólne Dotyczą wielu aspektów</p> <p>Uwaga: Trudność w ocenie zaproponowanych programów, ponieważ nie ma łatwego przełożenia na realne zmiany, które zadzieją się lub będą mogły/nie będą mogły zadziać się w najbliższej okolicy grup mieszkańców. Do chwili obecnej nie uzyskano informacji, które z dotychczas zgłoszonych wniosków do Bazy Projektów Inwestycyjnych znajdą swój finał w zaktualizowanych Programach Rozwoju.</p> <p>Uzasadnienie: Wszystkie uwagi zgłoszone w celu stworzenia lepszego miasta do życia i rozwoju.</p>	nie uwzględniono	<p>Konsultowany dokument projektu Programów Rozwoju wyznacza ogólnie obrane kierunki rozwoju miasta, jednak nie konkretyzuje ich w postaci inwestycji. Obecnie opracowywana jest nowa procedura pozwalająca uzupełniać inwestycje w zakresie poszczególnych programów rozwoju, która będzie konsultowana m.in. z Radami Dzielnic. Należy zaznaczyć, że nie będzie prowadzona migracja wniosków z Bazy Priorytetów Inwestycyjnych do nowej bazy. Jest to spowodowane tym, że każde zadanie inwestycyjne będzie musiało spełniać kryteria określone w programach rozwoju.</p> <p>Efekty działań rozwojowych będą monitorowane na podstawie różnych źródeł i typów informacji: od statystyki publicznej i danych miejskich, poprzez analizy eksperckie i opracowania zewnętrzne, po badania opinii mieszkańców. Stopień osiągnięcia sukcesu mierzony będzie za pomocą przypisanych do celów wskaźników, które wskazują pożądane kierunki zmian do osiągnięcia w perspektywie 2026 i 2030 r. W celu efektywnego monitorowania i rzetelnej oceny postępów prac niezbędne są regularność, spójność i zaangażowanie wszystkich realizatorów.</p>
66	<p>Dotyczy: IV.5.1 Zarządzanie dziedzictwem miejskim w pierwszym rządzie budowy zabytkowego DWORU zgodnie z wytycznymi PKWZ z dn.09.06.2021 r. oraz uzasadnieniem decyzji PMG pnb z dn.20.03.2023 r. na zabytkowej dz.nr 108/1 obr. 52 przy ul. Myśliwskiej 40 w Gdańsku</p> <p>Uwaga: I.1.2 dot. odbudowy/rewaloryzacji zieleni na terenie zabytkowej działki nr 108/1 obr. 52 przy ul. Myśliwskiej 40 w Gdańsku</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	<p>Konsultowany dokument projektu Programów Rozwoju wyznacza ogólnie obrane kierunki rozwoju miasta, jednak nie konkretyzuje ich w postaci inwestycji. Decyzja o pozwoleniu na budowę, którego dotyczy uwaga została wydana w oparciu o wytyczne Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PWKZ) oraz w formie uzgodnionej przez PWKZ. Pozwolenie to zostało wydane także w zgodności z decyzją PWKZ z dnia 21.02.2023 r., na mocy, której PWKZ pozwolił inwestorowi na realizację przedmiotowej inwestycji. Należy podkreślić, że</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>urządzenia założenia parkowo-ogrodowego tj. alei lipowych. szpalerów krzewów, ogrodu, stawu itp. wg. opracowania małej architektury 2 Pań Profesor [dane zanonimizowane] zgodnej z zabytkową konstrukcją?</p> <p>Uzasadnienie: powyższe poparte uchwałami R. Dz. P-M i deklaracją dewelopera INPRO z uwagi, że INPRO ominęło powyższe zapisy idzie w kierunku przekształcenia dz. zabytkowej w budowlaną i zabudowy mieszkaniowej o czym dopomogła ww dec. PMG pnb z 20.03.2023 r. w treści uzasadnienia jest o ww założeniu parkowo-ogrodowym i dworsko-parkowym i że najpierw budowa DWORU o czym projekt architektoniczno-budowlany lecz Wydz. UiA w imieniu PMG decyzja z dn.20.03.2023 r. zatwierdził projekt budowę budynku wielorodzinnego "B" stąd w trybie pilnym wnoszę o sprostowanie i zmianę decyzji z dn.20.03.2023 r. z uwagi że tym wybiegiem dano możliwość INPRO wybudowania tylko budynków mieszkalnych na zabytkowych gruntach wg jego uznania ?</p>		<p>zatwierdzony w/w pozwoleniem projekt zakłada także rewitalizację wpisanego do rejestru zabytków założenia parkowo-ogrodowego.</p>
67	<p>Dotyczy*: str. 42 5.1.Ogólna charakterystyka programu Uwaga: Przyjęta Strategia Rozwoju MiastaGdańsk2030 plus opisując cel 2.Wspólne miasto wskazuje kierunek działań 2.4. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze, wspieranie twórczości artystycznej, rozwój kultury jako systemu spajającego miasto i budującego tożsamość, upowszechnianie i ochrona dziedzictwa. Uzasadnienie: Ten kierunek nie został uwzględniony w programie operacyjnym. Dlaczego? Powinniśmy to wyjaśnić.</p>	<p>zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie</p>	<p>Rozwój oferty kulturalnej wpływa na wzrost jakości życia mieszkańców, atrakcyjność Gdańska oraz możliwość rozwoju innowacji. Kultura wpływa także na stymulowanie kreatywności oraz na rozwój gospodarczy. W związku z tym, postanowiono umiejscowić kulturę w Programie Rozwoju Innowacyjne Miasto. Szczegółowe działania zostały zawarte w celu szczegółowym IV. 4. Wzmocnienie roli kultury w rozwoju miasta oraz IV.5. Dbłość o zabytki oraz promocja dziedzictwa.</p>
68	<p>Dotyczy*: str. 42 Jego stan w największym stopniu zależy od stylu życia. Uwaga: Największym wyzwaniem współczesnym w obszarze zdrowia są choroby cywilizacyjne. Stan zdrowia w ogromnym stopniu zależy również od naszego stylu życia.</p>	<p>uwzględniono</p>	<p>Proponowany tekst "Największym wyzwaniem współczesnym w obszarze zdrowia są choroby cywilizacyjne. Stan zdrowia w ogromnym stopniu zależy również od naszego stylu życia" został wprowadzony w rozdziale 5.1.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>Uzasadnienie: Dla zachowania spójności dokumentu. W szczegółowym opisie działań w obszarze zdrowia podejmujemy zadania w obu tych zakresach.</p>		
69	<p>Dotyczy*: str. 43 Podejmowane działania podniosą dostępność i przyspieszą deinstytucjonalizację systemu wsparcia społecznego.</p> <p>Uwaga: Podejmowane działania podniosą dostępność i przyspieszą deinstytucjonalizację systemu wsparcia społecznego.</p> <p>Uzasadnienie: Dostępność i deinstytucjonalizacja to dwa najważniejsze obecnie procesy dla budowania wspólnoty.</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę w rozdziale 5.1 - słowo "dostępność" wyróżniono pogrubieniem.
70	<p>Dotyczy*: str. 43 Zwiększenie dostępności mieszkań dla osób o zróżnicowanej sytuacji materialnej</p> <p>Uwaga: Zwiększenie dostępności mieszkań dla osób o zróżnicowanej sytuacji materialnej i zróżnicowanych potrzebach osobistych.</p> <p>Uzasadnienie: Musimy podjąć działania w kierunku nie tylko dostępności materialnej, ale także np. architektonicznej i innych szczególnych potrzebach mieszkańców.</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę w rozdziale 5.1 w brzmieniu "zwiększenie dostępności mieszkań dla osób o zróżnicowanej sytuacji materialnej i potrzebach osobistych".
71	<p>Dotyczy*: str. 45</p> <p>Uwaga: Przed akapitem: Niestety skala problemów związanych ze zdrowiem psychicznym... Dodać tekst: Profilaktyka, a także wsparcie towarzyszące chorobom cywilizacyjnym gromadzi również grupy samopomocowe środowisk zagrożonych lub dotkniętych tymi chorobami. Miasto wspiera aktywność tych grup na różne sposoby np. umożliwiając prowadzenie działań edukacyjnych i rehabilitacyjnych, udostępniając miejsca i tworząc warunki do realizacji działań.</p> <p>Uzasadnienie: To uzupełnienie wydaje się konieczne i wyjaśnia, dlaczego nie opisujemy działań szczegółowo choć mają miejsce i są wspierane przez miasto.</p>	nie uwzględniono	Proponowana uwaga odnosi się do podrozdziału "Wnioski z diagnozy". Diagnoza, szczegółowo opisująca sytuację z zakresu programu Wspólne Miasto, jest odrębnym dokumentem przygotowanym przez eksperta zewnętrznego. W dokumencie Programy Rozwoju 2030 przytoczone są jedynie kluczowe wnioski wynikające z diagnozy. Uwaga jest zbyt szczegółowa.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
72	<p>Dotyczy*: str. 45 Po powyższym akapicie</p> <p>Uwaga: Dodajemy: Działania samorządowe podejmujemy zgodnie z Gdańskim Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na kolejne okresy czasu.</p> <p>Uzasadnienie: Dla tego programu to ważne uzasadnienie planowania zadań w obszarze w sposób szczegółowy.</p>	nie uwzględniono	Proponowana uwaga odnosi się do podrozdziału "Wnioski z diagnozy". Diagnoza, szczegółowo opisująca sytuację z zakresu programu Wspólne Miasto, jest odrębnym dokumentem przygotowanym przez eksperta zewnętrznego. W dokumencie Programy Rozwoju 2030 przytoczone są jedynie kluczowe wnioski wynikające z diagnozy. Uwaga jest zbyt szczegółowa.
73	<p>Dotyczy*: str. 45 Po słowach: Rządowe programy systemowe są niewystarczające</p> <p>Uwaga: Dodajemy: Integracja społeczna i dobre programy społeczne muszą opierać się na skoordynowanych działaniach międzysektorowych. Główną przeszkodą w budowaniu rozwiązań systemowych jest sektorowość posunięta czasem organizacyjnie, metodologicznie i finansowo do granic zacierających fakt, że odbiorcą jest osoba, mieszkaniec. Przykładem może być to, że dobry podmiot wspierający musi być jednocześnie podmiotem edukacyjnym, zdrowotnym i pomocy społecznej, a przynajmniej tak integrować działania z tych obszarów, by wsparcie było kompleksowe i dzięki temu skuteczne.</p> <p>Uzasadnienie: Stwierdzenie braku lub niewystarczającej jakości rządowych programów systemowych postrzegamy dawno. Staramy się szukać i uczestniczyć w budowaniu rozwiązań pozwalających tę sytuację zmieniać. I będziemy angażować się w tym kierunku.</p>	nie uwzględniono	Proponowana uwaga odnosi się do podrozdziału "Wnioski z diagnozy". Diagnoza, szczegółowo opisująca sytuację z zakresu programu Wspólne Miasto, jest odrębnym dokumentem przygotowanym przez eksperta zewnętrznego. W dokumencie Programy Rozwoju 2030 przytoczone są jedynie kluczowe wnioski wynikające z diagnozy. Uwaga jest zbyt szczegółowa.
74	<p>Dotyczy*: str. 45 Zmiana szyku w ostatnim zdaniu tego akapitu.</p> <p>Uwaga: Miasto wspiera także integrację lokalnych społeczności poprzez pionierski rozwój sieci domów i klubów sąsiedzkich.</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę redakcyjną w rozdziale 5.2.3 w brzmieniu "Miasto wspiera także integrację lokalnych społeczności poprzez pionierski rozwój sieci domów i klubów sąsiedzkich".
75	<p>Dotyczy*: str. 48 1.1.Rozwój oświatowej bazy instytucjonalnej w każdej dzielnicy stosownie do potrzeb jej mieszkańców i mieszkańek</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Kwestia dostępności edukacji została rozwinięta w opisie celu szczegółowego II.1. Zwiększenie dostępności szkół, przedszkoli, żłobków oraz innych form edukacji i

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>Uwaga: 1.1.Rozwój dostępnej architektonicznie, organizacyjnej i społecznej instytucjonalnej bazy edukacyjnej w każdej dzielnicy.</p> <p>Uzasadnienie: Powinniśmy używać języka opisującego dostępność spójnie z dokumentami o niej.</p>		opieki dla dzieci i dorosłych z różnymi potrzebami. Ujęto tam aspekty dostępności komunikacyjnej, organizacyjnej, architektonicznej i społecznej.
76	<p>Dotyczy*: str. 48</p> <p>2.6. zamiast słowa przekierowania</p> <p>Uwaga: 2.6. kierowania</p> <p>Uzasadnienie: To nie ma być jedyny kierunek zainteresowań</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę redakcyjną w rozdziale 5.3. - zamieniono słowo "przekierowania" na "kierowania".
77	<p>Dotyczy*: str. 49</p> <p>4.1. do zapisanych słów</p> <p>Uwaga: 4.1. dodajemy po przecinku słowa: Profilaktyką, rehabilitacją i powrotem do aktywności.</p> <p>Uzasadnienie: Nie chodzi tylko o świadomość co nam grozi, ale także jak się bronić, jak przeżyć leczenie i rehabilitację, jak wracać do aktywności. Choroba cywilizacyjna to nie wyrok.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Tematyka profilaktyki, rehabilitacji i powrotu do aktywności w kontekście chorób cywilizacyjnych zawiera się w programie rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.3.1. Promocja zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie chorobom.
78	<p>Dotyczy*: str. 49</p> <p>4.6. Adaptacja</p> <p>Uwaga: 4.6. Dostosowanie</p> <p>Uzasadnienie: Może lepiej?</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę redakcyjną w rozdziale 5.3. - zamieniono słowo "Adaptacja" na "Dostosowanie".
79	<p>Dotyczy*: str. 49</p> <p>5.1....oraz edukujących na temat niedopuszczalnych form przemocy w relacjach służbowych</p> <p>Uwaga: 5.1. ... zdrowe relacje w miejscu pracy bez przemocy w relacjach służbowych.</p> <p>Uzasadnienie: Nie ma dopuszczalnych i niedopuszczalnych form przemocy</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę redakcyjną w rozdziale 5.3. - usunięto słowo "niedopuszczalnych".

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
80	<p>Dotyczy*: str. 50 5.4.Cele szczegółowe Cel szczegółowy II.1.</p> <p>Uwaga: Cele szczegółowe II, bo odnoszą się do celu strategicznego 2, ale nie będzie 2. 4. Po tytule 5.4. konieczne jest kilka słów pokazujących związek ze strategią i powody przeniesienia 2.4. do innowacyjnego miasta.</p> <p>Uzasadnienie: Bez tego wyjaśnienia trudno rozumieć spójność dokumentów.</p>	uwzględniono	Dokument został uzupełniony w rozdziale 1.2. Podział Programów Rozwoju o wyjaśnienie przyjętego rozwiązania, stanowiącego, że kierunki działań przypisane do celu strategicznego są realizowane przez inne programy. Rozwój oferty kulturalnej wpływa na wzrost jakości życia mieszkańców, atrakcyjność Gdańska oraz możliwość rozwoju innowacji. Kultura wpływa także na stymulowanie kreatywności oraz na rozwój gospodarczy. W związku z tym, postanowiono umiejscowić kulturę w Programie Rozwoju Innowacyjne Miasto.
81	<p>Dotyczy*: str. 51 Cel strategiczny 3</p> <p>Uwaga: Dodać: 3.3. likwidacja barier w przestrzeni miasta</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę - dodano powiązanie celu szczegółowego II.2 z celem strategicznym Dostępne Miasto i kierunkiem działań 3.3. Likwidacja barier w przestrzeni miasta.
82	<p>Dotyczy*: str. 54 Po II.2.3.3.</p> <p>Uwaga: Dodać II.2.3.4. Rozwój współpracy samorządu z przedsiębiorstwami przystosowanymi (otwartymi)- zatrudniającymi pracowników o szczególnych aktywnościach- realizującymi oferty potrzebne w działaniach produkcyjnych czy usługowych innych przedsiębiorstw.</p> <p>Uzasadnienie: To alternatywa lub przynajmniej uzupełnienie dla obecnej formy jaką są zakłady pracy chronionej. Proponowany wskaźnik II.2.3.4. str. 55; ilość pracowników 2022 0 2026 30 2030 100</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.4.3. Wdrażanie innowacji społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej Kierunek interwencji II.4.3.4. Tworzenie i adaptowanie nowych form i narzędzi wsparcia W celu bardziej precyzyjnego zapisu, kierunek interwencji przyjmie brzmienie "Tworzenie i adaptowanie nowych form i narzędzi wsparcia, w tym włączanie do rynku pracy osób o szczególnych potrzebach". W dokumencie nie jest przewidziany wskaźnik monitorujący działania z tego zakresu.
83	<p>Dotyczy*: str. 56 Priorytet celu II.3.1. Promocja zdrowego stylu życia i przeciwdziałania chorobom</p> <p>Uwaga: Priorytet II.3.1. Promocja zdrowego stylu życia i profilaktyka chorób cywilizacyjnych</p> <p>Uzasadnienie: Budujemy przecież programy profilaktyki</p>	nie uwzględniono	Pojęcie "profilaktyka" mieści się w zakresie szerszego pojęcia "przeciwdziałanie".

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
84	<p>Dotyczy*: str. 59 Po celu strategicznym 2.2. dodać</p> <p>Uwaga: Cel strategiczny: 2.3. Budowanie trwałych partnerstw i wspólnot lokalnych i integracja oraz odpowiedzialne uczestnictwo w życiu społecznym, wspieranie aktywności obywatelskiej oraz włączania mieszkańców</p> <p>3.3. Likwidacja barier w przestrzeni miasta</p> <p>3.6. Tworzenie wielofunkcyjnych, dostępnych i estetycznych przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom, miejsc spotkań wypoczynku i rekreacji</p> <p>Uzasadnienie: Konieczne wydaje się wskazanie dla tak szerokiego celu większego wachlarza zadań zawartych w strategii.</p>	uwzględniono częściowo	<p>W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę dotyczącą powiązań celu szczegółowego II.4 z celem i kierunkiem działań wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus:</p> <p>Cel strategiczny 2. Wspólne Miasto – kierunek działań: 2.5. Budowanie trwałych partnerstw i wspólnot lokalnych, integracja oraz odpowiedzialne uczestnictwo w życiu społecznym, wspieranie aktywności obywatelskiej oraz włączanie mieszkańców.</p> <p>Zaproponowane kierunki działań dla celu strategicznego Dostępne Miasto nie są realizowane przez cel szczegółowy II.4 (dotyczy: 3.3. Likwidacja barier w przestrzeni miasta oraz 3.6. Tworzenie estetycznych, wielofunkcyjnych i dostępnych przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom, miejsc spotkań i wypoczynku oraz rewitalizacja).</p>
85	<p>Dotyczy*: str. 61 Budowanie wspólnot lokalnych i rozwój aktywności obywatelskiej</p> <p>Uwaga: Nie rozumiem rezygnacji z kierunku 2.4.</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	<p>W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę dotyczącą powiązań celu szczegółowego II.5 z celem i kierunkiem działań wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus:</p> <p>Cel strategiczny 2. Wspólne Miasto – kierunek działań: 2.4. Zwiększanie uczestnictwa w kulturze, wspieranie twórczości artystycznej, rozwój kultury jako systemu spajającego miasto i budującego tożsamość, upowszechnienie i ochrona dziedzictwa</p>
86	<p>Dotyczy*: str. 65 Cel szczegółowy II.6 Rozwój i efektywne zarządzanie zasobem mieszkaniowym i społecznym. Spójność z celami strategicznymi, po 2.6. dodać</p> <p>Uwaga: Dodać: 3.3. Likwidacja barier w przestrzeni miasta 3.6. Tworzenie wielofunkcyjnych, dostępnych i estetycznych przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom, miejsc spotkań, wypoczynku i rekreacji</p> <p>Uzasadnienie: Efektywność zarządzania zasobami bez zapewnienia i wykorzystania ich dostępności nie jest możliwe.</p>	uwzględniono	<p>W dokumencie wprowadzono proponowaną zmianę dotyczącą powiązań celu szczegółowego II.6 z celem i kierunkiem działań wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus:</p> <p>Cel strategiczny 3. Dostępne Miasto – kierunek działań: 3.3. Likwidacja barier w przestrzeni miasta 3.6. Tworzenie estetycznych, wielofunkcyjnych i dostępnych przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom, miejsc spotkań i wypoczynku oraz rewitalizacja</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
87	<p>Dotyczy*: str. 42</p> <p>Cel główny: Wspólne Miasto to miasto społecznej solidarności, w którym wszyscy są równi, a potrzebujący pomocy – otoczeni wsparciem. To miasto sprzyjające rozwojowi kompetencji, talentów i pasji, dbające o aktywność fizyczną oraz zdrowie mieszkanki i mieszkańców, rozwijające dostępne mieszkalnictwo. Wspólne Miasto integruje lokalne wspólnoty i zachęca do aktywnego udziału w życiu społecznym.</p> <p>Uwaga: Wspólne Miasto to miasto praw człowieka i społecznej solidarności, w którym wszyscy są równi, a osoby potrzebujące pomocy – otoczone wsparciem. To miasto sprzyjające rozwojowi kompetencji, talentów i pasji, dbające o dobrostan, zdrowie i aktywność fizyczną mieszkanki i mieszkańców, rozwijające dostępne mieszkalnictwo. Wspólne Miasto rozwija i wspiera sąsiedztwa i lokalne społeczności, integruje lokalne wspólnoty i zachęca do aktywnego udziału w życiu społecznym.</p> <p>Uzasadnienie: Pierwsza zmiana dotyczy kwestii miast praw człowieka oraz języka i kwestii neutralności płci w sformułowaniu. Druga zmiana dotyczy kwestii niemal pominiętej kompletnie zarówno w strategii a tutaj w programach rozwojowych. Otóż rozwój miasta i zwrócenie uwagi na największy potencjał, czyli mieszkanki i mieszkańców powinien być powiązany z dobrostanem i dobrym samopoczuciem. To kwestie fundamentalne dla zadowolenia i zdrowia, także psychicznego osób mieszkających w Gdańsku. Dobrostan powiązany z poczuciem szczęśliwości, sensu życia, bliskości, relacji społecznych, więzi, opartych na szacunku, akceptacji, uznaniu. Warto rozważyć rozszerzenie programu o te kwestie. Trzecia zmiana dotyczy kwestii fundamentalnej dla wspólnego miasta, czyli wzmacnianie i rozwijanie relacji na poziomie sąsiedztw i społeczności lokalnych. Nie tylko kwestia integracji wspólnota, ale przede wszystkim aktywne działania, aby te wspólnoty powstawały i się rozwijały.</p>	uwzględniono	<p>Cel główny został zmieniony zgodnie z przekazaną propozycją. Obecnie brzmi on: "Wspólne Miasto to miasto praw człowieka i społecznej solidarności, w którym wszyscy są równi, a osoby potrzebujące pomocy – otoczeni otoczone wsparciem. To miasto sprzyjające rozwojowi kompetencji, talentów i pasji, dbające o dobrostan, zdrowie i aktywność fizyczną mieszkanki i mieszkańców, rozwijające dostępne mieszkalnictwo. Wspólne Miasto rozwija i wspiera sąsiedztwa i lokalne społeczności, integruje lokalne wspólnoty i zachęca do aktywnego udziału w życiu społecznym."</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
88	<p>Dotyczy*: str. 42</p> <p>Kolejnym aspektem udanego życia jest zdrowie – nie tylko fizyczne, ale też psychiczne i społeczne – które wpływa na możliwości rozwoju osobistego i życia rodzinnego, a także ułatwia pełne uczestnictwo w przestrzeni zawodowej i międzyludzkiej.</p> <p>Uwaga: Kolejnym aspektem udanego życia jest dobrostan i zdrowie – nie tylko fizyczne, ale też psychiczne i społeczne – które wpływa na możliwości rozwoju osobistego i życia rodzinnego, a także ułatwia pełne uczestnictwo w przestrzeni zawodowej i międzyludzkiej.</p> <p>Właściwe zachowania żywieniowe, aktywność fizyczna, umiejętność radzenia sobie ze stresem, budowanie społecznych relacji opartych na bliskości, szacunku, zaufaniu i akceptacji czy korzystania ze wsparcia odgrywają zasadniczą rolę w budowaniu potencjału zdrowotnego człowieka.</p> <p>Uzasadnienie: Ponownie zwracam uwagę na kwestie związane z dobrostanem mieszkanek i mieszkańców Gdańska i powiązanie z kwestią zdrowia. Warto w tekście odwołać się do najnowszej definicji zdrowia WHO - podając najnowszą definicję zdrowia odchodzi od modelu biomedycznego, czyli po prostu braku choroby, na rzecz modelu salutogenetycznego, który mówi, iż poziom zdrowia zależy od działania czterech czynników:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uogólnionych zasobów odpornościowych (cechy biologiczne i społeczno-kulturowe jednostki), 2. stresorów (nieprzyjemne stany napięcia, trudności, na które nie ma gotowych reakcji adaptacyjnych), 3. poczucia koherencji (nastawienie orientacyjne wyrażające przekonanie o przewidywalności i racjonalności świata i swojego położenia życiowego, poczucie sprawczości, wiary w siebie), 4. zachowania i stylu życia. <p>A zatem mowa tu raczej o poczuciu ogólnego dobrostanu.</p>	uwzględniono	<p>W dokumencie wprowadzono proponowane zmiany w rozdziale 5.1. w brzmieniu: "Kolejnym aspektem udanego życia jest dobrostan i zdrowie – nie tylko fizyczne, ale też psychiczne i społeczne – które wpływa na możliwości rozwoju osobistego i życia rodzinnego, a także ułatwia pełne uczestnictwo w przestrzeni zawodowej i międzyludzkiej. (...) Właściwe zachowania żywieniowe, aktywność fizyczna, umiejętność radzenia sobie ze stresem, budowanie społecznych relacji opartych na bliskości, szacunku, zaufaniu i akceptacji, czy korzystania ze wsparcia społecznego odgrywają zasadniczą rolę w budowaniu potencjału zdrowotnego człowieka."</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
89	<p>Dotyczy*: str. 43</p> <p>Jakość życia jest także uwarunkowana czynnikami społecznymi: poczuciem więzi i przynależności do wspólnoty, poziomem zaufania, zaangażowaniem w życie lokalnej społeczności. W ramach realizacji Programu Rozwoju Wspólne Miasto upowszechnią się wolontariat i inne formy aktywności społecznej, zwiększające potencjał rozwojowy społeczności lokalnych.</p> <p>Uwaga: Warto dodać poniżej: Rozwijane i wzmacniane będą relacje sąsiedzkie i lokalne społeczności.</p> <p>Uzasadnienie: Istotnym elementem jest polityka organizowania i animowania lokalnych społeczności i sąsiedztw w tym m.in. przez dalszy rozwój działań w sąsiedztwach, osiedlach, dzielnicach np. poprzez kluby i domy sąsiedzkie, inicjatywy lokalne itd.</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowane zmiany w rozdziale 5.1. w brzmieniu: "W ramach realizacji Programu Rozwoju Wspólne Miasto upowszechnią się wolontariat i inne formy aktywności społecznej, zwiększające potencjał rozwojowy społeczności lokalnych, rozwijane i wzmacniane będą relacje sąsiedzkie i lokalne społeczności".
90	<p>Dotyczy*: str. 43</p> <p>Program Rozwoju Wspólne Miasto ma też na celu przeciwstawienie się zagrożeniu spadkiem liczby ludności i niekorzystnym zmianom w strukturze demograficznej oraz suburbanizacji przez zwiększenie dostępności mieszkań dla osób o zróżnicowanej sytuacji materialnej.</p> <p>Uwaga: Program Rozwoju Wspólne Miasto ma też na celu zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, zrównoważony rozwój, przeciwstawienie się zagrożeniu spadkiem liczby ludności i niekorzystnym zmianom w strukturze demograficznej oraz suburbanizacji przez zwiększenie dostępności mieszkań dla osób o zróżnicowanej sytuacji materialnej.</p> <p>Uzasadnienie: Rozwój dostępnego mieszkalnictwa ma przede wszystkim na celu realizację potrzeb mieszkaniowych (wynikających z prawa do mieszkania oraz zasad konstytucji). Innym celem jest zrównoważony rozwój w zakresie różnych struktur własności substancji mieszkaniowej, tak by nie dopuścić do monopolu oferty mieszkaniowej prywatnego sektora, mieszkalnictwo społeczne w tym komunalne musi być częścią tej polityki. Oczywiście kwestia zagrożenia spadku liczby ludności, suburbanizacja czy negatywne zmiany demograficzne są istotne, ale z perspektywy strategii i</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowane zmiany w rozdziale 5.1. w brzmieniu "Program Rozwoju Wspólne Miasto ma też na celu zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, zrównoważony rozwój, przeciwstawienie się zagrożeniu spadkiem liczby ludności i niekorzystnym zmianom w strukturze demograficznej oraz suburbanizacji przez zwiększenie dostępności mieszkań dla osób o zróżnicowanej sytuacji materialnej i potrzebach osobistych".

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>programu a także potrzeb obecnych mieszkańców Gdańska równie istotna jest kwestia po prostu działań w kierunku zaspokojenia potrzeb mieszkańców, którzy własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie potrzeb mieszkaniowych.</p>		
91	<p>Dotyczy*: str. 43 i 44 5.2. Wnioski z diagnozy 5.2.1. System edukacji i wychowania Uwaga: Warto dodać akapit dotyczący wyzwań w edukacji ku przyszłości. Istotnym wyzwaniem w kontekście rozwoju edukacji pozostaje budowanie i wzmacnianie nie tylko wiedzy, ale przede wszystkim kompetencji i kształtowanie postaw. Szczególnie istotne pozostaje wyzwanie rozwoju kompetencji przyszłości m.in. kreatywności, współpracy, adaptacji, logicznego i krytycznego myślenia, budowania relacji i komunikacji interpersonalnej, zdolności uczenia się przez całe życie. Edukacja jest kluczową i fundamentalną polityką publiczną wpływającą na wszystkie inne sfery życia społecznego. Niezwykle istotne pozostaje, aby była nośnikiem wartości, w tym demokratycznych i praw człowieka. Procesy edukacyjne mogą mieć wpływ na ogólny dobrostan i zdrowie mieszkańców i mieszkank Gdańska, stad tak ważne, aby oparte były na takich wartościach jak m.in. solidarność, wolność, równość, szacunek, akceptacja, różnorodność, sprawiedliwość, patriotyzm czy prawa obywatelskie. Uzasadnienie: Zapisane wnioski z diagnozy pomijają miękkie wyzwania związane z edukacją i warto oprócz infrastruktury, dostępności, wyrównywania szans wskazać na problemy współczesnej edukacji i powiązanie jej z innymi obszarami. Warto także odwołać się do gdańskich wartości w ramach której powinna odbywać się edukacja.</p>	uwzględniono	<p>Zaproponowaną treść wpisano do rozdziału 5.1. Ogólna charakterystyka programu w brzmieniu "Istotnym wyzwaniem w kontekście rozwoju edukacji pozostaje budowanie i wzmacnianie nie tylko wiedzy, ale przede wszystkim kompetencji i kształtowanie postaw. Szczególnie istotne pozostaje wyzwanie rozwoju kompetencji przyszłości m.in. kreatywności, współpracy, adaptacji, logicznego i krytycznego myślenia, budowania relacji i komunikacji interpersonalnej, zdolności uczenia się przez całe życie. (...) Edukacja jest kluczową i fundamentalną polityką publiczną wpływającą na wszystkie inne sfery życia społecznego. Niezwykle istotne pozostaje, aby była nośnikiem wartości, w tym demokratycznych i praw człowieka. Procesy edukacyjne mogą mieć wpływ na ogólny dobrostan i zdrowie mieszkańców i mieszkank Gdańska, stad tak ważne, aby oparte były na takich wartościach jak m.in. solidarność, wolność, równość, szacunek, akceptacja, różnorodność, sprawiedliwość, patriotyzm czy prawa obywatelskie."</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
92	<p>Dotyczy*: str. 45 5.2. Wnioski z diagnozy Zdrowie i sport Na terenie miasta brakuje działań systemowych i prototypowania rozwiązań zmierzających do ograniczania dostępności alkoholu oraz badania skutków tego typu przedsięwzięć.</p> <p>Uwaga: Na terenie miasta brakuje działań systemowych i prototypowania rozwiązań zmierzających do zmniejszania spożywania substancji psychoaktywnych, ograniczania dostępności alkoholu oraz badania skutków tego typu przedsięwzięć.</p> <p>Uzasadnienie: Warto uzupełnić o kluczowy cel polityki w zakresie zdrowia, czyli kwestie działań w kierunku ograniczenia spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.</p>	uwzględniono	Zmieniono brzmienie priorytetu celu II.3.3. na "Zmniejszenie używania substancji psychoaktywnych i przeciwdziałanie uzależnieniom".
93	<p>Dotyczy*: str. 46 Miasto Gdańsk wspiera rozwój trzeciego sektora systemowo: finansowo, organizacyjnie i poprzez działania ukierunkowane na rozwój kompetencji osób zaangażowanych w pracę na rzecz stowarzyszeń i fundacji.</p> <p>Uwaga: Miasto Gdańsk wspiera rozwój trzeciego sektora w duchu zasady subsydiarności i pomocniczości systemowo: finansowo, organizacyjnie i poprzez działania ukierunkowane na rozwój kompetencji osób zaangażowanych w pracę na rzecz stowarzyszeń i fundacji.</p> <p>Uzasadnienie: Warto odwołać się do zasady pomocniczości i subsydiarności zapisanej w konstytucji. Kwestia rozwoju i wzmocnienia sektora obywatelskiego jest elementem prawa a nie dobrej woli.</p>	uwzględniono	W dokumencie wprowadzono proponowane uzupełnienie w rozdziale 5.2.4. w brzmieniu "Miasto Gdańsk wspiera rozwój trzeciego sektora w duchu zasady subsydiarności i pomocniczości systemowo: finansowo, organizacyjnie i poprzez działania ukierunkowane na rozwój kompetencji osób zaangażowanych w pracę na rzecz stowarzyszeń i fundacji".

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
94	<p>Dotyczy*: str. 47 5.2. Wnioski z diagnozy Mieszkania</p> <p>Biorąc pod uwagę ogólne trendy związane z urynkowaniem zasobów mieszkaniowych, w polityce miasta powinno być uwzględnione wspieranie rozwoju segmentu mieszkalnictwa dostępnego. Działania w tym zakresie pozwoliłyby poprawić sytuację osób, których dochody nie pozwalają na ubieganie się o mieszkanie komunalne, a których jednocześnie nie stać na zakup lub wynajem mieszkania na rynku komercyjnym.</p> <p>Uwaga: Biorąc pod uwagę ogólne trendy związane z urynkowaniem zasobów mieszkaniowych, w polityce miasta powinno być uwzględnione wspieranie rozwoju segmentu mieszkalnictwa społecznego i dostępnego. Rozwój mieszkalnictwa społecznego ma istotny wpływ na politykę zrównoważonego rozwoju oraz realizację prawa do mieszkania. Działania w zakresie mieszkalnictwa dostępnego pozwoliłyby poprawić sytuację osób, których dochody nie pozwalają na ubieganie się o mieszkanie komunalne, a których jednocześnie nie stać na zakup lub wynajem mieszkania na rynku komercyjnym. Istotnym wyzwaniem pozostaje w Gdańsku kwestia dostępności usług mieszkaniowych, przystępność cenowa mieszkań i ich utrzymania, dostępność fizyczna, odpowiednia lokalizacja, zdatność do celów mieszkaniowych (przeludnienie i substandardowość mieszkań), wiek i zniszczenie dużej części mieszkań.</p> <p>Uzasadnienie: We wnioskach z problemami i barierami warto szerzej napisać o mieszkalnictwie społecznym w tym komunalnym. Ponadto warto wskazać główne problemy w realizacji polityki mieszkaniowej.</p>	uwzględniono częściowo	<p>Przedstawione kwestie zawierają się w programie rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.6.1.1. Budowa mieszkań przez spółki miejskie, rozwój gminnego i czynszowego budownictwa mieszkaniowego, realizacja celów GPMS oraz deinstytucjonalizacji.</p> <p>Dodatkowo, w opisie celu szczegółowego II.6 Rozwój i efektywne zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym i społecznym dodano zdanie w brzmieniu: "Zwiększenie podaży mieszkań wpłynie w sposób zrównoważony na ich większość dostępność zarówno cenową, jak i fizyczną w całym mieście."</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
95	<p>Dotyczy*: str. 48</p> <p>5.3. Rekomendacje wynikające z diagnozy obszaru Wspólne Miasto</p> <p>1. Zapewnienie wszystkim gdańszczankom i gdańszczanom równych szans edukacyjnych</p> <p>Uwaga: Warto uzupełnić i dodać</p> <p>Wzmocnienie i rozwój edukacji w zakresie kompetencji przyszłości. Budowanie oferty edukacyjnej na wartościach demokratycznych i prawach człowieka.</p> <p>Uzasadnienie: Rekomendacje obecne obejmują przede wszystkim struktury i organizację, pomijają program edukacyjny, warto uzupełnić.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Tematyka kompetencji przyszłości, wartości demokratycznych i praw człowieka zawiera się w programach rozwoju Wspólne Miasto i Innowacyjne Miasto: Kierunek interwencji II.2.1.2. Promowanie wiedzy o prawach człowieka, w tym prawach dziecka, i przeciwdziałaniu przemocy oraz dyskryminacji i jej skutków; Kierunek interwencji IV.1.1.1. Promowanie, kształcenie i rozwój kompetencji przyszłości.
96	<p>Dotyczy*: str. 48</p> <p>2. Budowa społeczeństwa obywatelskiego – tworzenie warunków sprzyjających większej aktywności obywatelskiej</p> <p>Uwaga: 2.1. Poszerzenie sfery partycypacji, współzarządzania i współdecydowania o sprawy miasta przez mieszkanki i mieszkańców w ramach istniejących i nowych narzędzi</p> <p>Warto także dodać punkt:</p> <p>Rozwój i wzmocnianie sąsiedztw i lokalnych społeczności a także integracja wspólnot mieszkanek i mieszkańców.</p> <p>Uzasadnienie: Partycypacja to nie tylko informowanie, konsultowanie i współdecydowanie, ale także współzarządzanie różnymi procesami partnerów społecznych. Warto ten element wprowadzić i uzupełnić zapis. Brak jest zapisów rekomendacji odnoszących się do wspólnot lokalnych</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Tematyka wspólnot lokalnych zawiera się w programie rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.5.2. Wsparcie zorganizowanych społeczności lokalnych.
97	<p>Dotyczy*: str. 49</p> <p>4. Podniesienie skuteczności wsparcia gdańszczanek i gdańszczan w zakresie walki z chorobami cywilizacyjnymi</p> <p>4.5. Zapobieganie uzależnieniom jako złożonym problemom społecznym poprzez zintegrowane przedsięwzięcia przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu</p> <p>Uwaga: Uzupełnienie punktu:</p> <p>4.5. Zmniejszenie używania substancji psychoaktywnych i</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Tematyka zmniejszenia używania substancji psychoaktywnych oraz ochrony zdrowia psychicznego zawiera się w programie rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.3.3.1 Kształtowanie prawidłowych wzorców konsumpcji alkoholu, ograniczanie spożycia alkoholu oraz stosowania innych substancji psychoaktywnych Priorytet celu II.3.2. Ochrona zdrowia psychicznego

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>zapobieganie uzależnieniom jako złożonym problemom społecznym poprzez zintegrowane przedsięwzięcia przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu.</p> <p>Dodanie punktu: Kontynuacja i rozwój polityki w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w zakresie profilaktyki, prewencji, interwencji i działań integracyjnych.</p> <p>Uzasadnienie: Uzupełnienie punktu o aspekt zmniejszenia spożycia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych Kluczowa w kontekście wyzwań cywilizacyjnych jest kwestia ochrony zdrowia psychicznego i warto zakres punktu uzupełnić szczególnie w kontekście zobowiązania do kontynuacji programu zdrowia psychicznego.</p>		
98	<p>Dotyczy*: str. 49</p> <p>5. Budowanie odporności lokalnego rynku pracy na szoki zewnętrzne</p> <p>5.1. Podejmowanie działań promujących zdrowe relacje w miejscu pracy oraz edukujących na temat niedopuszczalnych form przemocy w relacjach służbowych</p> <p>5.2. Uwzględnienie w programach wsparcia pracodawców i pracowników wyzwań związanych z pracą w środowisku zróżnicowanym pokoleniowo</p> <p>Uwaga: Usunięcie lub uzupełnienie diagnozy.</p> <p>Uzasadnienie: Ten aspekt w ogóle nie był i nie jest poruszany w diagnozie i nie wiadomo dlaczego znalazł się w tym miejscu. Dalej także nie ma odzwierciedlenia w zadaniach.</p>	nie uwzględniono	<p>Kwestie zdrowych relacji w miejscu pracy oraz pracy w środowisku zróżnicowanym pokoleniowo zawierają się w Programie Rozwoju Wspólne Miasto w kierunku interwencji II.2.1.2. Promowanie wiedzy o prawach człowieka, w tym prawach dziecka, i przeciwdziałaniu przemocy oraz dyskryminacji i jej skutków oraz kierunku interwencji II.2.5.2. Rozwijanie kompetencji mieszkańców w zakresie edukacji równościowej. Budowanie odporności gospodarki na szoki zewnętrzne należy także do rekomendacji dla Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto i zostały one uwzględnione w priorytecie IV.1.1. Rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
99	<p>Dotyczy*: str. 52, 53, 54 Cel szczegółowy II.2 Rozwijanie i wspieranie uczenia się przez całe życie w zgodzie z talentami i rynkiem pracy Uwaga: Cel szczegółowy II.2 Podniesienie jakości edukacji, rozwijanie i wspieranie uczenia się przez całe życie w zgodzie z talentami i rynkiem pracy Uzasadnienie: W zestawieniu celów brakuje wprost do zwiększenia i podniesienia jakości edukacji, także w zgodzie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ. Zakres zadań i zawartość działań uwzględnia podniesienie jakości edukacji i dlatego moim zdaniem to musi wprost pojawić się w celach.</p>	nie uwzględniono	W projekcie dokumentu Programy Rozwoju przyjęto założenie, że podniesienie jakości edukacji będzie wynikiem realizacji zaplanowanych kierunków interwencji. Przede wszystkim dotyczy to programu rozwoju Wspólne Miasto - cel II. 1 i II. 2. Wynika z tego decyzja o braku zapisu bezpośrednio dotyczącego podniesienia jakości edukacji w Gdańsku.
100	<p>Dotyczy*: str. 52, 53, 54 Cel szczegółowy II.2 Rozwijanie i wspieranie uczenia się przez całe życie w zgodzie z talentami i rynkiem pracy Uwaga: Warto dodać w kierunkach: Rozwijanie i wzmacnianie kompetencji przyszłości tj. m.in. kreatywności, współpracy, adaptacji, logicznego i krytycznego myślenia, budowania relacji i komunikacji interpersonalnej. Rozwój edukacji i procesów edukacyjnych w oparciu o wartości demokratyczne i prawa człowieka. Uzasadnienie: W zestawieniu celów brakuje wprost do zwiększenia i podniesienia jakości edukacji, także w zgodzie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ. Zakres zadań i zawartość działań uwzględnia podniesienie jakości edukacji i dlatego moim zdaniem to musi wprost pojawić się w celach.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto oraz Innowacyjne Miasto: Priorytet celu II.2.1. Promowanie otwartej, uczącej, kreatywnej postawy w życiu codziennym Priorytet celu II.2.5. Rozwijanie kompetencji mieszkańców poprzez wspieranie pozaformalnej edukacji zawodowej Priorytet celu IV.1.1. Rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości Kierunek interwencji IV.1.1.1. Promowanie, kształcenie i rozwój kompetencji przyszłości.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
101	<p>Dotyczy*: str. 55 Cel szczegółowy II.3 Poprawa stanu zdrowia mieszkanek i mieszkańców oraz rozwój sportu</p> <p>Uwaga: Cel szczegółowy II.3 Wzrost dobrostanu, poprawa stanu zdrowia mieszkanek i mieszkańców oraz rozwój sportu i aktywności fizycznej.</p> <p>Uzasadnienie: W kontekście wcześniej zasygnalizowanych kwestii warto uzupełnić o kwestie dobrostanu. Wiem, że sport definiowany jest przez aktywność fizyczną jednak wydaje mi się, że szczególnie tutaj mieszać będzie się profesjonalny sport z powszechnym i warto obok sportu, który jednak kojarzy się przede wszystkim z profesjonalną aktywnością i całą dziedziną rozrywki dodać wprost aktywność fizyczną</p>	uwzględniono częściowo	Nazwa celu szczegółowego II.3. przyjmuje brzmienie "Wzrost dobrostanu, poprawa stanu zdrowia mieszkanek i mieszkańców oraz rozwój kultury fizycznej". Pojęcie "kultura fizyczna" jest szerokie i odnosi się do ogółu działań związanych z aktywnością fizyczną, zdrowym stylem życia, rekreacją, sportem oraz wszelkimi formami aktywności fizycznej. W jej ramach można uwzględniać zarówno sport rekreacyjny, jak i sport wyczynowy.
102	<p>Dotyczy*: str. 57 Priorytet celu II.3.2. Ochrona zdrowia psychicznego; Kierunki interwencji:</p> <p>Uwaga: Dopisanie: Profilaktyka i prewencja zaburzeń i chorób psychicznych</p> <p>Uzasadnienie: Do zakresu kierunków interwencji warto wpisać szersze działania w zakresie profilaktyki i prewencji zaburzeń i chorób psychicznych. W tej chwili kierunku są dość szczegółowe i nie w pełni uwzględniają zakres i różnorodność działań w zakresie profilaktyki i prewencji.</p>	nie uwzględniono	Działania profilaktyczne zawierają się w kierunku interwencji II.3.2.1. Umacnianie indywidualnej i społecznej wartości zdrowia psychicznego poprzez edukację zdrowotną i promocję zachowań prozdrowotnych oraz zapobieganie stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi. Nie ma potrzeby utworzenia odrębnego kierunku interwencji.
103	<p>Dotyczy*: str. 57 Priorytet celu II.3.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom</p> <p>Uwaga: Proponuję zmianę na: Zmniejszenie używania substancji psychoaktywnych i przeciwdziałanie uzależnieniom.</p> <p>Uzasadnienie: Z mojej perspektywy priorytet i cel powinien być ukierunkowany zarówno na zmniejszenie używania jak i prewencje uzależnieniom – są to rzeczy powiązane ale jednak oddzielne.</p>	uwzględniono	Nazwa priorytetu celu II.3.3 przyjmuje brzmienie "Zmniejszenie używania substancji psychoaktywnych i przeciwdziałanie uzależnieniom".

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
104	<p>Dotyczy*: str. 57 Priorytet celu II.3.4. Rozwój sportu oraz zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze fizycznej Kierunki interwencji: 3.4.1. Tworzenie warunków dla rozwoju sportu powszechnego</p> <p>Uwaga: Priorytet celu II.3.4. Rozwój sportu, wzrost aktywności fizycznej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze fizycznej Kierunki interwencji: 3.4.1. Tworzenie warunków dla rozwoju sportu powszechnego oraz aktywności fizycznej</p> <p>Uzasadnienie: JW. Warto uzupełnić sport wprost aktywnością fizyczną.</p>	nie uwzględniono	<p>Pojęcie "kultura fizyczna" jest szerokie i odnosi się do ogółu działań związanych z aktywnością fizyczną, zdrowym stylem życia, rekreacją, sportem oraz wszelkimi formami aktywności fizycznej. W jej ramach można uwzględniać zarówno sport rekreacyjny, jak i sport wyczynowy.</p>
105	<p>Dotyczy*: str. 57 Priorytet celu II.3.5. Poprawa jakości usług zdrowotnych Kierunki interwencji: 3.5.1. Integrowanie pomocy społecznej, psychologicznej i opieki medycznej</p> <p>Uwaga: Proponuję: 3.5.1. Integrowanie działań w zakresie edukacji, pomocy i integracji społecznej, sportu i aktywności fizycznej oraz ochrony zdrowia.</p> <p>Uzasadnienie: Z mojej perspektywy integracja powinna dotyczyć przede wszystkim tych obszarów tak aby była skuteczna i wielowymiarowa.</p>	nie uwzględniono	<p>Kierunek interwencji 3.5.1. Integrowanie pomocy społecznej, psychologicznej i opieki medycznej zawiera się w priorytecie celu II.3.5. Poprawa jakości usług zdrowotnych, dlatego jego zakres powinien ograniczać się do tych usług zdrowotnych, na które miasto ma wpływ i którymi może realnie zarządzać. Włączenie do działań integracyjnych również edukacji i kultury fizycznej będzie ambitnym zadaniem na kolejne okresy planowania rozwoju miasta.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
106	<p>Dotyczy*: str. 58 Cel szczegółowy II.4 Włączanie społeczne oraz tworzenie warunków do długiego niezależnego życia mieszkank i mieszkańców Uwaga: Cele zrównoważonego rozwoju ONZ – powiązanie i dodanie: Cel 1: Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie Cel 2: Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu. Uzasadnienie: Moim zdaniem ten cel szczegółowy należy powiązać z szerszym zakresem celów ONZ.</p>	uwzględniono	<p>W dokumencie dodano powiązanie celu szczegółowego II.4 z celami zrównoważonego rozwoju ONZ: Cel 1: Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie Cel 2: Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu</p>
107	<p>Dotyczy*: str. 61, 62 Cel szczegółowy II.5 Budowanie wspólnot lokalnych i rozwój aktywności Obywatelskiej Priorytet celu II.5.1. Rozwój aktywności i współpracy mieszkank i mieszkańców Priorytet celu II.5.2. Wsparcie zorganizowanych społeczności lokalnych Kierunki interwencji: Uwaga: Dodanie kierunku: Do II.5.1. Dodanie Integracja i włączenie nowych mieszkańców i mieszkank miasta we wspólnoty sąsiedzkie, społeczności lokalne i wspólnotę miejską. II.5.2. Wzmacnianie i rozwijanie sieci organizatorów i organizatorek społeczności lokalnych Rozwój i wsparcie sąsiedztw oraz lokalnych społeczności. Priorytety celu i kierunki interwencji celu szczegółowego II.5 Uzasadnienie: Brakuje w kierunkach działań integracyjnych nowych i dotychczasowych mieszkańców i mieszkank. Obecne kierunki ukierunkowane są na infrastrukturę a nie na osoby,</p>	uwzględniono częściowo	<p>Zmieniono brzmienie kierunku interwencji II.5.1.1. z "Włączanie mieszkank i mieszkańców do aktywności na rzecz innych oraz dobra wspólnego" na "Integracja i włączanie nowych mieszkank i mieszkańców do aktywności na rzecz innych oraz dobra wspólnego". W ramach priorytetu celu II.5.2. Wsparcie zorganizowanych społeczności lokalnych dopisano nowy kierunek interwencji: II.5.2.5. Rozwijanie sieci organizatorek i organizatorów społeczności lokalnych; Kierunek interwencji o proponowanej nazwie "Rozwój i wsparcie sąsiedztw i lokalnych społeczności" nie został dopisany ze względu na bliskoźnacność z nazwą priorytetu celu II.5.2. Wszystkie działania objęte tym priorytetem będą miały na celu wspieranie społeczności lokalnych.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>które są animatorami, organizatorami i działaczami lokalnych społeczności. Wydaje się, że to te osoby są najistotniejsze w tych procesach.</p> <p>Wzmocnienie sąsiedztw, działań osiedlowych i wspólnot lokalnych. Centra aktywności lokalnej są już zinstytucjonalizowaną formą działań lokalnych a potrzebujemy także wzmocnienia i wspierania działań nieformalnych, niezinstytucjonalizowanych.</p>		
108	<p>Dotyczy*: str. 63 Priorytet celu II.5.3. Wzmocnienie trwałości i niezależności organizacji społecznych Kierunki interwencji: II.5.3.1. Wzmocnienie samodzielności, niezależności i sprawności działania organizacji społecznych Uwaga: II.5.3.1. Wzmocnienie i rozwój stabilności, samodzielności, niezależności i sprawności działania organizacji społecznych Uzasadnienie: W kierunku działań brakuje stabilności działań organizacji społecznych samodzielność, niezależność i sprawność nie są tożsame z bezpieczeństwem i stabilnością a także rozwojem organizacji.</p>	uwzględniono	Kierunek interwencji II.5.3.1 przyjmuje brzmienie "Wzmocnienie i rozwój stabilności, samodzielności, niezależności i sprawności działania organizacji społecznych".
109	<p>Dotyczy*: str. 63 Priorytet celu II.5.4. Rozwój demokracji lokalnej Kierunki interwencji: II.5.4.3. Współtworzenie narzędzi wspierających prowadzenie procesów partycypacyjnych Uwaga: II.5.4.3. Rozwój i wdrażanie procesów partycypacyjnych w tym współtworzenie narzędzi wspierających prowadzenie procesów partycypacyjnych Uzasadnienie: Warto wpisać wprost kierunek związany z rozwojem wielowymiarowej partycypacji na poziomie informowania, konsultowania, współdecydowania i współzarządzania z udziałem partnerów społecznych.</p>	uwzględniono	Kierunek interwencji II.5.4.5 przyjmuje brzmienie "Rozwój i wdrażanie procesów partycypacyjnych, w tym współtworzenie narzędzi wspierających ich prowadzenie".

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
110	<p>Dotyczy*: str. 64 Cel szczegółowy II.6 Rozwój i efektywne zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym i społecznym Powiązanie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ: Uwaga: Warto uzupełnić o cel ONZ Cel 10: Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami</p>	uwzględniono	<p>W dokumencie dodano powiązanie celu szczegółowego II.6 z celami zrównoważonego rozwoju ONZ: Cel 10: Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami.</p>
111	<p>Dotyczy*: str. 64, 65 Priorytety celu i kierunki interwencji celu szczegółowego II.6 Priorytet celu II.6.1. Rozszerzenie oferty mieszkaniowej i społecznej Uwaga: Dodanie kierunku w zakresie: Zintegrowanie usług polityki mieszkaniowej z pomocą i integracją społeczną a także ochroną zdrowia. Zarządzanie mieszkaniem i usługami w nich oferowanymi. Rozwój i wzmocnienie oferty mieszkaniowej z usługami wsparcia dla osób zadłużonych i zagrożonych bezdomnością, doświadczających wykluczenia mieszkaniowego. Uzasadnienie: Kwestia polityki mieszkaniowej to nie tylko kwestia infrastruktury, ale także zapewnienia wsparcia w utrzymaniu mieszkań, dobrostanie, zdrowienia i integracji społecznej, stąd ważne skoordynowanie różnych polityk w tym zakresie. Ponadto kwestia zarządzania i koordynowania usługami mieszkaniowymi. Warto dodać także ofertę w zakresie wsparcia dla dłużników oraz zapobiegania bezdomności i wsparcia dla osób wykluczonych mieszkaniowo, w tym z eksmisji.</p>	uwzględniono częściowo	<p>W priorytecie celu II.6.2 dodano następujące kierunki interwencji: II.6.2.3. Zintegrowanie usług polityki mieszkaniowej z pomocą i integracją społeczną, a także ochroną zdrowia; II.6.2.4. Rozwój i wzmocnienie oferty mieszkaniowej z usługami wsparcia dla osób zadłużonych i zagrożonych bezdomnością, doświadczających wykluczenia mieszkaniowego. Zarządzanie mieszkaniem i usługami w nich oferowanymi jest zadaniem własnym gminy i nie powinno być ujmowane jako kierunek rozwoju.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
112	<p>Dotyczy*: str. 65 Priorytet celu II.6.3. Skuteczne zarządzanie zasobami lokalowymi gminy Kierunki interwencji: Uwaga: Może warto dodać Zintegrowanie działań w kierunku odnowienia i adaptacji mieszkań z działaniami rewitalizacyjnymi. Zwiększanie zasobu mieszkań gminnych poprzez zakup oraz wymianę nieruchomości. Uzasadnienie: Warto powiązać zarządzania budynkami i rozwojem mieszkalnictwa z rewitalizacją oraz możliwością zakupu mieszkań a także wymianą nieruchomości (np. mieszkania za grunt).</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Zgłoszona uwaga w zakresie zwiększania zasobu mieszkań gminnych poprzez zakup oraz wymianę nieruchomości zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.6.1. Rozszerzenie oferty mieszkaniowej i społecznej. Poprawa warunków mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych jest jednym z założeń gminnego programu rewitalizacji i zawiera się w zapisach programu rozwoju Innowacyjne Miasto: Kierunek interwencji IV.3.4.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.</p>
113	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto Uwaga: Proszę o rozważenie zastąpienie hasła „komunikacja publiczna” w odniesieniu do transportu zbiorowego na „zbiorowy transport publiczny” lub „transport publiczny” czy „transport zbiorowy” – mają państwo ustawę o publicznym transporcie zbiorowym (nie komunikacji miejskiej), na terenie Gdańska funkcjonują Zarząd Transportu Miejskiego (nie Komunikacji). Obecnie w dokumencie jest trochę misz-masz w sekcji „Dostępne Miasto”. Uzasadnienie: -</p>	Uwzględniono	<p>Wprowadzono odpowiednie korekty do dokumentu, wyłączając fragmenty, których nie można poddać modyfikacjom tj. uchwalona Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz diagnoza przygotowana przez zewnętrznego eksperta.</p>
114	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto III.1.1. Poprawa dostępności pieszej Uwaga: Dlaczego Gdańsk, wzorem Gdyni, nie powoła specjalisty ds. dostępności, który również będzie opiniował projekty transportowe Uzasadnienie: -</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	<p>Uwaga nie dotyczy dokumentu Programów Rozwoju 2030 i odnosi się do kwestii organizacyjnych struktur miejskich. Miasto nie posiada jednego pełnomocnika ds. szeroko pojętej dostępności. Miasto posiada dwóch pełnomocników tematycznych, którzy opiniują projekty transportowe w zakresie dostępności: * pieszej - Pełnomocnik ds. Piesznych, * rowerowej - Pełnomocnik ds. Komunikacji Rowerowej. Dodatkowo powołano międzyresortowy Zespół Koordynatorów ds. dostępności, którego zadaniem jest m.in. opiniowanie dokumentacji projektowej obiektów i inwestycji gminnych w przestrzeni publicznej realizowanych przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Gdańska pod kątem zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
			Uwaga dotycząca utworzenia odrębnej komórki ds. dostępności została przesłana do komórki odpowiedzialnej.
115	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto III.1.2. Wprowadzenie rozwiązań poprawiających komfort pieszego III.1.2.3. Rezygnacja z dopuszczenia możliwości parkowania samochodów na chodnikach</p> <p>Uwaga: Nie można tego zapisać po prostu „Sukcesywna likwidacja miejsc parkingowych na chodnikach”</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Proponowany zapis uwzględnia wprowadzanie rozwiązań zapewniających stopniowe oddawanie chodników pieszym - przywracanie pierwotnej funkcji chodników - poprzez zarówno ograniczenie możliwości parkowania na chodniku, nawet tam, gdzie nie ma wyznaczonych miejsc postojowych fizycznie i organizacją ruchu, jak i (2) poprzez likwidację miejsc postojowych wyznaczonych na chodnikach. Tym samym, oryginalny zapis w dokumencie obejmuje większy zakres możliwych działań, niż proponowana w uwadze korekta.
116	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto Wskaźniki do celów III.1. (III.2.) ZM.1 [dotyczy wskaźnika rezultatu ZM.1 Emisja gazów cieplarnianych, przyjętego w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, który będzie realizowany przez cele szczegółowe III.1 i III.2]</p> <p>Uwaga: Jeśli ma być badanie gazów cieplarnianych, to powinno być stricte te dot. Transportu.</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	Uwaga dotyczy wskaźnika ze Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, który został przywołany w Programach Rozwoju 2030. Strategia została uchwalona przez Radę Miasta Gdańska w 2022 r. i nie była przedmiotem konsultacji społecznych trwających od 16 października do 19 listopada 2023 r. Monitoring wskaźnika będzie uwzględniał różne źródła emisji gazów cieplarnianych, w tym transport.
117	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto Wskaźnik do celów III.1. (III.2., III.3., III.4) WM.4 [dotyczy wskaźnika rezultatu WM.4 Odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających swój stan zdrowia, przyjętego w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, który będzie realizowany przez cele szczegółowe III.1 i III.2]</p> <p>Uwaga: Ten wskaźnik nic nie mówi nam o transporcie – ktoś całe życie może się wozić samochodem, a biegać i ćwiczyć w czasie wolnym i też powie, że stan jego zdrowia jest super.</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Każdy z celów szczegółowych Programów Rozwoju powiązany jest ze wskaźnikami strategicznymi uchwalonymi w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. W przypadku celów szczegółowych Programu Rozwoju Dostępne Miasto w zakresie transportu są one powiązane z określonym wskaźnikiem strategicznym przez kształtowanie nawyków transportowych mieszkańców, które mogą wpływać na ich poprawę stanu zdrowia - np. tworzenie przyjaznych warunków do poruszania się pieszo, promowanie jazdy rowerem.
118	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto Wskaźniki do celu szczegółowego III.2</p> <p>Uwaga: Propozycja wskaźnika III.2 – Liczba osób biorących udział w kampaniach dot. aktywnej mobilności; Liczba szkoleń/przeszkolonych osób z bezpiecznej jazdy rowerem.</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	W Programie Rozwoju Dostępne Miasto w celu szczegółowym III.2 Poprawa warunków ruchu rowerowego dodano wskaźnik III.2.c Liczba osób biorących udział w kampaniach promujących dojazdy rowerem do pracy i szkoły.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
119	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto cel szczegółowy III.3</p> <p>Uwaga: Brakuje mi zapisu, że bilet na większe miejskie imprezy: biegi, koncerty, mecze, itp. jest też biletem na TZ [Transport Zbiorowy]</p>	nie uwzględniono	Miasto organizując wybrane wydarzenia, udostępnia również bezpłatny przejazd transportem zbiorowym. Natomiast nie ma wpływu w tym zakresie na innych organizatorów, którzy realizują wydarzenia na terenie miasta. Uwaga została przekazana do komórek odpowiedzialnych.
120	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto III.3.2.2. Poprawa dostępności biletów w ramach metropolii</p> <p>Uwaga: Jaki rodzaj dostępności? Chodzi o taryfę czy punkty sprzedaży czy</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie uwzględniono	Wskazany zapis uwzględnia dostępność w zarówno w zakresie taryfy, jak i dostępne kanały sprzedaży biletów. Miasto dąży do wprowadzenia jednolitego biletu na obszarze metropolitalnym wraz z rozszerzeniem kanałów sprzedaży biletów (m.in. przez: aplikację mobilną, biletomaty, karty płatnicze, karty FALA, Gdańską Kartę Mieszkańca).
121	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto III.4.1.4. Kreowanie dostępności transportowo-komunikacyjnej przy generatorach ruchu, w tym uczelniach, szpitalach</p> <p>Uwaga: to zadanie nie jest jasne, co tu ma być wykonane</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	Zmieniono brzmienie zapisu na: III.4.1.4. Kreowanie dostępności opartej na zrównoważonych formach mobilności przy generatorach ruchu, w tym uczelniach, szpitalach Zrównoważona mobilność to system efektywnego, przyjaznego dla środowiska i dostępnego dla wszystkich transportu w miastach, polega na łączeniu i usprawnianiu przemieszczania się pieszo, rowerem oraz innymi urządzeniami transportu osobistego (UTO), publicznym transportem zbiorowym, a także transportem szynowym. To sprawne i bezpieczne sposoby przemieszczania się uwzględniające zmniejszanie negatywnego wpływu na przestrzeń miejską, jakość powietrza oraz klimat.
122	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto III.4.3.3. Redukcja ruchu tranzytowego w obszarach zabudowy mieszkaniowej</p> <p>Uwaga: czy chodzi tu również o tonaż?</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	We wskazanym zapisie redukcja ruchu tranzytowego uwzględnia zarówno natężenie ruchu jak i tonaż. Ruch międz dzielnicowy przekierowany zostanie na drogi wyższej kategorii i nie będzie prowadzony przez obszary zabudowy mieszkaniowej.
123	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto cel szczegółowy III.4.</p> <p>Uwaga: brak zadania dot. logistyki miejskiej i ograniczeń tonażowych (4.3 lub 4.4)</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	uwzględniono	W zakresie Programu Rozwoju Dostępne Miasto dodano kierunek interwencji III.4.4.5 Wprowadzanie rozwiązań na rzecz zrównoważonej logistyki miejskiej. Zrównoważona logistyka miejska polega na osiągnięciu wydajności systemu transportu towarów w mieście przy zmniejszaniu jej negatywnego wpływu na przestrzeń miejską, jakość powietrza oraz klimat m.in przez wykorzystywanie transportu niskoemisyjnego, alternatywnych form transportu, czy odchodzenie od wielkogabarytowych form transportu.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
124	<p>Dotyczy: Dział Dostępne Miasto Wskaźnik III.4. DM.2 Relacja średniego czasu podróży komunikacją miejską względem podróży samochodem osobowym (dotyczy wskaźnika rezultatu DM.2, przyjętego w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, który będzie realizowany przez cel szczegółowy III.4))</p> <p>Uwaga: jak jest on mierzony?</p> <p>Uzasadnienie: -</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	<p>Wspomniany wskaźnik jest wskaźnikiem strategicznym z uchwalonej Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. Obecnie trwają prace nad Systemem Monitorowania Wskaźników Strategicznych, którego wdrażanie rozpocznie się w 2024 r.</p> <p>Wskaźnik będzie obliczany na podstawie porównywania realnych czasów jazdy w szczycie popołudniowym wygenerowanych przez Google Maps dla samochodu osobowego oraz realnych czasów podróży publicznym transportem zbiorowym. Pomiary będą przeprowadzane na kilkuset parach punktów docelowych zlokalizowanych na terenie miasta.</p>
125	<p>Dotyczy: IV.5.1 zarządzanie dziedzictwem miejskim</p> <p>Uwaga: dot. zabytkowej działki nr 108/1 obr. 52 przy ul. Myśliwskiej 40 w Gdańsku na niej odbudowy Dworu i Parku Migowskiego z małą infrastrukturą z uwagi a fakt, że działka ta istnieje w rejestrze zabytków wpisana decyzją Konserwatora Zabytków pod nr A/984 z dn.25.02.1981r., znak : II/9313/1/Gdańsk/81 jako część zespołu dworsko-parkowego. oraz że w 2019 r. w czasie inwentaryzacji drzew w Parku - stan lip wynosił około 150 szt. w tym z 5 jedna została wpisana jako pomnik przyrody uch. RMG nr XXXI/810/20 z dn.17.12.2020 r. nad którym nadzór sprawuje PMG? wytyczne PWKZ z dn.09.06.2021 r.</p> <p>w związku z ww przepisami i opracowaniami zmienić projekt decyzji PMG z dn.20.03.2023r. pnb zabudowy mieszkaniowej na opracowany i wymieniony w tej decyzji projekt architektoniczno-budowlany oraz FAKT /potwierdzenie w Uzasadnieniu że jest zabytkowa w przedmiocie w pierwszej kolejności budowy Dworu oraz że widnieje w zapisach zabytków Gdańskich Parków , Park Migowski a w rejestrze zabytków założenie parkowo-ogrodowe wdrożenie projektu małej architektury 2 Pań profesor z PG ; oznakowania Lipy pomnika przyrody - celem udostępnienia Dworu i Parku pod użyteczność publiczna do czego zobowiązał się deweloper i o czym wiadomo władzom M. Gdańska oraz PMG, MKZ, PWKZ? deweloper już 24.10.2023r. wszedł na działkę celem zabudowy mieszkaniowej o czym informuje na tablic budowy</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	<p>Konsultowany dokument projektu Programów Rozwoju wyznacza ogólnie obrane kierunki rozwoju miasta, jednak nie konkretyzuje ich w postaci inwestycji. Decyzja o pozwoleniu na budowę, którego dotyczy uwaga została wydana w oparciu o wytyczne Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (PWKZ) oraz w formie uzgodnionej przez PWKZ. Pozwolenie to zostało wydane także w zgodności z decyzją PWKZ z dnia 21.02.2023 r., na mocy, której PWKZ pozwolił inwestorowi na realizację przedmiotowej inwestycji. Należy podkreślić, że zatwierdzony w/w pozwoleniem projekt zakłada także rewitalizację wpisanego do rejestru zabytków założenia parkowo-ogrodowego.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>dec. PMG z dn. 20.03.2023 r. stąd w trybie pilnym wnoszę o zainteresowanie powyższymi nieścisłościami celem zmiany dec. z dn.20.03.2023r na prawidłową - budową Dworu odbudowy oraz założenia parkowo-ogrodowego?</p> <p>Uzasadnienie: z uwagi, że deweloper zobowiązał się i złożył deklarację do odbudowy tego miejsca zabytkowego zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i oddanie do użyteczności publicznej z uwagi, że na ten cel przysługują mu środki z funduszu na odbudowę zabytków z uwagi, że PMG wraz z odpowiedzialnymi za powyższe organami winien czuwać nad prawidłowym wykonaniem a nie pomagać deweloperowi ww dec. z dn.20.03.2023 r. przekształcić zmienić działkę zabytkową nr 108/1 na budowlaną i rozpocząć budowę od budynku mieszkalnego wielorodzinnego wobec powyższego zasadne jest oraz liczę na rychłą zmianę dec. PMG pozwolenia na budowę Dworu, odbudowy Parku, ogrodu itp... ten temat zgłosiłam na spotkaniu z PMG dn.06.11.2023 r. w Kunszcie Wodnym - Konsultacje Społeczne? oraz mailem dn.16.11.2023 r.- dzisiaj da jasności uzupełnienie, ww sprawą i projektem zabudowy terenów przyległych zajmowałam się z R. Dz. P-M od 2011 r. zebrałam liczne listy podpisów mieszkańców np. uch. R. Dz. P-M nr X/35/2012r z dn.28.05.2012 r. z pismem do PMG co można odnaleźć w rejestrach pism UMG? czy taki ma być finał?</p>		
126	<p>Dotyczy*: rozdział 7.4, str. 93 IV.2.b Liczba pasażerów obsłużonych w porcie lotniczym [mln os.]</p> <p>Uwaga: Należy usunąć ten wskaźnik.</p> <p>Uzasadnienie: Ten wskaźnik jest sprzeczny z innymi celami. Na stronie 101 piszecie o równoważeniu turystyki i maksymalnym zminimalizowaniu negatywnego wpływu turystyki na środowisko oraz kulturę lokalną. W innych miejscach piszecie o ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych i ograniczeniu hałasu. Zakładacie duży wzrost ruchu lotniczego, czyli zwiększenie liczby turystów, emisji CO2 i hałasu, w tym zapewne w nocy. Gdzie tu troska o środowisko?</p>	nie uwzględniono	Rozwój miasta i regionu jest bezpośrednio związany z portem lotniczym, który został wskazany jako kluczowy teren rozwoju w modelu funkcjonalno-przestrzennym w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. Korzyści z rozwoju portu znacząco przewyższają negatywne aspekty, które cały czas są minimalizowane. Transport lotniczy to najszybszy i najbezpieczniejszy transport zbiorowy. Port lotniczy podejmuje jednak szereg działań mających na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko i uciążliwości dla mieszkańców m.in. poziom hałasu jest monitorowany 24/7 h, mieszkańcy najbardziej narażonego obszaru otrzymują odszkodowania za poprawę klimatu akustycznego swoich nieruchomości, podejmowane są również działania całej branży lotniczej do zeroemisyjności do roku 2050.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
127	<p>Dotyczy: I.1.2 ochrona i rozwój zieleni oraz bioróżnorodność na obszarze Miast</p> <p>Uwaga: ukazał się; projekt mpzp w rejonie ul. Wołkowyskiej obr 52 w Gdańsku z przekształceniem terenów leśnych na nieleśne celem wstawienia oświetlenia przy wytyczonej drodze na terenach leśnych i w pewnej części urządzenia parku? w połączeniu z osiedlem "Młoda Morena" i zagospodarowaniem decyzjami PMG o war. zabud. terenu rejonu ul. Powstania Styczniowego i Powstania Listopadowego w Gdańsku Dn.20.06.2023 r. złożyłam protest listą podpisów mieszkańców sprzeciwiających się takiemu projektowi mpzp konieczności przekształcenia terenów leśnych na nieleśne - z żądaniem Konsultacji z mieszkańcami Dzielnicy P_M na warsztatach w SP-1 oraz na spotkaniu z PMG dn.06.11.br Konsultacje Społeczne ponowiłam pytanie - jak to się ma bez pytania i konsultacji mieszkańców jako strony wycięcie lasu celem wstawienia na tym terenie oświetlenia nowej drogi infrastruktury niezbędnej dla nowych budynków już budowanych na skraju lasu</p> <p>Uzasadnienie: na spotkaniu dn.06.11.br pytałam Panią Prezydent i jej Z-ców w tym p. P. Grzelaka; p. P. Borawski jak to się ma do głoszonych haseł ujętych w strategii 2030; hasła zielony Gdańsk i piątka dla zielonego Gdańska ; system OSTAB, terenów biologicznie czynnych i zbieraniem wód opadowych; na obrzeżu tego lasu już utworzono chodnik dla ul. Dolne Migowo - czy to ma wpływ że ci nowi mieszkańcy zapragnęli wejść głębiej w las? dlaczego w planach nie ma ujętej odbudowy zjazdu narciarskiego tak samo odbudowy Dworu i Parku Migowskiego czas zapobiec postępującej degradacji tego rejonu! dobijanie ostatniej zieleni owym MPZP przy ul. Wołkowyskiej - tylko przywrócenie mieszkańcom prawo bycia stroną we własnej sprawie zapobiegnie "konfliktowi" interesu? czego domagają się mieszkańcy? w świetle powyższego uzasadnione jest żądanie KONSULTACJI SPOŁECZNYCH z MIESZKANCAMI DZIELNICY a szczególnie mieszkańcami LWSM Morena z UWAGI że ; na GRUNTY Spółdzielni</p>	nie dotyczy Programów Rozwoju 2030	Konsultowany dokument projektu Programów Rozwoju wyznacza ogólnie obrane kierunki rozwoju miasta, jednak nie konkretyzuje ich w postaci inwestycji. Uwaga jest zbyt szczegółowa i nie dotyczy projektu dokumentu. Celem przystąpienia do planu miejscowego nie jest wycinka lasu, tylko przeznaczenie tego terenu na park leśny. Szczegółowy projekt parku będzie realizowany w późniejszym etapie. Konsultacje społeczne będą odbywały się w ramach procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>Morena już weszli deweloperzy bez wiedzy mieszkańców i zgody za jakie pieniądze bo "bez zapłaty" "za darmo" - z zabudową mieszkaniową. zdaje się w uzgodnieniu z grupą "popleczników" zdaje się czas przewrócić zastosowanie szczytnych haseł strategii 2030 do życia codziennego celem zapobieżenia obniżanie się stopy życiowej mieszkańców Moreny? jest to niezrozumiałe</p>		
128	<p>Dotyczy*: rozdział 4, str. 37 I.4.1.4. Wprowadzenie pasów buforowej zieleni na obrzeżach terenów przemysłowo-produkcyjno portowych, szczególnie na styku z terenami mieszkaniowymi i rekreacyjnymi Uwaga: Wprowadzenie takich pasów w dzielnicy Rudniki. Obecnie w wielu miejscach tereny przemysłowo-produkcyjne lokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Przykład: ulica Rzęsna mpzp 1516. Uzasadnienie: Lokalizacja stref przemysłowo-produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych wpływa negatywnie na atrakcyjność tych drugich. Zbalansowany rozwój powinien mieć na uwadze dobro przede wszystkim mieszkańców (którzy byli tam wcześniej i rozwijają dzielnicę jako swoją małą ojczyznę) a nie wielkiego biznesu.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane z pasami zieleni buforowej zostały uwzględnione w kierunku interwencji I.4.1.4. Wprowadzenie pasów buforowej zieleni na obrzeżach terenów przemysłowo-produkcyjno-portowych, szczególnie na styku z terenami mieszkaniowymi i rekreacyjnymi. Miasto stara się przy obecnie procedowanych planach wprowadzać zieleni buforową np. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 1528 (Rudniki rejon ulicy Gdańskiego Kolejarza). Na istniejących terenach przemysłowych, które nie są własnością gminy zieleni buforowa może być wprowadzana na podstawie dialogu z właścicielami gruntów.</p>
129	<p>Dotyczy*: rozdział 4, str. 37 I.4.1.7. Ograniczanie emisji hałasu Uwaga: Wprowadzenie bieżącego monitoringu poziomu hałasu na terenach zdegradowanych. Podjęcie określonych i zdecydowanych działań mających na celu ochronę przed tym zanieczyszczeniem. Lokalizacja terenów przemysłowo-produkcyjnych za zielonymi strefami buforowymi. Budowa ekranów akustycznych lub szpalerów drzew przy największych arteriach komunikacyjnych w mieście. Wprowadzenie właściwej ochrony środowiska, w tym w szczególności terenów mieszkaniowych, przed nadmiernym poziomem hałasu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane z ograniczeniem hałasu zostały uwzględnione w kierunkach interwencji I.1.1.6. Ochrona cennych terenów, w tym lasów, przed nadmierną antropopresją, tworzenie stref buforowych oraz I.4.1.7. Ograniczanie emisji hałasu. Działaniem ograniczającym hałas komunikacyjny będzie również zasadzenie 50 tys. drzew, które w znacznej liczbie pojawią się wzdłuż dróg. Ponadto działania mające wpływ na ograniczenie hałasu zostały zapisane w programie Dostępne Miasto - np. kształtowanie miejskiej polityki transportowej w taki sposób, by zachęcić do mobilności aktywnej oraz stosowanie nowoczesnych pojazdów zeroemisyjnych w transporcie publicznym (cele: III.1. Poprawa warunków ruchu pieszego, z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami, III.2. Poprawa warunków ruchu rowerowego, III.3. Zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego).</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>Uzasadnienie: Ochrona przed hałasem, jako zanieczyszczeniem środowiska to jedno z zadań prezydenta miasta jako organu ochrony środowiska. Niestety w niektórych miejscach (w tym w dzielnicy Rudniki) normy hałasu są przekroczone, a nie podejmowane są żadne działania mające na celu minimalizację tego niezwykle uciążliwego zanieczyszczenia.</p>		<p>Zgłoszony w uwadze monitoring poziomu hałasu jest prowadzony przez miasto. Miasto prowadzi postulowany w uwadze monitoring poziomu hałasu, jak również realizuje Program ochrony środowiska przed hałasem. Zapisy na temat dopuszczalnego poziomu hałasu są określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p>
130	<p>Dotyczy*: rozdział 4, str. 37 I.4.2.10. Ograniczanie negatywnego wpływu zimowego utrzymania dróg na środowisko Uwaga: Wprowadzenie takiego systemu w całym mieście, szczególnie przy głównych arteriach komunikacyjnych. Obecnie ulica Elbląska pozbawiona jest takiej ochrony co negatywnie wpływa na stan zieleni przydrożnej. Uzasadnienie: Ochrona środowiska i terenów zielonych powinna się odbywać w całym mieście w sposób zrównoważony i na równych zasadach. Niedopuszczalne jest pomijanie mniej zurbanizowanych terenów kosztem bardziej reprezentacyjnych miejsc.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane z bardziej przyjaznym dla środowiska sposobem utrzymania zimowego dróg zostały uwzględnione w kierunku interwencji I.4.2.10. Ograniczanie negatywnego wpływu zimowego dróg na środowisko. Ze względów finansowych nie ma możliwości wprowadzenia płotków antysolejnych w całym mieście, w związku z tym są one montowane tam, gdzie przy jezdni znajduje się cenna lub szczególnie wrażliwa zieleń.</p>
131	<p>Dotyczy*: rozdział 4, str. 38 I.4.3.4. Przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk odpadów i likwidacja istniejących Uwaga: Wprowadzenie systemu monitoringu miejsc mogących być potencjalnie wykorzystane jako dzikie wysypiska odpadów. Wprowadzenie zintegrowanego, obejmującego całe miasto systemu likwidacji istniejących dzikich wysypisk. Obecnie wiele z nich jest pozostawionych samych sobie, co często jest argumentowane brakiem środków. W walce z zanieczyszczeniem środowiska i ochroną klimatu taki argument nie powinien w ogóle występować! Uzasadnienie: Obecnie likwidacja dzikich wysypisk praktycznie nie istnieje. Coraz więcej pojawia się ich w przestrzeni miejskiej. Niestety ze strony miasta nie widać żadnych działań zmierzających do poprawy tego stanu rzeczy. Wprowadzenie systemu monitoringu takich miejsc pozwoli na wykrycie sprawców tego procederu oraz ich ukaranie.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane z dzikimi wysypiskami odpadów zostały uwzględnione w celu szczegółowym I.4. Czyste powietrze, woda, gleby, w priorytecie I.4.3. Ochrona gleb, w kierunku interwencji I.4.3.4. Przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk odpadów i likwidacja istniejących.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	Nieuchronność kary z pewnością zadziała profilaktycznie na potencjalnych sprawców.		
132	<p>Dotyczy*: rozdział 5, str. 57 3.4.4. Wykorzystanie nadmorskiego potencjału miasta dla rozwoju sportu, rekreacji i turystyki wodnej</p> <p>Uwaga: Równomierny rozwój potencjału morskiego miasta w różnych dzielnicach. Włączenie do programu również dzielnicy Rudniki. Wspieranie istniejącej infrastruktury oraz istniejących podmiotów funkcjonujących w dzielnicach.</p> <p>Uzasadnienie: Wykorzystanie potencjału powinno odbywać się nie tylko poprzez budowę nowej infrastruktury, ale również poprzez wykorzystanie istniejącej, rozwój jej i dofinansowanie jej działań.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Kierunek interwencji II.3.4.4. Wykorzystanie nadmorskiego potencjału miasta dla rozwoju sportu, rekreacji i turystyki wodnej, który po konsultacjach społecznych przyjmuje brzmienie "Wykorzystanie nadwodnego potencjału miasta dla rozwoju sportu, rekreacji i turystyki wodnej". Dokument Programy Rozwoju nie precyzuje konkretnych inwestycji i ich położenia. Ogólne założenia przestrzennego rozwoju miasta zawarte są w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, stanowiącym załącznik do Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus.
133	<p>Dotyczy*: rozdział 5, str. 60 II.4.2.4. Włączanie mieszkank i mieszkańców do świadczenia wsparcia społecznego w środowisku lokalnym</p> <p>Uwaga: Włączenie również mieszkank i mieszkańców Rudnik do programu wsparcia w środowisku lokalnym. Obecnie w dzielnicy nie funkcjonuje żaden klub sąsiedzki lub świetlica.</p> <p>Uzasadnienie: Obecnie w dzielnicy nie funkcjonuje żaden klub sąsiedzki lub świetlica.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.5.1. Rozwój aktywności i współpracy mieszkank i mieszkańców Priorytet celu II.5.2. Wsparcie zorganizowanych społeczności lokalnych
134	<p>Dotyczy*: rozdział 5, str. 62 II.5.2.2. Poszerzenie sieci centrów aktywności lokalnej o nowe dzielnice</p> <p>Uwaga: Podobnie jak w poprzedniej uwadze. Włączenie do sieci centrów aktywności lokalnej również dzielnicy Rudniki.</p> <p>Uzasadnienie: Dzielnica Rudniki to mała, ale dobrze znająca się społeczność. Wspieranie jej solidarności oraz wydobyć z niej energii do działania dla wspólnego dobra powinno być jednym z celów działania miasta, podobnie w innych małych dzielnicach.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.5.1. Rozwój aktywności i współpracy mieszkank i mieszkańców Priorytet celu II.5.2. Wsparcie zorganizowanych społeczności lokalnych

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
135	<p>Dotyczy*: Rozdział 5, str. 63 II.5.4.5. Włączanie mieszkańek i mieszkańców do wspólnego podejmowania decyzji dotyczących ich codzienności</p> <p>Uwaga: Prawdziwe liczenie się z głosem lokalnych społeczności oraz mieszkańek i mieszkańców Gdańska. Również przy rozpatrywaniu uwag do Strategii i innych kluczowych dokumentów, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Uzasadnienie: Obecnie niestety z przykrością należy stwierdzić, że większość prowadzonych działań konsultacyjnych ma charakter jedynie fasadowy. Nie wypracowuje się wspólnej wizji z mieszkańcami, ale jedynie przedstawia gotową wizję miasta na niektóre aspekty. Niezbędne dla rozwoju aktywności społecznej jest większe włączanie mieszkańek i mieszkańców w rzeczywiste procesy rozwojowe.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Zgłoszona uwaga zawiera się w zapisach programu rozwoju Wspólne Miasto: Priorytet celu II.5.4. Rozwój demokracji lokalnej. Ponadto, działania partycypacyjne przeprowadzone podczas tworzenia dokumentu opisano w rozdziale 2. Jak powstały programy rozwoju.
136	<p>Dotyczy*: rozdział 5, str. 65 2.6. Zapobieganie depopulacji miasta przez rozwój dostępnego mieszkalnictwa</p> <p>Uwaga: Zapobieganie depopulacji miasta poprzez jego rozwój do wewnątrz. Rozwój terenów mieszkaniowych w dzielnicach dobrze skomunikowanych i dostępnych na wschodzie miasta, a nie na terenach wymagających ogromnych inwestycji i nakładów finansowych.</p> <p>Uzasadnienie: Wiele dzielnic położonych po wschodniej części miasta ma ogromny potencjał na rozwój budownictwa mieszkaniowego. Położone są one blisko centrum, całkiem dobrze skomunikowane. Niezrozumiała jest chęć planistów miejskich do wycięcia tych miejsc pod zabudowę przemysłowo-produkcyjną. Taki rodzaj zabudowy powinien być rozwijany poza miastem, w strefach podmiejskich.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytet IV.3.2. Rozwój miasta krótkich odległości. Z uwagi na sąsiedztwo dużych zakładów przemysłowych we wschodniej części miasta zasadne jest ograniczenie rozwoju funkcji mieszkaniowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego i Strategią Rozwoju Miasta w dzielnicy Rudniki nie przewiduje się rozwoju funkcji mieszkaniowej. Na pozostałym terenie przewiduje się rozwój funkcji przemysłowo-usługowej w północnej części dzielnicy oraz utrzymanie terenów rolnych w południowej.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
137	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 74 1.1. Kontynuacja działań na rzecz uspokajania ruchu drogowego w mieście</p> <p>Uwaga: Działania powinny polegać przede wszystkim na wyprowadzeniu ruchu samochodów ciężarowych z miasta.</p> <p>Uzasadnienie: Samochody ciężarowe są nie tylko szczególnie niebezpieczne dla niechronionych uczestników ruchu drogowego, ale również bardzo zanieczyszczają środowisko oraz powodują degradację infrastruktury drogowej.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.3.3. Redukcja ruchu tranzytowego w obszarach zabudowy mieszkaniowej. Dodatkowo w ramach uwzględnienia pozostałych uwag z konsultacji społecznych dodano nowy kierunek interwencji III.4.4.5. Wprowadzanie rozwiązań na rzecz zrównoważonej logistyki miejskiej.
138	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 74 2.1. Realizacja koncepcji miasta krótkich odległości</p> <p>Uwaga: Rozwój miasta powinien polegać na rozwoju do wewnątrz. Miasto krótkich odległości szczególnie powinno wybrzmieć w dzielnicach wschodnich miasta.</p> <p>Uzasadnienie: Obecnie wielu mieszkańców dzielnic wschodnich, w tym dzielnicy Rudniki nie ma zapewnionego dostępu do usług społecznych, usług zdrowia, sportu, rekreacji i musi pokonywać spore odległości, aby do nich dotrzeć.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytet IV.3.2. Rozwój miasta krótkich odległości. Z uwagi na sąsiedztwo dużych zakładów przemysłowych we wschodniej części miasta zasadne jest ograniczenie rozwoju funkcji mieszkaniowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego i Strategią Rozwoju Miasta w dzielnicy Rudniki nie przewiduje się rozwoju funkcji mieszkaniowej. Na pozostałym terenie przewiduje się rozwój funkcji przemysłowo-usługowej w północnej części dzielnicy oraz utrzymanie terenów rolnych w południowej. Dla dzielnic mieszkaniowych np. Stogi, Rudniki miasto opracowuje Gdańskie Przestrzenie Lokalne, co będzie miało istotny wpływ na poprawę jakości życia tych mieszkańców.
139	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 74 2.3. Poprawa warunków i bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego</p> <p>Uwaga: W ramach poprawy warunków i bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego należy uwzględnić budowę przeprawy pieszo-rowerowej pomiędzy Rudnikami a Przeróbką, która uzupełni jej brak na moście wantowym im. Jana Pawła II.</p> <p>Uzasadnienie: Zapewnienie bezpiecznej dla mieszkańców oraz turystów przeprawy pieszo-rowerowej przy moście wantowym z pewnością pozytywnie wpłynie na rozwój mobilności aktywnej oraz dobrze skomunikuje ze sobą dwa najbardziej popularne miejsca do plażowania - Wyspę Sobieszewską oraz Stogi. Niezrozumiałe w</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w priorytecie III.1.1. Poprawa dostępności pieszej oraz III.2.1. Budowa infrastruktury ruchu rowerów, hulajnóg i urządzeń transportu osobistego. Jednak dokument nie zawiera szczegółowych lokalizacji działań inwestycyjnych. Wskazane działanie inwestycyjne jest uwzględnione w dokumencie planistycznym - System Tras Rowerowych dla Gdańska (STeR 2.0). Przygotowanie i realizacja inwestycji będzie możliwa po pozyskaniu środków finansowych.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	kontekście ograniczania korzystania z samochodów jest utrzymywanie mostu wantowego jako przeprawy tylko samochodowej.		
140	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 74</p> <p>2.4. Poprawa warunków integracji ruchu pieszego i rowerowego z transportem publicznym</p> <p>Uwaga: Rozwój sieci Mevo w dzielnicach wschodnich.</p> <p>Uzasadnienie: Obecnie na Rudnikach, Wyspie Sobieszewskiej oraz Krakowcu-Górkach Zachodnich nie ma ani jednej stacji Mevo. Powoduje to wręcz rowerowe wykluczenie tych dzielnic i w ogóle nie integruje się z transportem zbiorowym.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.2.1.6. Rozwój systemu roweru publicznego. Rozpoczęto realizację zaplanowanego rozwoju sieci stacji MEVO o 25 stacji, w tym we wskazanych dzielnicach. Docelowo stacje roweru MEVO będą w każdej dzielnicy miasta.
141	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 75</p> <p>5.7. Inwentaryzacja miejskich gruntów i wyznaczenie terenów przeznaczonych pod instalację OZE</p> <p>Uwaga: Przenalizowanie możliwości wyznaczenia takich terenów na obszarze dzielnicy Rudniki, szczególnie na terenach przy granicy z Gminą Pruszcz Gdański oraz w sąsiedztwie Rafinerii.</p> <p>Uzasadnienie: Tereny obecnie wykorzystywane ekstensywnie. Możliwe wprowadzenie OZE na tych terenach nie będzie budziło społecznego sprzeciwu, a wręcz przeciwnie, pozytywnie wpłynie na odbiór miejskiej polityki w dzielnicy.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Dostępne Miasto w kierunkach interwencji: III.6.1.4 - ocena potencjału zagospodarowania energetycznego zasobów komunalnych, ścieków, odpadów, biomasy oraz wykorzystania energii słońca, wiatru i wody, III.6.4.2 - inwestycje w OZE. Dodatkowo trwają prace koncepcyjne nad planem energetycznym dla miasta Gdańska.
142	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 84</p> <p>III.4.1.3. Niwelowanie barier drogowych, kolejowych i wodnych</p> <p>Uwaga: Uwzględnienie w niwelowaniu barier kolejowych budowy bezkolizyjnych przejazdów kolejowych na Oruni, Olszynie i Rudnikach.</p> <p>Uzasadnienie: Zapewnienie dostępności oraz zwiększenie bezpieczeństwa przejazdów kolejowych możliwe będzie przez budowę właśnie takiej infrastruktury.</p>	nie uwzględniono	Uwaga kierunkowo wpisuje się w Program Rozwoju Dostępne Miasto w kierunku interwencji III.4.1.3. Niwelowanie barier drogowych, kolejowych i wodnych. Jednak w najbliższej perspektywie do 2030 r. możliwa jest realizacja tylko jednego przejazdu bezkolizyjnego w ul. Nowej Sandomierskiej w ramach budowy linii PKM Południe. Miasto jest otwarte na realizację kolejnych przejazdów bezkolizyjnych w dłuższej perspektywie. Nie wyklucza to również niezależnych od miasta działań, które mogą podjąć spółki kolejowe.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
143	<p>Dotyczy*: rozdział 6, str. 85 III.4.3.3. Redukcja ruchu tranzytowego w obszarach zabudowy mieszkaniowej</p> <p>Uwaga: Eliminacja ruchu tranzytowego w obszarach zabudowy mieszkaniowej.</p> <p>Uzasadnienie: Tereny zabudowy mieszkaniowej powinny być szczególnie chronione i nie powinny być narażane na ruch tranzytowy, szczególnie samochodów ciężarowych. Tiry na tory!</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Wskazana uwaga zawiera się w ramach Programu Rozwoju Dostępne Miasto w zakresie redukcji ruchu tranzytowego w obszarach zabudowy mieszkaniowej. Dodatkowo w ramach pozostałych uwag z konsultacji społecznych dodano zapis odnoszący się do wprowadzania rozwiązań na rzecz zrównoważonej logistyki miejskiej.
144	<p>Dotyczy*: rozdział 7, str. 103 8.1. Doskonalenie narzędzi partycypacji społecznej w planowaniu i projektowaniu przestrzeni publicznych</p> <p>Uwaga: Zwiększenie partycypacji społecznej już na etapie wyznaczania takich przestrzeni.</p> <p>Uzasadnienie: Użytkownicy przestrzeni publicznych, najbardziej powiązani z nimi przedstawiciele lokalnych społeczności powinni mieć kluczowy wpływ na wyznaczanie i wskazywanie takich przestrzeni oraz później na ich projektowanie i wykonanie. To właśnie dla nich tworzone są takie przestrzenie.</p>	uwzględniono częściowo	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Wspólne Miasto w priorytet II.5.4. Rozwój demokracji lokalnej oraz Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytet IV.3.3. Partycypacja w kształtowaniu przestrzeni miasta. W celu pokreślenia roli partycypacji rozwinęto kierunek interwencji IV.3.3.1, który otrzymuje brzmienie "Rozwój partycypacji i popularyzacja problematyki zagospodarowania przestrzeni miejskiej, w tym przestrzeni publicznej, wśród mieszkańców".
145	<p>Dotyczy: 4.2.2 str. 16 Ochrona gleb o najwyższej rolniczej przydatności występujące przede wszystkim na Olszynie, Oruni oraz w południowej części Wyspy Sobieszewskiej polega na uniemożliwieniu ich zajmowania na cele nierolnicze</p> <p>Uwaga: Proponuje się zmianę zapisu z rozszerzoną kwestią o zmianach strukturalnych i funkcjonalnych oraz dopisanie we wskaźnikach rezultatu celu szczegółowego 1.1 Bioróżnorodność i zazielenienie terenu pkt I.1. 4 Nowe narzędzie zarządzania zielenią pkt 1.1.4.7 Dialog z właścicielami gleb o najwyższej przydatności na temat polityki zagospodarowania obszarów rolnych i zachodzących zmian w strukturze przestrzennej i funkcjonalnej (str.23)</p> <p>Uzasadnienie: Zapis jest błędny i niewskazany, gdyż nie podejmuje problemów zaistniałych po transformacji gospodarki, które powstały po 1989 roku, a dotyczą zmian funkcjonalnych które polegają na</p>	nie uwzględniono	Ochrona terenów produkcji rolnej na Olszynie, Oruni i Wyspie Sobieszewskiej wynika z szeregu uwarunkowań i wartości wskazanych terenów: 1. Położenie w Obszarze Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich i Wyspy Sobieszewskiej, co skutkuje konkretnymi ograniczeniami w zabudowie powiązanymi z ochroną wartości przyrodniczych i krajobrazowych. 2. Położenie na polderze melioracyjnym, o wysokim poziomie wód gruntowych, są to tereny o warunkach niekorzystnych dla zamieszkania, zagrożone powodzią. 3. Na tych obszarach znajdują się wysokiej klasy grunty rolne (klasy III i IVa) wymagające ochrony. 4. Obszar otwarty (niezabudowany) Olszinki, Oruni i Wyspy Sobieszewskiej jest terenem gwarantującym skuteczne przewietrzanie miasta i regulacji temperatury. Jego zabudowa skutecznie zaburzy wymianę powietrza na dolnym tarasie Gdańska. 5. Dla współczesnych miast wyjątkowo cenne jest posiadanie gruntów rolnych w

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>dezagraryzacji, czyli na poszukiwaniu nowych miejsc pracy i nowych źródeł zarobkowania poza działalnością rolniczą. W praktyce oznacza to stopniowe przechodzenie z gospodarki agrarnej do wielofunkcyjnej. W przypadku obszarów rolnych takich jak na Olszynie i bliskości miasta wraz z jego usługami i potrzebami oznacza to, że funkcje tych terenów są realizowane w oparciu o naturalne zasoby lokalne, które predysponują w głównej mierze do rozwoju turystyki i rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p>		<p>granicach administracyjnych, co wspiera działania na rzecz łańcucha krótkich dostaw – „od pola na stół”.</p> <p>6. Ochrona terenów rolnych wynika ze Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus i zawartego w niej modelu struktury przestrzenno-funkcjonalnej miasta. Programy Rozwoju 2030 służą wdrażaniu Strategii, muszą być więc z nią zgodne.</p>
146	<p>Dotyczy: Wspólne miasto cel szczegółowy II, 3 str.49 cel szczegółowy II,3 interwencje pkt II. 3.4 Rozwój sportu zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze fizycznej</p> <p>Uwaga: Dodać punkt II.3.4.4 Wykorzystanie walorów i zasobów przyrodniczych, zwłaszcza wody, zieleni i powietrza dla rozwoju sportu rekreacji i turystyki wodnej</p> <p>Uzasadnienie: Powstałe opracowanie Gdańskie Polityki Wodne wskazuje potencjał i kierunki rozwoju turystyki wodnej w obszarze rzek, potoków Miasta Gdańska, które należy wykorzystać do etapowej realizacji.</p>	uwzględniono częściowo	<p>Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Innowacyjne Miasto w priorytet IV.6.1. Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój przemysłu zrównoważonej turystyki i czasu wolnego. W celu podkreślenia wartości zasobów wody kierunek interwencji IV.6.1.3. otrzymuje brzmienie "Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego, w szczególności przez wzmocnienie znaczenia poszczególnych dziedzin turystyki kwalifikowanej, w tym wodnej".</p>
147	<p>Dotyczy: 4.2.1. "osnowa ekologiczna" (...) "ciągi łączące"</p> <p>Uwaga: ciągi łączące to chyba także niewielkie strefy odpoczynku dla owadów? Ich rozmieszczenie musi być wystarczająco gęste, żeby nasza mikro-fauna była w stanie się między nimi przemieszczać. Są one bardzo ważne do zatrzymania postępującej zagłady owadów. Często wystarczy zwykły kawałek łąki czy krzak, ale trzeba o tym pamiętać i o nie dbać</p> <p>Dotyczy: 4.1.1.1.3</p> <p>Uzasadnienie: https://smoglab.pl/trwa-zaglada-owadow-to-oznacza-kres-naszej-cywilizacji/</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania na rzecz bioróżnorodności zostały uwzględnione w priorytetach I.1.1. Ochrona ekosystemów oraz przywracanie spójności przestrzennej systemu przyrodniczego miasta oraz I.1.2. Ochrona i rozwój zieleni oraz bioróżnorodności na obszarze miasta.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
148	<p>Dotyczy: 4.2.1 "osnowa ekologiczna"</p> <p>Uwaga: Czynnikiem niszczącym osnowę ekologiczną miasta jest także rozwój przemysłu i transportu, zarówno wielkich zakładów (port, rafineria itd, jak i niewielkich, zaliczających się do tzw, "msp" (małych i średnich przedsiębiorstw). Mogą one stwarzać różnego rodzaju zagrożenia dla środowiska i ciągłości systemu. Sytuacja ta wymaga nieustannego monitorowania i planowania - muszą one być włączone w system "płatów strukturalnych" i ciągów łączących.</p> <p>Uzasadnienie: Nasze miasto rozwija się prężnie i oby jak najwspanialej, ale wiąże się to też z rozwojem obszarów przemysłowych, zarówno na lądzie jak i na wodach Zatoki Gdańskiej. Wymaga to takiego samego uwzględnienia bezpieczeństwa ekologicznego i bioróżnorodności, jak tereny np. mieszkalne czy rekreacyjne, a można spodziewać się pomijania myślenia proekologicznego w planowaniu, dotyczącym tych terenów</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane z ograniczaniem negatywnego oddziaływania terenów przemysłowych zostały uwzględnione w kierunkach interwencji I.4.1.4. Wprowadzenie pasów buforowej zieleni na obrzeżach terenów przemysłowo-produkcyjno-portowych, szczególnie na styku z terenami mieszkaniowymi i rekreacyjnymi oraz I.4.1.5. Zwiększanie zieleni na terenach przemysłowych niekolidującej z ich główną funkcją.
149	<p>Dotyczy: 4.2.2 "ograniczenia wymaga hałas, zwłaszcza drogowy" (...) tworzenie pasów zieleni ochronnej)</p> <p>Uwaga: Należy też uwzględnić konieczność obniżenia poziomu hałasu w przedszkolach i szkołach. Negatywnie wpływa na zdrowie fizyczne, psychiczne, dzieci, młodzieży i personelu oraz na stosunki międzyludzkie, efekty wychowawcze i na sam proces edukacji. Szkodliwe skutki hałasu są odczuwane także w rodzinnych domach uczniów jako zmiana sposobu wypowiedzi na bardzo głośną i w postaci zmęczenia, nerwowości trudności z koncentracją. Wystarczającym działaniem na rzecz obniżenia hałasu jest wygłuszenie samych sufitów.</p> <p>Uzasadnienie: https://inzygnierbudownictwa.pl/hałas-w-szkole-szkodliwosc-i-sposoby-rozwiazywania-problemow-z-akustyka/</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Działanie wpisuje się kierunkowo w zapisy Programu Rozwoju Wspólne Miasto w kierunku interwencji II.1.1.4. Wdrożenie standardu minimum dostępności placówek i przestrzeni edukacyjnych. Przewiduje on dostosowanie placówek do zróżnicowanych potrzeb użytkowników. Jednocześnie należy zaznaczyć, że modernizacja placówek oświatowych, której efektem może być ograniczanie hałasu i która jest realizowana na bieżąco, nie została wpisana jako działanie rozwojowe, wynika bowiem z obowiązków gminy. Kwestia hałasu została uwzględniona w celu I.4. Czyste powietrze, woda, gleba, priorytet I.4.1. Ochrona powietrza, kierunek interwencji I.1.4.7. Ograniczanie emisji hałasu. Zmniejszeniu hałasu sprzyjać będą również działania wpisane w celi I.1. Bioróżnorodność i zazielenianie miasta, w priorytecie I.1.2. Ochrona i rozwój zieleni oraz bioróżnorodności na terenie miasta - takie jak np. zazielenianie miasta i tworzenie szpalerów drzew. Ponadto działania mające wpływ na ograniczenie hałasu zostały zapisane w programie Dostępne Miasto - np. kształtowanie miejskiej polityki transportowej w taki sposób, by zachęcić do mobilności aktywnej oraz stosowanie nowoczesnych pojazdów zeroemisyjnych w transporcie publicznym (cele: III.1. Poprawa warunków ruchu pieszego, z

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
			uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami, III.2. Poprawa warunków ruchu rowerowego, III.3. Zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego).
150	<p>Dotyczy: str. 17; "uregulowania wymaga ochrona drzew (...) która wywołuje protesty mieszkańców" - i dalej: Uwaga: Należy planować dalsze nasadzenia drzew, krzewów, pnączy oraz tworzenie drobnych biotopów - tam, gdzie się da, zapraszając także do współpracy mieszkańców i ngo-sy (cele społeczne). Należy zwrócić uwagę na potencjał pnączy i ich możliwości szybkiego zazieleniania dużych powierzchni, produkcji dużych ilości tlenu, obniżania temperatury oraz na olbrzymie walory estetyczne. Uzasadnienie: poza "zachowywaniem" tego, co mamy, należy dodawać nowe zielsko w mieście</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane ze zwiększaniem ilości zieleni zostały uwzględnione przede wszystkim w kierunkach interwencji I.1.2.2. Zazielenianie obszarów zurbanizowanych oraz poprawa bioróżnorodności oraz I.1.2.3. Tworzenie szpalerów drzew oraz zielonych powiązań pieszo-rowerowych.
151	<p>Dotyczy: 4.2.5 Gospodarka odpadami Uwaga: System wywozu odpadów niebezpiecznych jest na etapie wstępnym. Należy doprowadzić do tego, żeby pozbycie się takich odpadów było łatwe i szybkie. na każdym osiedlu. Uzasadnienie: W sklepach można oddawać baterie, ale nie np. chemikalia. Stwarza to olbrzymie zagrożenie bezpieczeństwa dla nas wszystkich. Nasi mieszkańcy mogą spuścić z kanalizacją lub porzucić w lesie naprawdę groźne materiały</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane ze odbiorem odpadów niebezpiecznych mieszczą się w kierunku interwencji I.3.3.1. Budowa i rozbudowa infrastruktury selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Planowane jest między innymi zwiększenie liczby punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w mieście do 6 obiektów w 2030 roku (wskaźnik I.3.b). Ponadto miasto organizuje w wyznaczonych terminach objazdową zbiórkę odpadów niebezpiecznych w dzielnicach i na osiedlach.
152	<p>Dotyczy: 4.2.5 Gospodarka odpadami Uwaga: Nasza zieleń produkuje ogromne ilości liści, Należy znaleźć sposób na składowanie liści pod drzewami tak, żeby nie przefruwały na jezdnie i chodniki. Czyli proste i estetyczne kompostowanie pod drzewami Uzasadnienie: Liście na jesieni grabimy, pakujemy w plastik i wywozimy w siną dal, pozostawiając drzewa bez naturalnego kompostu a glebę z jej mikroorganizmami i bez osłony przed mrozem.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane zagospodarowaniem liści mieszczą się w priorytetach I.3.3. Przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów oraz I.1.2. Ochrona i rozwój zieleni oraz bioróżnorodności na obszarze miasta. Odpady zielone wykorzystywane są do produkcji kompostu, który co roku wydawany jest mieszkańcom (Czarne Złoto Ogrodników). W 2024 roku planowany jest także pilotażowe działania polegające na montowaniu pod drzewami płotków, które będą zatrzymywały liście i wywiewanie spod drzew.

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	Dla miejskiej fauny liście to też schronienie. Wywożenie to koszty, obciążenie ruchu ulicznego, wkurzenie mieszkańców, którzy z tego powodu tracą sympatię dla w/wym drzew.		
153	<p>Dotyczy: 4.2.5 Gospodarka odpadami</p> <p>Uwaga: Miasto, a raczej mieszkańcy, produkują ogromne ilości ścieków komunalnych i odpadów biologicznych, które następnie są oczyszczane w oczyszczalniach i na Szadółkach, a następnie nawożą nasz Bałtyk. Należy opracować/ przystosować te zasoby dla rolnictwa, a przynajmniej do nawożenia zieleni miejskiej. Najlepszym rozwiązaniem jest kompostowanie odpadów bio jak najbliżej "miejsca produkcji", aby uniknąć transportu śmieci po mieście tam i z powrotem oraz mnożenia plastiku (opakowania).</p> <p>Uzasadnienie: W USA, Kanadzie, a zdaje się, że także w wielu miastach Europy, ścieki miejskie służą produkcji nawozów dla rolnictwa. Także odpady biologiczne, nawet mięsne, które u nas lądują w odpadach zmieszanych. To ogromna strata dla środowiska z jednej strony, z drugiej niepotrzebne nawożenie Bałtyku.</p> <p>Kompostowanie odpadów bio w pobliżu miejsca produkcji pozwoli także na rozwiązanie problemu odorów, choć może wymagać nakładu pracy.</p>	zakres uwagi znajduje się w konsultowanym dokumencie	<p>Uwaga wpisuje się kierunkowo w program Zielone Miasto. Działania związane z wykorzystaniem odpadów organicznych znajdują się w kierunkach interwencji: I.3.2.3. Promowanie kompostowania odpadów organicznych przez mieszkańców, I.3.3.3. Budowa lub przebudowa instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji w procesach kompostowania i fermentacji oraz I.3.3.4. Ponowne wykorzystanie odpadów biodegradowalnych i ziemnych w miejscu powstania. Przykładem działań obecnie realizowanych jest produkcja kompostu z odpadów biodegradowalnych w Zakładzie Utylizacyjnym. W planach jest m.in. rozbudowa systemu o proces fermentacji odpadów biodegradowalnych. Ponadto aktualnie są prowadzone prace projektowe odnośnie możliwości wykorzystania ścieków oczyszczonych, jako źródła wody technologicznej dla celów chłodniczych, co również posłuży ponownemu wykorzystaniu wody i zmniejszeniu poboru wody podziemnej lub powierzchniowej do celów przemysłowych. Odnosi się do tego kierunku interwencji I.3.4.1. Powtórne wykorzystanie oczyszczonych ścieków. Ścieki są również wykorzystywane do produkcji nawozów dla rolnictwa - popiół powstający po spaleniu osadów ściekowych jest w całości przekazywany producentom nawozów i jest z niego wytwarzany certyfikowany nawóz fosforowy. Natomiast możliwości wykorzystania ścieków bezpośrednio w rolnictwie są ograniczone i takie działania obecnie nie są prowadzone. Wymagałoby to kosztownych inwestycji - dostosowania technologii oczyszczania ścieków (w celu wyeliminowania zagrożeń mikrobiologicznych; ścieków nieoczyszczonych nie można wykorzystywać w rolnictwie) oraz budowy układu transportującego oczyszczone ścieki do terenów rolniczych.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
154	<p>Dotyczy: Rozdz. 7.2.3, str. 85 Fragment tekstu: "Jednakże rosnący wolumen obrotów ładunkowych przysparza problemów w obszarze warunków życia i transportu. Przeładunki, w szczególności towarów masowych suchych, mogą w określonych warunkach pogodowych skutkować uciążliwym zapyleniem najbliższych położonych obszarów mieszkaniowych. Wymóg szybkiej obsługi coraz bardziej ładownych jednostek powoduje okresowo wzrost kongestii na drogach prowadzących do portu, a jednocześnie wykorzystywanych w ruchu lokalnym."</p> <p>Uwaga: Propozycja zastąpienia tekstem: "Rosnący wolumen towarów i surowców, jakie przepływają przez port w Gdańsku, rosnąca jego rola w basenie Morza Bałtyckiego i coraz większa konkurencyjność na arenie międzynarodowej, stwarza możliwość i jednocześnie potrzebę inwestowania w infrastrukturę portową, pozyskiwania środków finansowych na ten cel oraz zapraszania do współpracy firm z całego świata, gotowych włączyć się w rozwój portu. Te potrzeby są już realizowane. A co za tym idzie, wymóg szybkiej obsługi coraz bardziej ładownych jednostek powoduje okresowo wzrost kongestii na drogach prowadzących do portu, a jednocześnie wykorzystywanych w ruchu lokalnym. Inwestycje w rozwój transportu kolejowego, rozbudowa terminala kontenerowego, czy pogłębianie toru wodnego, pozwalają jednak na coraz efektywniejsze organizowanie przeładunków, które dzięki temu z czasem będą spełniały wymogi zrównoważonego rozwoju poprzez wprowadzenie zielonych i proekologicznych rozwiązań, a uciążliwości dla lokalnej społeczności wynikające z działalności portu morskiego będą minimalne."</p> <p>Uzasadnienie: W opinii ZMPG, przekaz zaprezentowany we fragmencie tekstu proponowanym do zastąpienia może zburzyć obraz miasta współdziałającego w celu jego rozwoju i lepszej przyszłości, gdzie, zgodnie z zapisami "Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus" Port Gdańsk ma być jednym z ważnych elementów wspierających rozwój Miasta Gdańsk. Przedstawienie Portu Gdańsk jako źródło uciążliwości jest naszym zdaniem szkodliwe i niewspółmierne w</p>	nie uwzględniono	<p>Proponowana uwaga odnosi się do podrozdziału "Wnioski z diagnozy". Diagnoza, szczegółowo opisująca sytuację z zakresu programu Innowacyjne Miasto, jest odrębnym dokumentem przygotowanym przez eksperta zewnętrznego. W dokumencie Programy Rozwoju 2030 przytoczone są jedynie kluczowe wnioski wynikające z diagnozy, w tym korzyści płynące z funkcjonowania portu morskiego. Rozwój miasta i regionu jest bezpośrednio związany z portem morskim, który został wskazany jako kluczowy teren rozwoju w modelu funkcjonalno-przestrzennym w Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. W Programach Rozwoju 2030 również wskazano na zasadność rozwoju portu morskiego. Kierunkowo zapis znajduje się w Programie Rozwoju Innowacyjne Miasto w kierunku interwencji IV.2.2.1. Wspieranie rozwoju portów: morskiego i lotniczego.</p>

Lp.	Treść uwagi lub propozycja nowego brzmienia zapisu wraz z uzasadnieniem	Sposób rozstrzygnięcia	Uzasadnienie rozstrzygnięcia
	<p>stosunku do korzyści, jakie przynosi dla Miasta i regionu działalność największego w Polsce portu morskiego. Atrakcyjna i innowacyjna gospodarka miasta nadmorskiego, to przede wszystkim nowoczesność portu i jego konkurencyjność pomiędzy podobnymi podmiotami, działającymi w międzynarodowym środowisku. Portowi Gdańsk, podobnie jak Miastu zależy na kreowaniu pozytywnego i nowoczesnego wizerunku, ze zrozumieniem potrzeb gospodarki. Bezpieczeństwo energetyczne i związana z nim konieczność przeładunków nośników energii jest tu jednym z wyznaczników jej rozwoju.</p>		

4. Uwagi nierozpatrzone

Prócz wskazanych powyżej uwag rozstrzyganych w ramach konsultacji społecznych, wpłynęło także 15 uwag (od 1 osoby) po zakończeniu konsultacji (tj. po terminie 19 listopada 2023 r.), a także propozycje szczegółowych działań inwestycyjnych dot. dzielnicy Osowa, które zostały przekazane w formie wykraczającej poza ramy określone w zasadach przeprowadzenia konsultacji społecznych Programów Rozwoju 2030. Uwagi te nie były formalnie rozstrzygnięte przez Zespół ds. konsultacji społecznych. Zostały przekazane koordynatorom programów rozwoju oraz komórkom merytorycznym w celu analizy. Treść tych uwag znajduje się odpowiednio w [Tabeli nr 2](#) i [Tabeli nr 3](#).

Tabela nr 2. Treść uwag przekazanych po terminie

Uwagi zostały zapisane w oryginalnym brzmieniu.

Lp.	Fragment dokumentu	Treść uwagi
1	Dotyczy: 4.2.1 str. 15.	<p>„ciągi łączące” to chyba także niewielkie strefy odpoczynku dla małej fauny i owadów? Ich rozmieszczenie musi być wystarczająco gęste, żeby nasza mikro-fauna była w stanie się między nimi przemieszczać. Są one bardzo ważne do zatrzymania "holokaustu" owadów. Często wystarczy zwykły kawałek łąki, żeby to miało gdzie przez chwilę odpocząć, ale trzeba o tym pamiętać.</p> <p>Czynnikiem niszczącym osnowę ekologiczną miasta jest także rozwój przemysłu i transportu, zarówno wielkich zakładów (port, rafineria itd, jak i niewielkich, zaliczających się do tzw, "msp" i małych i średnich przedsiębiorstw. Mogą one stwarzać różnego rodzaju zagrożenia dla środowiska i ciągłości systemu. Sytuacja ta wymaga nieustannego monitorowania i planowania - muszą one być włączone w system "płatów strukturalnych" i ciągów łączących. Także ze względu na zdrowie ludzi tam pracujących. Olbrzymie wybetonowane przestrzenie w zakładach przemysłowych, hurtowniach i inn. często nie są naprawdę potrzebne.</p> <p>Edukacja mieszkańców musi dotyczyć także metod zwalczania szkodników w ogródkach. Jeden lekkomyślny oprysk może zniszczyć życie owadów, ptaków, płazów i mikroorganizmów w całej okolicy i udaremnić starania sąsiadów.</p>
2	Dotyczy: 4.2.2. Ograniczenia hałasu, str16	<p>Hałas jest szczególnie szkodliwy w przedszkolach i szkołach. Negatywnie wpływa na zdrowie fizyczne, psychiczne, dzieci, młodzieży i personelu oraz na stosunki międzyludzkie, efekty wychowawcze i na sam proces edukacji. Szkodliwe i nieodwracalne skutki hałasu są odczuwane także w rodzinnych domach uczniów w postaci zmiany sposobu wypowiedzi na bardzo głośną i w postaci trudności z koncentracją.</p> <p>Wystarczającym działaniem na rzecz obniżenia hałasu jest wygłuszenie samych sufitów.</p>
3	Dotyczy: cele szczegółowe, str. 22	<p>1.1.1.1. Poprawa warunków siedliskowych, przeciwdziałających fragmentacji siedlisk (także owadów), oraz (...)</p> <p>1.1.2.2 Zazielenianie obszarów zurbanizowanych oraz poprawa bioróżnorodności (także poprzez sadzenie pnączy).</p> <p>1.1.2.7 Edukacja mieszkańców w zakresie ekologicznej uprawy roślin, wsparcie, informowanie na bieżąco o terminach zwalczania szkodników oraz o konsekwencjach niewłaściwego postępowania.</p> <p>1.1.3.4 Przy planowaniu i budowie nowych szkół i przedszkoli zaplanować i zrealizować zielone otoczenie- zadrzewienie, cieki wodne. (parki wspinaczkowe). Angażować lokalne społeczności.</p>
4	Dotyczy: 5.3.2 str. 41 Budowa społeczeństwa obywatelskiego	<p>2.4. wykorzystanie działań wolontariatu w Gdańsku do rozwoju demokracji, kultury, ekologii oraz systemu wsparcia w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym i dezintegracji społecznej.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Nie należy zawęzać wsparcia Miasta dla organizacji pozarządowych do jednego, wybranego zagadnienia. Może lepiej wykreślić wszystkie zawężenia.</p> <p>2.7. Budowa lokalnych centrów dialogu: ośrodka mediacji, wolontariatu, edukacji do demokracji i dialogu, oraz wsparcia edukacyjnego dla rodziców i pomocy psychologicznej dla uczniów. Najlepiej w powiązaniu z siecią nowoczesnych bibliotek.</p>

Lp.	Fragment dokumentu	Treść uwagi
5	<p>Dotyczy: 5.2.1. System edukacji i wychowania – str. 37</p>	<p>"Kluczowy w kontekście zapewnienia dostępności do edukacji jest zasób sieci placówek edukacyjnych i wychowawczych dostosowany do sytuacji demograficznej miasta i jego poszczególnych dzielnic. Oprócz rozbudowy bazy instytucjonalnej o nowe placówki ważna jest ciągła dbałość o utrzymanie właściwej jakości przestrzeni, w których uczą się i odpoczywają dzieci i młodzież. Wymaga to systematycznych remontów i modernizacji placówek, w tym kosztownych inwestycji, m.in. budowy nowych basenów, wielofunkcyjnych boisk sportowych, zielonego otoczenia i nowych placów zabaw, termomodernizacji, zakupów sprzętu komputerowego i tablic interaktywnych, zakupów książek do szkolnych bibliotek."</p> <p>Uzasadnienie: Zdrowy rozwój dzieci i młodzieży wymaga nie tylko edukacji do sportu, czyli do konkurencji, ale także przebywania wśród przyrody, gdzie również można rozwijać sprawność (parki wspinaczkowe po skałkach i drzewach, potoki z kamieniami), można poznawać wartość przyjaźni i współpracy - budowa szafasów, uprawa czegoś smacznego itp odpocząć. To nie to samo, co huśtawki i zjeżdżalnie.</p> <p>W krajach skandynawskich większość czasu dzieci spędzają na świeżym powietrzu, chociaż warunki pogodowe są trudniejsze a nasłonecznienie mniejsze. Może można brać przykład? Może to jakieś rozwiązanie w sytuacji znanych problemów lokalowych...</p>
6	<p>Dotyczy: cel strategiczny 2 wspólne miasto, str. 44</p>	<p>2.1 .Rozwój systemu edukacji na każdym etapie życia, z naciskiem na kompetencje przyszłości, oraz wynikające ze zmieniających się potrzeb społecznych -starzenie się społeczeństwa, edukacja dla zdrowia, przemysł rozrywki (gry), medycyna, cyfryzacja, ekologia itp.</p> <p>2.1.1 Rozwój systemu edukacji na każdym etapie życia, z uwzględnieniem różnorodności potencjałów i osobowości, w poszanowaniu dla każdej osoby ludzkiej, niezależnie od wieku i zdolności tak, aby każdy młody człowiek znał swój potencjał, miał świadomość własnej wartości i umiał znaleźć role do spełnienia w życiu, umiał dbać o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne oraz o relaks. Żeby wiedział, że jest doceniany i ważny. I żeby kochał Gdańsk ;)</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Obecnie, w naszym pruskim systemie oświaty, docenia się i nagradza tylko określony rodzaj uzdolnień. Wobec tego dla wielu uczniów szkoła jest przez kilkanaście lat miejscem, gdzie wpaja mu się niską samoocenę i w ten sposób wyklucza i pozbawia szans na rozwój. Tak traktowany uczeń odczuwa potrzebę rewanżu i dyskryminuje kogo popadnie, np osoby LGBT. To naturalne. O ile miasto może jakoś temu zaradzić...</p> <p>2.3. Budowa centrów kultury i rozrywki w każdej dzielnicy (nowoczesne "biblioteki", domy sąsiedzkie itp),</p> <p>2.4. wsparcie edukacji do dialogu, pokoju, współpracy poprzez tworzenie warunków w szkołach i na osiedlach do poszerzania kompetencji miękkich, poprzez publikacje i wsparcie twórców kultury oraz organizację szkoleń, także dla przedsiębiorców.</p> <p>2.5 Edukacja dla samodbałości o zdrowie - fizyczne i psychiczne poprzez realizowanie przerw śródlekcyjnych w szkołach. Ruch jest niezbędny dla rozwoju młodych organizmów, wzroku ,odporności, koncentracji, pozytywnego nastroju. Zapobiega chorobom cywilizacyjnym. Połączony z muzyką -(elementy tańca, śpiewu) są jeszcze skuteczniejsze a pozwalałyby także na wczesne zapoznanie z innymi kulturami. (edukacja do tolerancji i życzliwości) Takie przerwy powinny pomóc wyrobić zdrowe nawyki, dzięki czemu w przyszłości możliwe będzie ograniczenie wydatków na zdrowie. Może to jednak wymagać specjalistycznego oprzyrządowania klas i pokonania oporu nauczycieli.</p> <p>Podobna propozycja, realizowana tylko w klasach najmłodszych, (a szkoda):</p>

Lp.	Fragment dokumentu	Treść uwagi
		https://biuroprasowe.medicover.pl/263733-obowiazkowy-element-lekcji-w-polskich-podstawowkach-przerwa-srodekcyjna-fitschool#:~:text=Uczniowie%20w%20klasach%20I-III%20maj%C4%85%20%C5%9Brednio%205%20godzin,%C5%9Br%C3%B3dlekcyjne%2C%20podczas%20kt%C3%B3rych%20uczniowie%20wykonuj%C4%85%20kr%C3%B3tkie%20%C4%87wiczenia%20fizyczne 2.6. Twórzmy przy domach kultury/ sąsiedzkich centra promocji nowoczesnych technologii w rodzaju FAbLabu Orange. Gdzie dzieci i dorośli mogliby zapoznawać się z nowoczesnymi narzędziami i systemami.
7	Dotyczy: cel strategiczny 3 dostępne miasto, str 44	3.6 Wdrażanie koncepcji rozwoju do wewnątrz oraz kompaktowego miasta krótkich odległości, nie może odbywać się kosztem zdrowia i komfortu mieszkańców. Podstawowe potrzeby, takie jak dostęp do światła dziennego i do zielonych obszarów relaksu ,muszą być zapewnione. Dostęp do światła słonecznego jest niezbędny dla zdrowia w naszej szerokości geograficznej. Ciekawa jestem, jak uda się Państwu zmniejszyć odległości: dom -miejsca pracy.
8	Dotyczy: Cel strategiczny - 6.2.1.Ruch pieszzy -str 61	(...) Tak, aby spacer po mieście mógł być zdrową alternatywą dla ruchu samochodowego i komunikacji miejskiej oraz aby był przyjemnością
9	Dotyczy: 6.2.5.Bezpieczeństwo komunikacyjne str 61	W naszym klimacie występują oblodzenia w okresie zimowym chodników i jezdni. Powoduje ono rokrocznie wiele wypadków, obciążenie służby zdrowia i absencje chorobowe. Stosowanie soli jest nieekologiczne i niszczy obuwie przechodniów. Należy opracować jednolity (i ekologiczny) system zwalczania tego oblodzenia. Być może miasto powinno wziąć na siebie dostarczanie żwiru (?) na wszystkie ulice (posesyje?) i obciążenie mieszkańców odpowiednimi opłatami. To i tak lżejsze rozwiązanie, niż samodzielne kombinowanie, co robić z tym dopustem bożym.
10	Dotyczy: 6.4 Cele szczegółowe str 66	III.1.1. Poprawa dostępności pieszej III.1.1.7 Ruch pieszzy to ochrona środowiska oraz budowanie naszej kondycji fizycznej i psychicznej. Wytyczenie ciągów pieszych niezależnych od komunikacji miejskiej, najlepiej przez tereny zielone, w tym odnowienie ścieżek leśnych, wyposażenie w ławki, daszki, poręcze w celu umożliwienia odpoczynku, drogowskazy (węzeł Kliniczna!, wyjścia z plaż). Rozwój systemu tymczasowego składowania i dostarczania do domów bagażów (zakupy, plecaki szkolne) w celu zachęcenia do przemieszczania się na piechotę. to mniejsze koszty, niż wożenie całego człowieka.
11	Dotyczy: 7.2.2. Atrakcyjność inwestycyjna	Gdańsk jako prężnie rozwijające się miasto, z zakładami przemysłowymi i trzecim sektorem jest atrakcyjnym miejscem dla inwestycji polskich i zagranicznych zarówno w branży przemysłowej, jak w rozrywkowej, kulturalnej. Tym bardziej, że jest siedzibą uczelni wyższych, kształcących wysokiej klasy specjalistów, mamy więc doskonałe zaplecze intelektualne o olbrzymim potencjale. Jest także wspaniałym miejscem do osiedlania się dla ludzi młodych i przedsiębiorczych więc inwestorzy mogą liczyć na zapotrzebowanie na nowe mieszkania. Ku Gdańskowi ciąży także migracja z terenów wiejskich. /"Na co dzień w Gdańsku żyje, mieszka i pracuje ponad 20 tysięcy cudzoziemców. W sumie w Gdańsku mieszkają osoby z 102 państw i wszystkich kontynentów." https://www.gdansk.pl/laczy-nas-gdansk/faq-o-cudzoziemcach?lang=pl

Lp.	Fragment dokumentu	Treść uwagi
		Jako miejsce pod wieloma względami fascynujące turystycznie i kulturalnie jest obiecujące pod względem inwestycji w przemysł rozrywkowy, kulturę i turystykę, także morską.
12	Dotyczy: 7.1. Ogólna charakterystyka programu str. 83	Znaczącym celem programu jest również zmiana postrzegania kultury (...) ma aktywnie współtworzyć (potencjał gospodarczy) poprzez stymulowanie kreatywności oraz przekształcanie mentalności mieszkańców, komunikacji międzyludzkiej, budowanie kapitału społecznego zaufania Uzasadnienie: https://www.nck.pl/upload/archiwum_kw_files/artykuly/2_wieslaw_banach_-_o_znaczeniu_kultury_dla_gospodarki.pdf
13	Dotyczy: 7.2.4 Kultura i dziedzictwo.	<p>"Gdańsk należy do liderów życia kulturalnego w Polsce, w szczególności, (ale nie tylko,) w zakresie muzealnictwa i działalności profesjonalnych instytucji muzycznych". W Gdańsku znajduje się jedno z arcydzieł sztuki światowej- Sąd Ostateczny Memlinga. Jesteśmy też jedynym polskim miastem, posiadającym carillon - aż trzy, w tym jeden mobilny. Część miasta, znajdująca się w zasięgu obwarowań z XVII w, uzyskała status pomnika historii i zalicza się do zabytków najwyższej klasy światowej. Podobnie jak Warszawa, nasza niegdysiejsza "Wenecja Północy" została w znacznej części zniszczona w pożodze II wojny światowej i była odbudowana ze zgliszcz. Jest więc nie tylko pamiątką świetności dawnej Rzeczypospolitej i świadectwem przenikania kultur pogranicza, ale także znakiem nadziei dla uchodźców z płonących miast dnia dzisiejszego, że powrót do domów i odbudowa są możliwe.</p> <p>Po wybuchu wojny na Ukrainie Gdańsk po raz kolejny od czasu II wojny światowej stał się ostoją dla uchodźców, dając, razem z całym krajem, świadectwo solidarności i kultury najwyższej próby.</p> <p>W naszym mieście odbywa się wiele znaczących wydarzeń artystycznych i kulturalnych, zarówno z dziedziny sztuki "wysokiej", jak i ulicznej, czy awangardowej; festiwali o międzynarodowym zasięgu, goszczących twórców o uznanej sławie, a także spotkań, odczytów, imprez klubowych itp.</p> <p>Gdańsk jest siedzibą wielu zakładów rzemiosła artystycznego, odbywają się warsztaty. W całej Polsce jest znany nasz Jarmark Dominikański, który świetnie promuje wśród mieszkańców i gości kulturę nie tylko plastyczną. Niestety większość tych instytucji i wydarzeń ma miejsce w dzielnicach bliżej centrum. Idea miasta kompaktowego wymaga rozszerzenia zasięgu występowania instytucji kultury także na dzielnice typu "sypialnie".</p> <p>Gdańsk jest także siedzibą państwowych uczelni, kształcących ludzi kultury: Akademii Sztuk Pięknych i Akademii Muzycznej, wydziałów humanistycznych UG, posiada także ofertę szkół dla amatorów. Odbywają się warsztaty rzemiosła artystycznego, tańca itp. Należy zachęcać studentów uczelni artystycznych do wyjścia z twórczością do przestrzeni miejskich. Częściowo to już się dzieje w postaci graffiti, które jest nie zawsze słusznie traktowane jako zaśmiecanie miasta - w rzeczywistości często jest przejawem potrzeb artystycznej ekspresji młodzieży.</p> <p>Gdańska dzielnica Zaspą jest określana jako największa galeria w Europie ze względu na okazy malarstwa monumentalnego na ścianach bloków. Należy w przyszłości zwracać uwagę na to, żeby to była także galeria arcydzieł pod względem malarskim raczej, niż publicystycznym. Akceptując projekty do realizacji należy dbać przede wszystkim o dobrostan mieszkańców i przechodniów, czyli uwzględnić wpływ kolorystyki, kompozycji i wymowy dzieł na psychikę mieszkańców.</p>

Lp.	Fragment dokumentu	Treść uwagi
		<p>Uzasadnienie: Trudno być szczęśliwym w domu, który wygląda jak przestrelony z armaty, lub który przypomina o tym, jak w nim ciasno (obraz szprotek w puszcze)</p> <p>Gdańsk posiada ciekawą i zróżnicowaną architekturę oraz malowniczy krajobraz. Mamy dzielnice zabytkowe, willowe, o charakterze wiejskim, mamy blokowiska post - PRL i deweloperskie obok nowoczesnych "szklanych domów" i terenów para-przemysłowych z chaotyczną zabudową. Należy dbać o estetykę, wyrazistość dzielnic, uświadamiać mieszkańcom wartość i sensowność zachowania krajobrazu i dostosowywania nowego budownictwa do otoczenia - tak, jak to robili poprzedni, niemieccy gospodarze naszego miasta. Dotyczy to zarówno inwestycji np. miejskich jak budownictwa mieszkalnego.</p> <p>Uzasadnienie: Jesteśmy indywidualistami, (nasze kolejne systemy edukacyjne stawiają na dziką konkurencję i rezygnują z kształcenia plastycznego). Pojawiają się, niestety, obiekty zbyt krzykliwe, dominujące, które przez prawo kontrastu sprawiają, że całe otaczające dzielnice wyglądają śmieciowo, szaro i przygnębiająco. Taki efekt dało zbudowanie Laboratorium Linte Wydziału Elektroniki i Automatyki PG przy ul. Sobieskiego i czerwonych (wzorowanych na japońskich?) stacji PKM. Należy dbać o harmonizowanie nowoczesności z otoczeniem.</p> <p>Gdańsk jest atrakcyjny turystycznie jako "morskie okno na świat" - powiew egzotyki i romantyzmu. Mamy plaże, wizyty żaglowców, promy, marynistyczne nawiązania w zdobieniach elewacji. Wykorzystajmy to, wspierajmy zainteresowanie żeglarstwem jako elementem kultury i dyscypliną sportu. Wspierajmy sztukę około -marynistyczną, zachowajmy świadectwa dawnej, odchodzącej w niepamięć sztuki szkatlicznej i przyrządów nawigacyjnych. Stwórzmy Muzeum Żeglarstwa, być może z wykorzystaniem idei miasta kompaktowego - w którejś z dalszych od centrum dzielnic Gdańska, np. w Nowym Porcie przy Morskim Domu Kultury lub przy Latarni Morskiej. Zatrzymajmy pamięć o dawnych żeglarzach w czasach stalinowskiego terroru i opresji, stwórzmy płytotekę szant itp.</p>
14	<p>Dotyczy: 7.3.Rekomendacje wynikające z diagnozy Innowacyjne Miasto str. 89</p>	<p>7.6. Zachowanie unikatowości walorów kulturowych turystycznych i odpowiedzialny społecznie oraz zrównoważony rozwój kultury i turystyki.</p> <p>6.3. wzmacnianie roli dziedzictwa i funkcji kultury jako czynnika integrującego społeczeństwo, wzmacniającego lokalny rozwój gospodarczy poprzez budowę kapitału społecznego oraz ze względu na atrakcyjność dla turystyki, w tym kulturalnej. (festiwale).</p> <p>6.4 Włączanie dzielnicowych społeczności w tworzenie alternatywnych względem głównej oferty obiektów i produktów kulturalnych i turystycznych, koniecznych dla realizacji koncepcji "miasta kompaktowego" (nowoczesne biblioteki, czyli centra rozrywki, kultury, wolontariatu, aktywizacji i integracji międzypokoleniowej), izby pamięci, minimuzea, kina, teatry, miejsca spotkań i relaksu; kawiarnie itp.</p> <p>6.5 promocja Gdańska w świecie jako miasta - Feniksa - miasta - znaku nadziei dla wypędzonych i dla pogorzalców. Miasta nowej - starej Solidarności</p> <p>6.6 Budowa pomnika uchodźcy</p> <p>6.7 Budowa nowoczesnych bibliotek - centrów integracji, dialogu, mediacji, edukacji do demokracji. - tożsame z pkt 2.3</p> <p>6.8 Budowa Muzeum /oddziału muzeum Morskiego/ Żeglarstwa.</p>

Lp.	Fragment dokumentu	Treść uwagi
		<p>6.9. Nadajmy charakter poszczególnym dzielnicom tworząc centra kultury, charakterystyczne punkty architektoniczne (typu sopocki Krzywy Domek, Wieża w Pizie) - dajmy szanse artystom</p> <p>6.10. Dbajmy o zabytki architektoniczne i wszelkie inne.</p> <p>6.11. Nawiążmy współpracę kulturalną z sąsiednimi miastami naszej aglomeracji i wymieniajmy się wystawami i wydarzeniami. Przyłączmy się do Gdynia Design Days, gdyż jest to wydarzenie, wprowadzające nie tylko w nowoczesny design, ale także w zagadnienia ekologiczne.</p> <p>6.12. stwórzmy system mobilnej kultury, goszczącej w peryferyjnych dzielnicach.</p>
15	Dotyczy: 7.4 Cele szczegółowe str. 90	(...) istotny będzie rozwój kompetencji przedsiębiorczych (w tym umiejętności tzw. miękkich)

Tabela nr 3. Propozycje szczegółowych działań inwestycyjnych dot. dzielnicy Osowa, które zostały przekazane w formie wykraczającej poza ramy określone przez zasady przeprowadzenia konsultacji społecznych Programów Rozwoju 2030

Uwagi zostały zapisane w oryginalnym brzmieniu.

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
ZIELONE MIASTO	Bioróżnorodność i zazielenianie miasta	I.1	I.1.1	I.1.1.1	Kompleksowe ocena stanu zdrowotnego i technicznego drzew w Osowej
				I.1.1.6	Coroczna pielęgnacja zieleni istniejącej przydrogowej – w tym usunięcie jemioly i przycięcie drzew i krzewów, także tej ograniczającej widoczność
			I.1.2	I.1.2.2	Nasadzenia drzew i innej roślinności we wszystkich możliwych do tego lokalizacjach w Osowej
				I.1.2.3	Realizacja pieszej, zielonej ulicy od osowskiego deptaka wzdłuż ul. prof. Michała Siedleckiego do ul. Wodnika
					Zagospodarowanie ul. Wodnika jako tzw. "zielonej" ulicy Realizacja zielonego ciągu pieszo-rowerowego w pasie nieczynnej linii kolejowej nr 235 o ulicy Keplera do ulicy Juliusza Słowackiego
			I.1.3	I.1.3.1	Odrestaurowanie parku przy ul. Bliźniąt
					Odrestaurowanie parku przy ul. Chirona
					Odrestaurowanie parku przy ul. Prometeusza
					Ukończenie budowy parku przy ul. Diany
					Zagospodarowanie parku przy ul. Parterowej
					Zagospodarowanie "Parku Wytchnieniowego" przy ul. Mieczysława Niedziałkowskiego
					Realizacja terenu sportowo-rekreacyjno-wypoczynkowego przy ul. Chełmińskiej w sąsiedztwie Jeziora Wysockiego
					Realizacja parków kieszonkowych wzdłuż ulicy Jednoróżca
			Realizacja parków kieszonkowych wzdłuż ulicy Koziorożca		
			Realizacja terenu zieleni urządzonej wraz z infrastrukturą odwodnieniową i sportową na Osiedlu Barniewice wzdłuż ulicy Mirandy		
Realizacja terenu zieleni urządzonej przy ul. Marsa					

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
					Realizacja terenu zieleni urządzonej przy ul. Osowski Zakątek
					Realizacja terenu zieleni urządzonej w postaci ogrodu społecznego przy ul. Syriusza
					Realizacja terenu zieleni urządzonej przy ul. Wenus
					Realizacja terenu zieleni urządzonej przy ul. Złotowskiej
ZIELONE MIASTO	Bioróżnorodność i zazielenianie miasta	I.1	I.1.3	I.1.3.1	Realizacja terenu zielonego zaplanowanego w ramach Gdańskich Przestrzeni Lokalnej wokół dworca kolejowego Gdańsk Osowa PKP
					Realizacja trasy biegowo-spacerowej, nordic-walking o naturalnej nawierzchni na min. 1h treningu w dzielnicy Osowa
					Zagospodarowanie wejść do Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego przy ulicach Juraty, Sopockiej, Owczarnia oraz Kościerskiej
					Realizacja nowego wejścia do Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego przy węźle Osowa (dla pieszych i rowerzystów)
					Rozwój dostępu do Jeziora Osowskiego oraz Jeziora Wysockiego poprzez zagospodarowanie ich brzegów na cele m.in. rekreacyjne, wypoczynkowe i sportowe
	Odporność na zmiany klimatu	I.2	I.2.1	I.2.1.4	Realizacja suchego zbiornika retencyjnego przy ul. Koziorożca wraz z infrastrukturą towarzyszącą jako uzupełnienie zbiornika retencyjnego Osowa-II
					Realizacja zbiornika retencyjnego w okolicach ul. Nike i ul. Galaktycznej
					Odmulenie i uprzątniecie zbiorników retencyjnych i wodnych na terenie Osowej
					Stałe udrażnianie kanałów deszczowych i odmulanie rowów melioracyjnych na terenie Osowej
	Gospodarka obiegu zamkniętego	I.3	I.3.3	I.3.3.1	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Meteorytovej
	Czyste powietrze, woda, gleba	I.4	I.4.2	I.4.2.9	Budowa infrastruktury odwodnieniowej ulic: Chojnicka, Juraty, Kasjopei, Diany, Heleny, Antygony, Herosa, Ateny, Penelopy, Oriona, Merkurego, Urana, Strzelca, Plejady, Galileusza, Międzygwieżna, Kościerka, Owczarnia
			I.4.3	I.4.3.4	Zlokalizowanie dzikich wysypisk odpadów w Osowej oraz ich likwidacja

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
					Lokalizowanie większej liczby koszy na odpady wraz z ich częstym opróżnianiem
	Świadomi, zaangażowani ekologicznie mieszkańcy i mieszkanki	I.5	I.5.2	I.5.2.2	Realizacja grantów o tematyce środowiskowej i ekologicznej (warsztaty, zajęcia, prelekcje) przy współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
WSPÓLNE MIASTO	Zwiększenie dostępności szkół, przedszkoli, żłobków oraz innych form edukacji i opieki dla dzieci i dorosłych z różnymi potrzebami	II.1	II.1.1	II.1.1.1	Rozbudowa sieci placówek publicznych (żłobków, przedszkoli i szkół) w Osowej
				II.1.1.2	Rozwój Akademii III Wieku w Osowej
			II.1.3	II.1.3.1/2	Realizacja większej liczby zajęć dla mieszkańców, a w szczególności dla młodzieży i seniorów przy wsparciu domów sąsiedzkich, klubów sąsiedzkich oraz organizacji pozarządowych
	Rozwijanie i wspieranie uczenia się przez całe życie w zgodzie z talentami i rynkiem pracy	II.2	II.2.1.	II.2.1.3	Zwiększanie wiedzy mieszkańców dot. możliwości, kompetencji i działań rad jednostek pomocniczych
	Poprawa stanu zdrowia mieszkanki i mieszkańców oraz rozwój sportu	II.3	II.3.2	II.3.2.2	Utworzenie punktu wsparcia psychologicznego w Osowej
			II.3.4	II.3.4.1	Odnowienie infrastruktury szkolnej i przedszkolnej w Osowej
					Realizacja nowego placu zabaw w parku Bliźniąt
			II.3.5	II.3.5.2	Budowa budynku na cele przychodni publicznej (punktu opieki zdrowotnej z szerokim zakresem usług) w Osowej
					Realizacja miejsca dla zespołu ratownictwa medycznego oraz karetki w Osowej
		II.4	II.4.1	II.4.1.1	Utworzenie dziennego domu opieki dla zależnych w Osowej

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
	Włączanie społeczne oraz tworzenie warunków do długiego niezależnego życia mieszkank i mieszkańców		II.4.4	II.4.4.3	Budowa Miejskiego Domu Seniora w Osowej
					Budowa Centrum Opieki Wytchnieniowej w Osowej
					Utworzenie filii Centrum Pracy Socjalnej w Osowej
	Budowanie wspólnot lokalnych i rozwój aktywności obywatelskiej	II.5	II.5.1	II.5.1.1	Realizacja placu w Osowej na cele m. in. Jarmarku Świątecznego, targowiska dzielnicowego, pchlego targu, itp.
			II.5.2	II.5.2.1/2	Budowa kompleksu budynków Centrum Społeczno-Kulturalnego przy ulicy Jednorożca i ich przeznaczenie na cele społeczne (dom sąsiedzki, biblioteka, siedziba Rady Dzielnicy Osowa i inne)
					Rozwój sieci klubów sąsiedzkich uzupełniających domy sąsiedzkie
Zagospodarowanie terenu i budynku dawnego urzędu Miar i Wag przy ulicy Komandorskiej oraz przeznaczenie go na cele publiczne/społeczne					
WSPÓLNE MIASTO	Budowanie wspólnot lokalnych i rozwój aktywności obywatelskiej	II.5	II.5.4	II.5.4.1	Montaż uchwytych na flagi oraz okresowe wywieszanie flag na ulicy Kielnieńskiej, Wodnika, Barniewickiej oraz Władysława Raatza w Osowej
					Rozwój i efektywne zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym i społecznym
DOSTĘPNE MIASTO	Poprawa warunków ruchu pieszego, z uwzględnieniem	III.1	III.1.1	III.1.1.1	Remont ulicy Sołdka wraz z przystosowaniem chodników oraz krawężników dla osób o szczególnych potrzebach w przemieszczeniu się
					Remont ulicy Biwakowej wraz z przystosowaniem chodników oraz krawężników dla osób o szczególnych potrzebach w przemieszczeniu się

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa	
	osób ze szczególnymi potrzebami				Remont ulicy Zeusa wraz z przystosowaniem chodników oraz krawężników dla osób o szczególnych potrzebach w przemieszczeniu się	
					III.1.1.2	Budowa kładek lub przejść pieszo-rowerowych nad Zachodnią Obwodnicą Trójmiasta w dzielnicy Osowa, w szczególności na przedłużeniu ul. Jednoróżca i przy węzłach Osowa oraz Owczarnia
					III.1.1.4	Kompleksowe uprzątniecie chodników i ciągów pieszo-rowerowych w Osowej (z narastającej zieleni i zalegającego piachu)
						Realizacja i remont ciągów pieszych, w tym nawierzchni, zgodnie z wymaganiami dostępności
						Inwentaryzacja miejskich chodników wymagających zimowego utrzymania na terenie Osowej
	III.1.1.5	Modernizacja fragmentu ulicy Jednoróżca i jej transformacja w woonerf				
	Poprawa warunków ruchu rowerowego	III.2	III.2.1	III.2.1.1	Realizacja ciągu pieszo-rowerowego wraz z infrastrukturą pod system drezyny miejskiej w pasie nieczynnej linii kolejowej nr 235 od ulicy Keplera do ulicy Juliusza Słowackiego	
III.2.1.2				Budowa chodnika oraz ekostrady rowerowej wzdłuż ul. Spacerowej łącząc Oliwę z Osową		
DOSTĘPNE MIASTO	Poprawa warunków ruchu rowerowego	III.2	III.2.1	III.2.1.2	Budowa połączenia rowerowego i pieszego od fragmentu ul. Wodnika do szlabanu leśnego przy ul. Owczarnia	
				III.2.1.3	Realizacja ciągu pieszo-rowerowego od ul. Afrodyty do Zeusa	
				III.2.1.6	Usytuowanie punktów systemu roweru metropolitalnego MEVO przy skrzyżowaniu ulic Gnieźnieńskiej i Kielnieńskiej, przy skrzyżowaniu ulic Kielnieńskiej i Barniewickiej, przy skrzyżowaniu ulic Barniewickiej i Biwakowej, przy skrzyżowaniu ulic Planetarnej i Wenus, przy skrzyżowaniu ulic Zeusa i Władysława Raatza, przy skrzyżowaniu ulic Zeusa i Junony, przy zbiorniku retencyjnym Osowa-II, przy skrzyżowaniu ulic Galaktycznej i Jednoróżca, przy skrzyżowaniu ulic Galaktycznej i Wodnika, przy skrzyżowaniu ulic Meteorytowej i Keplera	
	Zwiększenie atrakcyjności	III.3	III.3.1	III.3.1.2	Przebudowa ulicy Spacerowej wraz z realizacją obustronnych buspasów	

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
	transportu publicznego		III.3.2	III.3.2.1	Ustawienie tablic Systemu Informacji Pasażerskiej na przystankach „Myśluborska” (wszystkie kierunki), „Ławska” (wszystkie kierunki), „Barniewicka” (wszystkie kierunki), „Nowa” (wszystkie kierunki), „Sopocka” (wszystkie kierunki), „Siedleckiego” (wszystkie kierunki), „Sołdka” (wszystkie kierunki), „Jednorożca” (wszystkie kierunki), „Marsa” (wszystkie kierunki), „Niedziałkowskiego” (wszystkie kierunki), „Biwakowa” (wszystkie kierunki), „Konkordii” (wszystkie kierunki), „Zeusa” (wszystkie kierunki), „Koziorożca” (wszystkie kierunki), „Nowy Świat” (wszystkie kierunki), „Przesypownia” (wszystkie kierunki), „Keplera” (wszystkie kierunki), „Wodnika” (wszystkie kierunki), „Owczarnia” (wszystkie kierunki), „Meteorytowa” (wszystkie kierunki), „Osowa PKP” (wszystkie kierunki)
					Ustawienie wiat przystankowych przy przystankach Odyseusza 01 [1730], Oriona 02 [1765], Osowa Obwodnica 02 [1509], Siedleckiego 02 [1575]
					Budowa budynku socjalnego dla kierowców autobusów przy pętli „Osowa PKP” lub dostosowanie budynku dworca do pełnienia funkcji m. in. budynku socjalnego dla kierowców
DOSTĘPNE MIASTO	Zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego	III.3	III.3.2	III.3.2.1	Budowa pętli autobusowej „Owczarnia” przy ulicy Owczarnia
					Budowa przystanku autobusowego "Nowa" przy ulicy Balcerskiego
					Budowa przystanku autobusowego „Odyseusza” przy ulicy Kielnieńskiej w kierunku wnętrza dzielnicy
					Budowa pary przystanków autobusowych „Nike” przy skrzyżowaniu ulic Jednorożca i Galaktycznej
		III.3.3	III.3.3.3	Wydłużenie tras linii autobusowych nr 169, 171 oraz 179 z oliwskiej pętli tramwajowej w kierunku dworca Oliwa PKP, przystanku Przymorze SKM oraz Ergo Areny i Sopotu	
Poprawa dostępności transportowej	III.4	III.4.1	III.4.1.1	Budowa ulicy tzw. „Nowej Kielnieńskiej” jako trasy alternatywnej do ulicy Kielnieńskiej i trasy łączącej dwa węzły tras szybkiego ruchu – Zachodniej Obwodnicy Trójmiasta oraz Trasy Kaszubskiej	
				Budowa ulicy Junony wraz z zielonym ciągiem pieszo-rowerowym	
				Budowa ulicy Wodnika na fragmencie od ulicy Junony do ulicy Władysława Raatza wraz z zagospodarowaniem tzw. „Jaru Wodnika”	

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
					Budowa ulicy Wenus
					Budowa ulicy Keplera wraz z przejazdem przez nieużytkowaną linię kolejową nr 235
					Budowa ulicy Marsa
					Budowa ulicy Gnieźnieńskiej
					Budowa ulicy Myśluborskiej
					Budowa ulicy Chełmińskiej
					Budowa ulicy Letniskowej
					Budowa ulicy Drawskiej jako łącznika pomiędzy ulicami Kielnieńską oraz tzw. „Nową Kielnieńską” i jako dojazd do węzła przesiadkowego zlokalizowanego przy przystanku kolejowym „Gdańsk Kukawka”
					Budowa ulicy Achillesa
					Budowa ulicy Nowej
					Budowa ulicy Owczarnia
					Budowa ulicy Horacego i dowiązanie się do istniejącego ronda
					Przebudowa ulicy Galaktycznej na fragmencie od ulicy Kielnieńskiej do ulicy Jednorożca
DOSTĘPNE MIASTO	Poprawa dostępności transportowej	III.4	III.4.1	III.4.1.1	Budowa ulicy Komandorskiej od ulicy Juraty do ulicy Nowej
					Budowa ulicy Osowski Zakątek
					Budowa ulicy Zielony Zakątek
					Budowa ulicy Diany
					Budowa ulicy Heleny
					Budowa ulicy Antygony
					Utwardzenie wraz z wykonaniem niezbędnej infrastruktury pieszo-rowerowej i odwodnieniowej ulic: Chojnicka, Juraty, Kasjopei, Ateny, Penelopy, Oriona, Merkurego, Urana, Strzelca, Plejady, Galileusza, Międzygwiezdna, Kościerska
					Budowa parkingu “około-leśnego” przy ulicy Juraty
					Rozbudowa parkingu przy dworcu kolejowym Gdańsk Osowa PKP

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
				III.4.1.2	Budowa węzła przesiadkowego przy planowanym przystanku Pomorskiej Kolei Metropolitalnej „Gdańsk Kukawka”
				III.4.2	III.4.2.1
			Modernizacja ulicy Biwakowej		
			Modernizacja ulicy Barniewickiej na fragmencie od ulicy Niedziałkowskiego do ulicy Pegaza		
			Modernizacja ulicy Zeusa na fragmencie od ul. Biwakowej do ul. Junony		
			Modernizacja ulicy Wodnika na fragmencie od ulicy Kielnieńskiej do ulicy Junony		
			Modernizacja ulicy Nowy Świat na fragmencie od ul. Planetarnej do ul. Władysława Raatza		
			Modernizacja ulicy Balcerskiego od ulicy Niedziałkowskiego do ulicy Biwakowej		
			Modernizacja ulicy Nawigatorów		
			Modernizacja ulicy Mariusza Zaruskiego		
			Modernizacja ulicy Leonida Teligi		
			Modernizacja ulicy Feniksa		
			Modernizacja ulicy Herkulesa		
			Modernizacja ulicy Bereniki		
Modernizacja ulicy Bliźniąt					
Modernizacja ulicy Gryfa Pomorskiego					
DOSTĘPNE MIASTO	Poprawa dostępności transportowej	III.4	III.4.2	III.4.2.2	Budowa bezkolizyjnego przejazdu przez tory kolejowe przy dworcu Gdańsk Osowa pomiędzy ulicami Letniskową a Planetarną
			III.4.3	III.4.3.1	Poprawa warunków ruchu (w tym ograniczenie zatorów drogowych) w rejonie dzielnicy Osowa
			III.4.4	III.4.4.4	Budowa punktów ładowania samochodów elektrycznych przy ul. Koziorożca
	Budowa punktów ładowania samochodów elektrycznych przy dworcu Gdańsk Osowa PKP				
		III.5	III.5.1	III.5.1.2	Pełna realizacja programu Jaśniejszy Gdańsk w Osowej

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
	Bezpieczeństwo na drogach i w przestrzeni publicznej		III.5.2	III.5.2.1	Doświetlenie przejść dla pieszych m. in. wzdłuż ulic Wodnika, Kielnieńska, Barniewicka, Nowy Świat, Raatza, Spacerowa
					Realizacja wymalowań trwałych jezdni oraz progów zwalniających
					Realizacja oznakowanych przejść dla pieszych z wymalowanymi pasami oraz zaprzestanie realizacji tzw. przejść sugerowanych
					Budowa remizy straży pożarnej w dzielnicy Osowa
					Budowa nowego komisariatu policji w dzielnicy Osowa wraz ze studium umożliwiającym śledzenie monitoringu wizyjnego
				Wdrożenie rozwiązań infrastrukturalnych w celu likwidacji problemu z dzikami, który powoduje brak poczucia bezpieczeństwa (m.in. systematyczne grodzenie infrastruktury miejskiej, która narażona jest na zniszczenia)	
				III.5.2.2	Oświetlenie parków w Osowej: Park Chirona, Park Bliźniąt, Park Wytchnieniowy, Park Leśny przy ul. Niedziałkowskiego, Park przy ul. Parterowej
III.5.2.3	Realizacja systemu monitoringu wizyjnego w dzielnicy Osowa (m. in. w parkach, na głównych skrzyżowaniach, przy szkołach, przy ciągach pieszo-rowerowych)				
INNOWACYJNE MIASTO	Odpowiedzialny rozwój przestrzenny miasta	IV.3	IV.3.1	IV.3.1.1	Wprowadzenie zapisów o większej, obowiązkowej liczbie miejsc do parkowania dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i innej (przynajmniej 1,8) oraz usługowej i handlowej
					Przygotowanie MPZP dla niepokrytych planami do tej pory terenów w Osowej
INNOWACYJNE MIASTO	Odpowiedzialny rozwój przestrzenny miasta	IV.3	IV.3.1	IV.3.1.2	IV.3.1.1 Wprowadzenie spójnej polityki planistycznej i przestrzennej z gminami ościennymi
					Modernizacja osowskiego deptaka przy ul. Profesora Michała Siedleckiego
					Realizacja projektu Gdańskiej Przestrzeni Lokalnej przy osowskim dworcu kolejowym Gdańsk Osowa PKP
					Realizacja projektu Gdańskiej Przestrzeni Lokalnej przy ul. Jednorożca
					Przebudowa boiska trawiastego przy Szkole Podstawowej nr 81
					Plac zabaw przy Przedszkolu nr 87
					Budowa kompleksu sportowego nad Jeziorem Osowskim przy ulicy Chełmińskiej
					Budowa boiska przy ulicy Orfeusza dla Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2
Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ulicy Mirandy					

Program rozwoju	Nazwa celu szczegółowego	Numer celu szczegółowego	Numer priorytetu celu	Numer kierunku interwencji	Zadanie – Osowa
					Budowa boiska do plażowej piłki siatkowej w Parku Diany
			IV.3.2	IV.3.2.1	Zagospodarowanie nabrzeży jezior Osowskiego oraz Wysockiego na cele rekreacyjne i sportowe
			IV.3.3	IV.3.3.1/2	Inwentaryzacja i podanie do wiadomości Rady Dzielnicy oraz umieszczenie na portalu GeoGdańsk ilości i sposobu zagospodarowania terenów miejskich (własnościowych i dzierżawionych) z wyszczególnieniem czy dana działka jest oddana w użytkowanie, wydzierżawiona lub używana przez dany podmiot na podstawie innego tytułu prawnego
	Wzmocnienie roli kultury w rozwoju miasta	IV.4	IV.4.1	IV.4.1.3	Realizacja większej liczby grantów na działania społeczne (warsztaty, edukacja, zajęcia) dla mieszkańców przy współpracy z organizacjami pozarządowymi
	Dbłość o zabytki oraz promocja dziedzictwa	IV.5	IV.5.1	IV.5.1.1	Dbłość o dziedzictwo kultury lokalnej i regionalnej, w tym kaszubskiej; wzmocnianie lokalnych wspólnot
			IV.5.2	IV.5.2.2	Utworzenie miejsca pamięci o wsiach Wysoka, Osowa, Owczarnia
					Promocja faktów o historycznej linii kolejowej nr 235
IV.5.2.4				Zamieszczenie map historycznych na portalu GeoGdańsk dla dzielnicy Osowa	
Równoważenie turystyki i wsparcie przemysłu spotkań oraz czasu wolnego w mieście	IV.6	IV.6.1	IV.6.1.1	Budowa drezyny łączącej Osową z Matarnią (Klukowem)	
				Realizacja fontanny na wybranym zbiorniku wodnym w Osowej	
				Zakup iluminacji świątecznych dla Osowej i coroczna ekspozycja (Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Jednorożca, Park Chirona, Osowski Deptak wzdłuż ul. Siedleckiego)	